

Årsmelding 2022

SpareBank
LOM OG SKJÅK

#fjellbanken

Innhold

Banksjefen har ordet	side	6
Strategiplan 2020–2023	side	8
Økonomiske utviklingstrekk 2022	side	9
Sparebankane i Noreg	side	10
Bedriftsmarknaden i 2022	side	11
Personkundemarknaden 2022	side	14
Samfunnsengasjement	side	15
Samfunnsrekneskap	side	18
SpareBank 1 Gruppen og banksamarbeidet	side	22
EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS	side	23
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	side	24
SpareBank 1 Lom og Skjåk Næringslivsfond	side	24
Nøkkeltal	side	25
Årsmelding frå styret	side	26
Generelt	side	26
Eigarstyring og selskapsleiing	side	26
Rekneskapen	side	26
Balansen	side	28
Revisor	side	29
Intern kontroll og risikostyring	side	29
Arbeid mot kvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon	side	32
Personvern	side	33
Berekraft	side	33
Tilsette	side	34
Openheitslova	side	37
Det ytre miljøet	side	38
Energi- og klimarekneskap 2022	side	42
Framtida	side	46
Takk til forretningskontaktar, tillitsvalde og tilsette	side	46
Resultat	side	47
Balanse	side	48
Kontantstrøm	side	49
Egenkapital	side	50

NOTE 1	GENERELL INFORMASJON	side	52
NOTE 2	REGNSKAPSPRINSIPPER	side	52
NOTE 3	KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER	side	60
NOTE 4	SEGMENTINFORMASJON	side	61
NOTE 5	KAPITALDEKNING	side	62
NOTE 6	FINANSIELL RISIKOSTYRING	side	63
NOTE 7	INNSKUDD OG UTLÅN	side	66
NOTE 8	OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK	side	67
NOTE 9	ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVET UTLÅN	side	68
NOTE 10	TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER	side	69
NOTE 11	MAKS KREDITTRISIKOEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSER	side	74
NOTE 12	KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER	side	75
NOTE 13	MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO	side	76
NOTE 14	LIKVIDITETSRISIKO / GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER	side	77
NOTE 15	FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER	side	77
NOTE 16	NETTO PROVISJONSINNTEKTER	side	77
NOTE 17	NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP PÅ VALUTA OG FINANSIELLE INSTRUMENTER	side	78
NOTE 18	PERSONALKOSTNADER OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE	side	78
NOTE 19	ANDRE DRIFTSKOSTNADER	side	80
NOTE 20	PENSJONER	side	81
NOTE 21	SKATT	side	82
NOTE 22	KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER	side	83
NOTE 23	VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER	side	83
NOTE 24	VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL AMORTISERT KOST ELLER KOSTPRIS	side	84
NOTE 25	SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG RENTEFOND FORDELT PÅ UTSTEDERSEKTOR	side	85
NOTE 26	FINANSIELLE DERIVATER	side	85
NOTE 27	AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER	side	86
NOTE 28	VARIGE DRIFTSMIDLER	side	87
NOTE 29	LEIEAVTALER	side	87
NOTE 30	ANDRE EIENDELER	side	88
NOTE 31	GJELD VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	side	88
NOTE 32	ANNEN GJELD	side	88
NOTE 33	AVSETNINGER	side	89
NOTE 34	GARANTIANSVAR	side	89
NOTE 35	INVESTERINGER I EIERINTERESSER	side	89
NOTE 36	VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER	side	90
NOTE 37	HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN	side	90
	Erklæring frå styret	side	91
	Revisors beretning	side	92
	Generalforsamling og tillitsvalde pr. 31.12.2022	side	97

Banksjefen har ordet

2022 vart nok eit spesielt år, både for SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken og for alle rundt oss. Koronasituasjonen har framleis prega både samfunnet og den enkelte av oss, og i februar fekk vi òg ein krigssituasjon i Europa. Dette fører til stor uro og usikkerheit blant oss, og det gjer oss òg usikre på framtida og vidare utvikling. Gjennom dei utfordringane vi har hatt dei siste åra, har vi vorte særst tilpassingsdyktige og endringsvillige, noko som òg er viktig i bank- og finansbransjen. Fleksibilitet vil vera ein suksessfaktor for oss i tida framover.

Vi bidreg med finansiering til lokalt næringsliv, som skaper aktivitet og arbeidsplassar. SpareBank 1 Lom og Skjåk er òg ein stor og attraktiv kompetansesarbeidsplass i Gudbrandsdalen. Vi har mål for ansvarleg og berekraftig bankdrift og ønskjer å forankre ein kultur for berekraftig verksemd, både internt i banken og ut mot kundar og samarbeidspartnarar. Dette er òg noko av bakgrunnen til at vi er ein aktiv part i samarbeidsprosjektet «Krafttak for Grøn Vekst», der Fjellbanken saman med andre næringsaktørar i Gudbrandsdalen, ønskjer å bidra til omstilling og utvikling av næringslivet i regionen.

I 2022 har vi gjennom dette samarbeidet etablert Varde Investeringslaug, og vi ønskjer at dette skal resultere både i gründerverksemd, knopp-skyting og utvikling av eksisterande bedrifter i regionen. Det vil på denne arenaen vera skarpt fokus på ei berekraftig omstilling og utvikling innan næringslivet i Gudbrandsdalen, og berekraftsområdet er ein viktig del av den framtidige kvardagen og utviklinga i samfunnet både for privatpersonar og næringslivsaktørar. Ulike bransjar må gjera ulike tilpassingar og endringar i tida framover, og dette vil òg gje nye moglegheiter for oss som bur og verkar i distrikta. Vi har òg godt samarbeid med Skjøppå og Innovasjon Norge på dette området.

Gjennom vår kontorstruktur med fem kontor, Skjåk, Lom, Vågå, Dombås og Oslo, ønskjer vi å vera til stades for kundane våre der dei er. Dette løyser vi ved å vera fysisk til stades på desse fem plassane, i tillegg til å ha gode digitale løysingar. Vi ønskjer at kundane våre skal få god rådgjeving og ha gode samtaler med våre tilsette. Samstundes er det òg viktig at dei kan få løyst sine behov digitalt når dette er ønskjeleg.

Vi har i 2022 utvida bemanninga på kontoret vårt i Bjørvika i Oslo, slik at vi nå har tre faste tilsette her. Dette gjev oss moglegheit til å følgje opp eksisterande kundar samt etablere nye kunde-forhold i eit vekstområde. Gjennom kontoret vårt i Oslo vil vi også på ein god måte følgje opp samarbeidsavtala med DNT Oslo og Omegn. Vi har tru på at desse viktige strategiske satsingane vil føre til vekst og positiv utvikling for Fjellbanken i åra framover.

SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken ønskjer å vera ein moderne, fleksibel og nytenkjande kompetansesarbeidsplass. Dei tilsette er den viktigaste ressursen til banken, og vi har i dag 64 dyktige og engasjerte tilsette. Det er dei tilsette sitt engasjement og deira daglege innsats som dannar grunnlaget for gode resultat og positiv utvikling for banken. Det er viktig at heile Fjellbanklaget dreg i same retning og mot same målet, og dette vil vi også i framtida ivareta gjennom involvering av dei tilsette i strategiarbeid og utarbeiding av handlingsplanar for dei ulike områda i banken.

SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken er godkjend som lærlingbedrift innan kontor- og administrasjonsfaget og IKT-faget, og i 2022 har vi vore så heldige å få på plass ein ny lærling.

Dei unge er ein viktig ressurs for banken, og bidreg på ein positiv måte både miljømessig og når det gjeld vidare utvikling av banken. Vi har i mange år hatt eit godt samarbeid med Ungt Entreprenørskap og med skulane i Norddalen, og dette samarbeidet ønskjer vi å byggje vidare på i tida framover. Fokus på økonomi (privat/bedrift) og synleggjering av banken er viktig overfor dei unge innbyggjarane i kommunane våre. Utdanning og utdanningsløp der det blir lagt til rette for tett samarbeid mellom næringsliv, utdanningsinstitusjonar og offentleg sektor vil vera viktig i framtida. Det er såleis viktig å kunne tilby desentralisert høgare utdanning innan ulike fagfelt. Vi ønskjer å vera til stades og vera ein god rådgjevar og diskusjonspart for dei unge kundane våre. Dei unge er framtida vår!

I 2022 delte vi for fjerde gong ut SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken sin Næringspris, og vi delte ut SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken sitt talentstipend for sjette gong. Det er viktig for oss å heie på både aktive næringsaktørar og flinke ungdommar frå Nord-Gudbrandsdalen! Totalt har vi gjennom dei seks åra med talentstipend delt ut kr 2 250 000,- til 108 talent frå Norddalen.

SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken legg fram eit årsresultat for 2022 med eit overskot etter tap og skatt på 75,1 mill. kroner. I 2022 hadde banken ein rentenetto på 1,99 %. Dei fleste provisjonsinntektene viste ein bra auke, men provisjonar frå SpareBank 1 Boligkreditt viste ein stor reduksjon. Banken hadde i 2022 tap på 15,2 mill. kroner, der det aller meste skuldast auke i gruppeavsetningar.

Forvaltningskapitalen er ved utgangen av 2022 på 10 761,3 mrd. kroner inkl. lån overført til Sparebank 1 Boligkreditt, og eigenkapitalen er 1 256,3 mill. kroner og utgjer 14,8 % av forvaltningskapitalen.

Vi er stolte av å ha eit godt resultat i 2022, sjølv om dette året har vore nok eit spesielt år med stor grad av usikkerheit på fleire område. Resultatet er i si heilheit skapt av alle dei tilsette i banken, og utan eit godt samarbeid og ein god innsats frå den enkelte, hadde dette ikkje vore mogleg. Takk til dykk alle for god innsats i 2022. Eg har god tru på at vi i Fjellbanklaget skal skapa gode resultat og gode kundeopplevingar i tida framover!

Det er framleis stor usikkerheit knytt til framtida og økonomisk utvikling både i 2023 og lenger fram i tid. SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken vil òg i framtida ha fokus på å oppretthalde ei god drift, skapa gode resultat for å kunne vera ein solid lokalbank og ein aktiv samfunnsaktør i Nord-Gudbrandsdalen.

Eg vil òg takke kundane, samarbeidspartnarane, styret og dei tillitsvalde for 2022 og ønskjer alle eit godt år i 2023.

Vår visjon: lokalbanken din – der du er!
Våre verdiar: nær – solid – livgjevande!

Lokalbanken din – der du er!

Unni Strand
adm. banksjef

Strategiplan 2020–2023

Styret vedtok i januar 2020 strategiplan for perioden 2020–2023. Vi har hausten 2022 gjennomført eit godt arbeid med rullering av strategiplan, og den overordna strategien med måltal for perioden 2023–2025 vart vedteken i styret i desember månad. Hovudtrekka i strategiplanen for 2020–2023 blir vidareført.

SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken er ein solid lokalbank med lange tradisjonar. Gjennom strategien vår ønskjer vi å synleggjera identiteten vår og oppretthalde særpreget vårt. Midt i Nasjonalparkriket ligg SpareBank 1 Lom og Skjåk. Vi er Fjellbanken, og identiteten vår er knytt til fjellet. Verdiane våre er «Nær – solid – livgjevande», og visjonen vår er «Lokalbanken din – der du er». Vi er lokalbanken som samarbeider med næringslivet, lag og foreiningar for å bidra til positiv utvikling i området. Dette er heilt i tråd med formål til banken: «Drivkraft for utvikling av lokalsamfunnet». Vi er ein viktig samfunnsinstitusjon, som tek ansvar og bryr oss om lokalsamfunnet i bygdene våre i Nord-Gudbrandsdalen.

Vi bidreg med finansiering til lokalt næringsliv, som skaper aktivitet og arbeidsplassar. Undersøkingar har synt at sparebankane er særst viktige for landets småbedrifter ute i distrikta. Heile to av tre bedrifter i dei minst sentrale kommunane i Noreg bruker lokal- og regionalbanken. I SpareBank 1 Lom og Skjåk har vi god kompetanse og god kjennskap til dei utfordringane og moglegheitene bedriftene i området vårt møter i sitt daglege virke. Vi ønskjer å vera ein god diskusjonspartnar og ein god samarbeidspartnar for næringslivsaktørane.

SpareBank 1 Lom og Skjåk er òg ein stor og attraktiv kompetansesarbeidsplass i Gudbrandsdalen. Gjennom å ha tilsette med god kompetanse på mange ulike fagfelt, er vi ein god rådgjevar både for privatkundane og bedriftskundane våre. Vi ønskjer å vera ein relasjonsbank for kundane våre, i tillegg må vi ha gode verktøy på dei digitale og mobile flatene. Vi har mål for ansvarleg og berekraftig bankdrift og ønskjer å forankre ein kultur for berekraftig verksemd, både internt i banken og ut mot kundar og samarbeidspartnarar.

Gode resultat og solid eigenkapital er avgjerande for at SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken skal halde fram med å vera ein sjølvstendig lokalbank. Gode resultat skaper vi gjennom vekst og effektiv drift, som også gjev grunnlag for vidare utvikling av banken og gjer det mogleg å stimulere til utvikling i lokalsamfunnet. Vi må ha ein soliditet som gjer at vi kan tole å ta risiko for å kunna bidra med finansiering til lokalt næringsliv, som skaper aktivitet og arbeidsplassar. I tillegg ønskjer vi å kunne bidra med støtte til lokale aktivitetar, lag og foreiningar, som gjer det godt både for unge og eldre å bu i Nord-Gudbrandsdalen.

Rammevilkåra er i stadig utvikling, og dei regulatoriske krava frå styresmaktene blir stadig strengare. Økonomisk politikk må gjennom lover og forskrifter gje finansnæringa like konkurransevilkår for både liten og stor finansaktør, slik at vi saman og gjennom vårt mangfald kan skape nødvendig økonomisk vekst rundt om i heile landet. Vi treng bredda i finansmarknaden gjennom store nasjonale aktørar, regionbankar og lokalbankar. Det er særst viktig for distrikta at vi har lokalbankar fysisk til stades ute i marknaden.

Økonomiske utviklingstrekk 2022

Vi har lagt bak oss eit ekstraordinært år, prega av krigen i Ukraina, sterk prisvekst og svært høge energikostnader for privatpersonar og verksemdar. Aktiviteten i norsk økonomi auka kraftig etter nedtrappinga av restriksjonar pålagt av styresmaktene i møte med koronapandemien. Rekordlåg arbeidsløyse, høg vekst i etterspurnaden og svak tilbodsside førte til den høgaste prisveksten på varer og tenester sidan 1980-talet. Norske bankar har stått støtt med låge tap gjennom eit turbulent år.

Samstundes som aktiviteten i norsk økonomi tok seg kraftig opp etter pandemien, har utviklinga i forventningar privatpersonar har til eigen økonomi og økonomien i landet falle til rekordlåge nivå. Forventningsbarometer til Finans Norge i fjerde kvartal 2022 viste det lågaste nivået i denne stemningsindikatoren sidan første måling i 1992. Ein kombinasjon av aukande renteutgifter og generelt høg prisvekst har ført til ein bratt nedgang i den disponible realinntekta hjå private.

I den pengepolitiske rapporten til Noregs Bank frå desember vurderer sentralbanken det slik at norsk økonomi har nådd konjunkturtoppen, og at aktiviteten kjem til å bli noko redusert gjennom vinteren. Norges Bank forventar at lågare konsum vil føre til at aktiviteten i fastlandsøkonomien blir redusert i 2023. Likevel er det ei forventning om at auka investeringar innan petroleumsnæringa og aktivitet relatert til klimaomstilling, vil løfte veksten i åra framover. Bustadprisane auka betydeleg i perioden 2020 til 2021, særleg drive av eit svært lågt rentenivå og gode statlege støtteordningar til næringslivet gjennom pandemien. Frå hausten 2022 var det eit omslag i bustadmarknaden med reduserte bustadprisar. For året sett under eitt auka prisane i landet med 1,5 prosent. Statistisk sentralbyrå vurderer i sine siste økonomiske analysar at den negative bustadprisveksten i andre halvdel av 2022 vil halde fram inn i 2023. Samstundes peikar SSB på at lågare bustadinvesteringar isolert sett vil presse bustadprisane opp på lengre sikt.

Det er forventa at sterk kostnadsvekst, høgare renter på ny finansiering og redusert lønnsemd for mange verksemdar vil bidra til å dempe foretaksinvesteringane i år. Noregs Bank meiner at store investeringar innan batteri-, hydrogen- og karbonhandtering vil føre til at industriinvesteringane aukar markert i åra framover. Utsikter til høg etterspurnad etter elektrisk kraft vil truleg bidra til auka kraftinvesteringar frå og med neste år. Petroleumsinvesteringane er også forventa å ta seg opp att dei neste åra.

I møte med konjunkturedgangen som følgje av pandemien auka den statlege oljepengebruken mykje for å finansiere ekstraordinære stønads- og permitteringsordningar. Krigen i Ukraina har også ført til høgare ekstraordinære utgifter knytt til flyktningar og bistand. I statsbudsjettet for 2023 er det rekna til at offentlege utgifter nå utgjer i overkant av 60 prosent av samla verdiskaping for Fastlands-Noreg, ned frå over 65 prosent i 2020.

Den svært ekspansive pengepolitikken vart redusert frå september 2021, da Noregs Bank sette opp styringsrenta frå null prosent. Sidan da har styringsrenta i raskt tempo vorte sett opp til 2,75 prosent. Prognosane til sentralbanken indikerer ein topp på 3 prosent i løpet av første kvartal 2023, og etter det ei litt lågare styringsrente frå midten av året.

Utlånstapa til bankane har vore låge gjennom ein periode med stor usikkerheit. Tidlegare tapsnedskrivningar har i stor grad vorte attendeførte. Lønnsmda i bankane er forventa oppretthalden framover som følgje av auka netto renteinntekter. Soliditeten i norske bankar er god, og kapitalkrava blir nådde med god margin.

Sparebankane i Noreg

Norske sparebankar har gjennom alle tider spelt ei avgjerande rolle for utvikling av lokalsamfunn og næringsliv i heile landet. Sparebankane spelar ei stadig viktigare rolle både lokalt, regionalt og nasjonalt. Den lokale sparebanken har god kjennskap til marknaden og til dei utfordringar lokale næringslivsaktørar har.

Gjennom denne kompetansen har lokalbanken eit stort konkurransefortrinn. Lokalbanken utgjer ein heilt naudsynt del av infrastrukturen og opererer i nært fellesskap med lokalsamfunna rundt. Gjennom sitt samfunnsansvar bidreg dei lokale sparebankane til at det er godt å leva og bu ute i distrikta.

I 1929 var det heile 638 sparebankar i Noreg, og det har sidan den gong vore gjennomført mange fusjonar og samanslåingar av lokalbankar. Ved utgangen av 2022 er det 87 sparebankar i Noreg.

Det er ulike spådomar om fusjonstakt og samanslåing av bankar i tida framover, og det er òg ulike meiningar når det gjeld naudsynt storleik på lokalbanken. Det er særskilt viktig at dei lokale sparebankane har ei god drift og skaper solide overskot, slik at dei òg i tida framover kan bidra til positiv utvikling i lokalsamfunna våre.

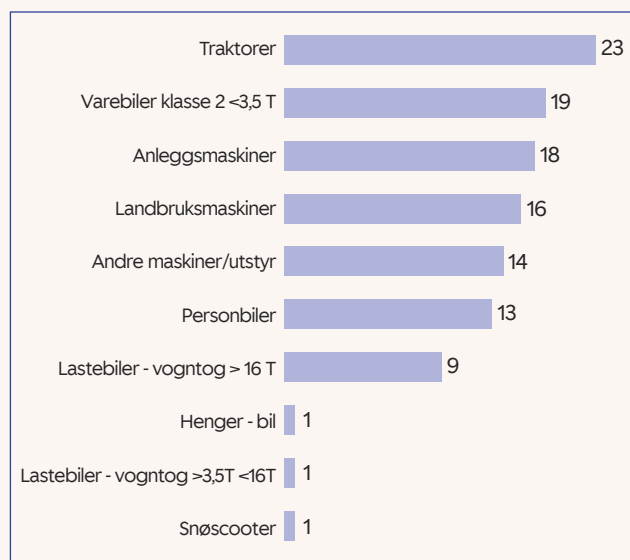

Sau på Byrtnes. Foto: Svein Garmo

Bedriftsmarknaden i 2022

Inngangen til året var prega av mørke skyer og usikre framtidsutsikter. Pandemien var hovudbekymringa, særleg for kundar i bransjar som på nytt måtte stengje ned. Krigsutbrotet i Ukraina og følgjene av dette i form av utfordringar med tilgang på råvarer, auka kostnader på råvarer, drivstoff og straum har gjort kvardagen til fleire bransjar utfordrande. Trass i fleire usikre faktorar kan bedriftsmarknadsavdelinga syne til ein netto vekst i utlån til bedrifter på 16,4 % i 2022.

Det har vore stor etterspurnad etter finansiering av traktorar, bilar og reiskap. Gjennom banken sitt eigarskap i SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS har vi finansiert 116 objekt gjennom leasing og salspantlån, totalt 63,7 MNOK. Til samanlikning viste fjoråret 74 objekt og investert beløp 35 MNOK. I 2023 vil vi gjennom finansierings-selskapet vera med kundar som skifter til elektriske varebilar der støtte frå Enova bidreg til reduserte leasingkostnader. SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS tilbyr og fakturasal, noko kundar i banken vår har nytta som finansiering i staden for kassekreditt i 2022.

Pandemien har vore positiv for omsetnaden av landbruksprodukt produsert i Noreg. Lite hjelper dette produsentane, som ser at prisane dei oppnår for produkta sine, ikkje stig i samsvarende med kostnaden på innsatsfaktorane. Driftsresultata og kontantstraumen blir redusert, og dette har gjeve seg utslag i auka behov for driftslikviditet. Støtteordningane har kompen-

sert noko av dette. I påvente av auka utbetaling av støtte etablerte vi ei ordning med likviditetslån. Målet med dette var mellom anna å sikre at areal vart gjødsla og grunnlaget lagt for maksimale avlingar sommaren 2022.

I 2022 har fleire av landbrukskundane våre bygd nye driftsbygningar med støtte frå Innovasjon Norge. Fram til i dag har vi motteke færre søknader om lån til slike investeringar i 2023, samanlikna med 2022. Auka byggekostnader syner truleg at det er nådd eit punkt som gjer det krevjande å investere i nye driftsbygningar. Vi har framleis håp om ljøs i grendene og driftsbygningane. Dette føreset at prisane til produsentane gjev auka inntektsgrunnlag til naudsynt vedlikehald, god dyrevelferd og nye investeringar.

Eigenkapital frå solid drift over år, kommunale næringsfond og støtte frå Innovasjon Norge, har i 2022 gjeve grunnlag for vekst i industriarbeidsplassar. Samarbeid på tvers av kommunegrensar og møte mellom ulike fagmiljø og kapitalkjelder er viktige faktorar for å lykkast med nye industriverksemder.

Lokal industri har i liten grad vore påverka av pandemien. Produsentar med levering til bygg og anlegg opplevde med bakgrunn i auka rente og auka kostnader på materialar, endra etterspurnad, særleg knytt til oppføring av færre fritidsbustader.

Omgjeve av fleire nasjonalparkar, med god plass, naturgjevne fortrinn og ikkje minst breie tilbod innan servering, overnatting og aktivitetar, utgjør reiselivet ei stor kundegruppe for banken. Sommaren 2022 opplevde enkelte turiststader ein nedgang i besøket, spesielt av nordmenn. Dette hadde samanheng med at fleire reiste til utlandet. Vi har bidrege med finansiering av fleire større og mindre prosjekt knytt til ombygging og renovering. Framfor vintersesongen 2023, og mot ein ny sommar-sesong vil tilreisande bli møtt av nyrenoverte overnattingsrom og nye serveringstilbod. Målretta og god marknadsføring av fjellregionen over tid gjev valuta for pengane som er brukt.

Handels- og servicenæringa vert påverka av endring i etterspurnad og ulik etterspurnad avhengig av årstid. Gjennom 2022 har fleire nisjebutikkar gjeve uttrykk for uro for framtida. Auka netthandel og for mange tilbydarar av same vare er to årsaker. Fokus på å handle lokalt kan vera verkemiddel for å sikre mangfaldet innan handel. Eit aukande tilbod av lokal mat og drikke gjer vareutvalet stort og spennande. Serveringsverksemdene er flinke til å nytte lokale råvarer, og fortset å byggje ei sterk merkevare når det gjeld servering av mat og drikke.

I 2022 har vi som tidlegare år vore med på fleire nyetableringar i primærmarknadsområdet vårt. Hovuddelen er knytt til eigarskifte i eksisterande verksemdar, generasjonsskifte i landbruket, omorganiseringar for å kunne utvikle og møte

nye krav, og leggje til rette for framtidige eigarskifte. Utanfor primærmarknadsområdet har vi siste året sett stor aktivitet blant kundar innan fast eigedom. Engasjementa våre er knytt til utvikling, bygging og sal av nye bustadar, utbygging og ombygging innan reiseliv.

Banken sine tekniske løysingar er i stadig endring. Målet er å gjere desse enkle og effektive å bruke for våre kundar utan at det går ut over sikringsgraden. Rådgjevarane arbeider heile tida med å oppdatere seg slik at vi blir stadig betre på å gje relevant rådgjeving til nye og etablerte kundar.

SpareBank 1 Lom og Skjåk Næringslivsfond har delt ut til saman kr 410 000 i 2022. Næringsstipenda utgjorde kr 200 000 av dette. Det er forbunde med risiko å drive utlån til

Frå Galdhøpiggen. Foto: Svein Garmo

næringslivet. SpareBank 1 Lom og Skjåk har generelt lite misleghald. Faktiske tap og avsetningar for å møte eventuelle tap er knytt til fleire bransjar. SpareBank 1 Lom og Skjåk har eit fåtal kundar som har gått konkurs i 2022. Hovuddelen av konkursane er knytt til verksemder med stutt historikk, noko som er kjent og frå resten av landet.

Tilgangen på arbeidsplassar er grunnlaget for å oppretthalde busetjinga. Det er naudsynt at verksemdene uansett bransje går med overskot. Dei må halde oppe inntektsgrunnlaget og opparbeide eigenkapital til fornying. Vekst i utlån frå banken til industri, handel, entreprenørar, bygg og anlegg, tenesteyting, reiseliv og landbruk, utbygging av infrastruktur og opparbeiding av tomter for bustader og hytter ser vi som

viktige delar av det langsiktige arbeidet med å sikre tilgang på arbeidsplassar i ulike yrke. Det er – og skal vera – konkurranse, om ulike oppdrag mellom aktørane. Om ein konkurrerer den eine dagen, er det viktig med samarbeid og samhandling mellom ulike fagmiljø den andre. Verdiskaping og overskot i den einskilde verksemda er avhengig av levering av tenester til og mellom ulike verksemder.

Målet til bedriftsmarknadsavdelinga er å vera med som drivkraft for næringslivet gjennom ulike finansieringsløysingar. Vi skal arbeide mot å styrke sysselsetjing, auke aktivitet og nye investeringar der vi tek omsyn til det grønne skiftet. Vi har god tru på at næringslivet vil vekse og være godt rusta til å møte framtida, skiftande etterspurnad og krav.

Personkundemarknaden 2022

Året 2022 starta som det året der samfunnet skulle attende til tida før korona. Vi har i 2022 fått halde opne kontora som vanleg med drop-in og fysiske kundemøte – til glede for både kundar og tilsette. Sjølv om dei fysiske treffpunkta framleis er viktige, ser vi at koronaen har vore med på å setja fart på digitaliseringa, at kundane har vorte meir fygitale, og at den digitale utviklinga er viktigare enn nokon gong.

Det har vore hyppige rentehevingar i 2022, og siste halvdel av året har marknaden vore prega av fleire mørke skyer på himmelen og større usikkerheit blant kundane. Vi merkar at kundane nå etterspør meir økonomiske rådgjeving og rettleiing hjå banken. Trass større usikkerheit og ein noko rolegare marknad kan vi ved årsslutt notere ein utlånsvekst på 6,9 % i privatmarknaden. Gjennom eigarskap i SpareBank 1 Finans Midt-Norge har vi finansiert 286 objekt, totalt 67,9 mill. kroner.

Vi har gjennom 2022 halde fram satsinga i Oslo og bygd vidare på DNT-avtala. Oslo-kontoret er viktig for veksten vår, og ønsket om å halde fram som ein solid lokalbank. For å styrke satsinga har vi i 2022 tilsett ein ny rådgjevar ved Oslo-kontoret. Det har også i 2022 vore kundearrangement, og i mai gjennomførte vi eit svært vellykka kundearrangement med Lars Monsen i Utgard i Lom.

Det er kunden som er i sentrum, og banken har i den samanhengen implementert nytt, felles CRM-verktøy, som skal gjera oss i stand til vera meir effektive og relevante i møte med kundane. Saman med datadriven kundedialog, relevante initiativ og gode produkt har dette vore sentrale i kundearbeidet gjennom året.

Frå kundearrangement med Lars Monsen i Utgard.

Samfunnsengasjement

Vi er glade for at 2022 endeleg kunne gjennomførast som eit nokolunde normalår når det gjeld bidraga våre til alle dei flotte initiativa og arrangementa som kom i stand dette året, både til nye og tradisjonsrike tilstellingar. Når det er sagt, vart dessverre ikkje året slik vi hadde sett for oss. Særleg gjeld dette krigen i Europa og auka straum-, drivstoff- og matvareprisar. Dette prega sjølvstakt både små og mellomstore bedrifter og privatpersonar i regionen vår. Vi må likevel ta med oss alt det positive som kom i stand, alt som endeleg kunne gjennomførast i same omfang som tidlegare år. Det kjennest godt både for arrangør, publikum og banken som sponsor.

Aktivitet gjennom året

Det er ein veldig god start på året å lesa gjennom dei mange gåvesøknadene som kjem inn. Vi har stort sett rundt 100 søknader, alt frå

dei minste kaffilag til større prosjekt med renovering av grendehus eller fornying av flotte fellesområde til bruk for alle. Tusen takk til alle dykk som står på for at andre skal trivast og ha det bra rundt om. I 2022 delte banken ut 354 000 kroner fordelt på 93 søkjarar. Det vart som året før gjeve ekstra til idretten, der ein såg at mange born og unge fall frå grunna pandemien. Vi håpar at ekstra midlar gjer at ein kan drive tilnærma som før, gjennom ekstra innsats for å få mange attende til idretten.

I midten av mars vart «Barske Glæder» arrangert for barske ungar på Lom bygdemuseum – Presthaugen, to fulle vinterdagar til ende. Det er stor stas og særst meiningfullt for oss i Fjellbanken å støtte Norsk Fjellsenter si framifrå formidling med det treffande slagordet "Der folk og fjell møtest".

Næringsstipendvinnarar. Frå venstre: Ragnhild Løkken i Fjellbit, Geir Byre i Byre Tre og Musikk, Marit Tangvik og Mari Arnøygard Wedum i Visit Jotunheimen og Nils Arne Haugen frå banken.

Tidleg i vår delte vi ut Næringsstipend for 2021. Vi er svært imponerte over fantastisk flinke folk både i Ottadalen og i Lesja og Dovre.

I starten av april opna det nytt mathus i Vågå, og like artig var det at frikøyringseliten leika seg på Lemonsjøen alpinsenter. At dei to spreke satsingane møttest til opningsfest under same tak, var skikkeleg artig.

Fjellbanken er òg stolt over å kunne bidra med både finansiering av Bokhandel'n Bakeri & Mathus og sponing av frikøyrings-arrangementet Høkkers Invitational 2022.

24. mai feira vi at banken har vore heile 10 år på Dombås, og at vi har samlokalisert oss med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS.

Nye, fine lokale og ei slik samlokalisering skal koma innbyggjarane til gode. Mat og drikke frå lokale bedrifter, konkurransar og premiar gjorde markeringa til ein veldig fin dag.

2022 var friviljugåret. Friviljugheita bidreg her i landet med 140 000 årsverk kvart år. I alle lokal-samfunn, også i våre, er vi heilt avhengig av friviljuge for å få smått og stort til å gå rundt. Utan desse heltane hadde ikkje banken kunne vore med og sponsa og støtta i den målestokken vi gjer i dag. Takk til alle dykk som står på!

Endeleg fekk vi til eit etterlengta kundearrangement i Ottadalen. Vi satsa på øvste hylle når det galdt trekkplaster, og jammen klaffa det på første forsøk! Lars Monsen held eit svært motiverande, artig og inspirerande foredrag for nærmare 400 kundar i Lom si storstugu, Utgard. Vi er så takksame for at så mange ville koma å høyre på både oss i Fjellbanken, men framfor alt Lars. Det er viktig å samlast, men det er ikkje alltid like lett å få ut folk. Men etter pandemien og alt som følgde med den, trur vi folk var klare for å koma seg ut, vera sosiale og få litt påfyll. At banken kunne få bidra til det, er vi veldig takksame for.

I den første sommarmånaden – i starten av juni – kunne også langrennslandslaget endeleg samlast på Sognefjellet att, der vi fekk invitere lokal skiungdom til å vera med dei på trening

i fantastiske omgjevnader, eta god mat og få massevis av gode treningsråd.

Seinare i juni var det duka for konferanse på Rudi gard – «Den smarte, grønne dalen», i regi av Krafttak for grønn vekst.

Fjellbanken er oppteken av næringsutvikling og arbeidsplassar i Nord-Gudbrandsdalen, og meiner det er viktig at vi gjennom godt samarbeid med andre aktørar i regionen vår kan bidra til ei utvikling av nye og eksisterande verksemdar. Vi ønskjer å vera ein aktiv samarbeidspartner, og vi ønskjer saman med dei andre aktørane i Varde Investeringslaug å bidra til næringsutvikling i heile regionen.

19. august var det igjen duka for den tradisjonsrike Traktorrock i Vågå, som satsa større og tyngre enn nokon gong. Banken var hovudsponsor og lodda ut gratis billetter. Bedrifts-avdelinga vår stod på stand i Vågåmo, der dei hadde konkurransar. Premien var ein trøtraktor. Mange kom innom, og Traktorrock vart eit fantastisk godt arrangement.

7. september tok Fjellbanken imot leiarane for bedrifts-avdelingane i SamSpar (Samarbeidande Sparebanker AS, dei 9 mindre bankane i SpareBank 1 Alliansen) til ein aldeles strålende tur til Galdhøpiggen. Besøket vart avslutta med godt fagleg påfyll i Lom.

Gudbrandsdal Musikkfest gjekk av stabelen fredag 30. september, og Fjellbanken var stolt sponsor. Tinde Hytter opna opp heile produksjonshallen sin og gjorde den om til konsertsal. Der kunne ein oppleve heile landets KORK med nasjonale og lokale stjerner og ikkje minst 70 unge talent frå Lillehammer i sør til Lesja og Skjåk i nord. Det vart i tillegg musikalsk nachspiel på Rudi Gard leia av Per Sundnes!

Gudbrandsdal Musikkfest bydde på magiske augneblikk, der publikum og artistar fekk møte det beste av vår eigen musikktradisjon i samspel med perler frå det klassiske repertoaret, gjennom 15 konsertar fordelt på tre dagar frå Lillehammer i sør til Lom i nord.

Vi er så heldige å få vera ute på ungdomskulane i norddals-kommunane våre på det som heiter ØKONOMI OG YRKESVALG, i regi av Ungt Entreprenørskap Innlandet.

To av våre tilsette har dette viktige oppdraget, som mellom anna går på personleg økonomi, og er berekna på faget Utdanningsval. Rett etter var vi engasjert på stand på utdanningsmesse på Nord-Gudbrandsdal vidaregåande skule, saman med lærlingen vår, Emma. Dette er eit viktig arrangement for ungdommen og gjevande for oss som lærlingbedrift å få delta på.

Først i november hadde Fjellbanken besøk av Hans Vigstad, leiar av Varde Investeringslaug AS. Det var veldig spennande å høyre meir om kva investeringsfondet skal gjera for å vera delaktig i, og styrke næringsutvikling i Gudbrandsdalen. Dette er et viktig arbeid!

I starten av november var det endeleg duka for den tradisjonsrike Sparebankveka att. Etter nokre år med restriksjonar var det godt å koma i gang att med dette viktige arrangementet, som rettar søkelyset på kor viktig det er å spara. Men i tillegg til å lære barn og unge kor viktig det er å spara, er det også viktig å lære å dele, skapa og bruke pengane. Det vart stort engasjement på alle kontor våre med mykje folk innom på konkurransar, teikning, servering og anna moro.

Midten av november var det Ja til Brukt, Byttehelg! Dette er eit arrangement som er kome i stand som ein del av sponsorsamarbeidet med skilandslaget. Viktigare enn nokon gong er det nå å få ned kjøpepresset, og her gjeld det skiutstyr. Brukt er meir enn godt nok. Spesielt etter pandemien har mange barn falle frå ulike idrettar. Da er det ekstra viktig å få synleggjort at ein kan dra innom idrettslag i nærleiken og kjøpe brukt og rimeleg utstyr.

Og endeleg var det igjen klart for å få samla bedriftene våre til den tradisjonsrike julemiddagen vi har kvart år i desember. Vi gjorde dette over to kveldar, den eine på Trolltun på Dombås og den andre på Fossheim i Lom.

Der delte vi også ut næringsstipend for 2022. Det var stor oppslutning, nydeleg mat og god stemning.

21. desember vart banken av alle ting sponsor av isbading. «Friskare og betre betalt julebad skal du symje langt etter», var det nokon som sa. For kvar person som tok julevasken i Vågåvatnet vesle julekvelden, gav banken 500 kroner til Vågå Idrettslag.

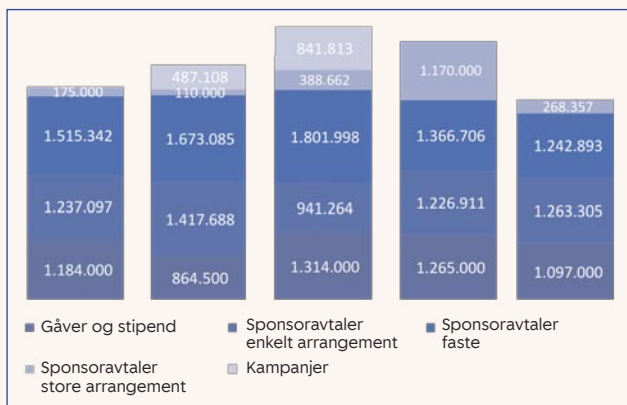
Året vart avslutta på best tenkjeleg vis med ein festkveld på Ullinsvin i Vågå, med utdeling av Talentstipend til 18 stolte vinnarar! Etter to år der vi ikkje kunne samle folk, kunne vi nå be inn alle årets vinnarar med følgje. Det var nydeleg mat, god underhaldning og ein rett fin førjulskveld.

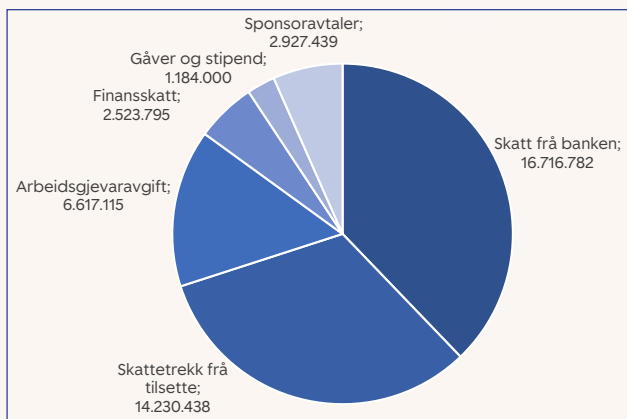
Samfunnsrekneskap

SpareBank 1 Lom og Skjåk er ein stor arbeids-gjevar. Medrekna skatt betalt av dei tilsette bidreg banken med over 40 mill. kroner i skattar og avgifter. Når vi reknar med gåver, stipend og sponsormidlar, er bidraget frå bankaktivitetane i 2022 på i alt 44,2 mill. kroner. Dei fem siste åra har banken betalt omlag 19,7 mill. kroner i gåver, stipend og sponsormidlar.

Gåver, stipend og sponsormidlar

Samfunnsrekneskap

Desse fekk tildelt gåver i 2022:

Aurmo Vel
 Bjorli Lesja Løypelag
 Bjørkås Grendahus
 Bundingen (Lom frivillighets sentral)
 Bøverdalen Idrettslag
 Bøverdalen Samfunnslag
 Bø Grendahus
 Dombås IL
 Ski/skiskyttergruppa
 DNT Gudbrandsdal

Dovre IL
 Dovre Lesja Kunstforening
 Dovre og Dovreskogen skyttarlag
 Dovreskogen Idrettslag
 Dovre Skolekorps
 Dovre Vel
 Dønfoss Vel
 FAU Bismo Barnehage
 FAU Vågåmo skule
 Fjellronning 4 H
 Flåklypa Sendeplatelag
 Frisvoldskogen Velforening
 Garmo Bygdahus SA
 Garmo I L
 Gjeilo Grendahus
 Gjeling-Ljomen
 HLF Lom-Lom hørselslag
 Holemork kretslag / Moar grendehus
 Jetta Hundeklubb
 Jotunheimen Hestlag
 Juletreffest på Moar
 Jutullaget
 Kjøremsgrende Grendalag
 Knut Hamsun – laget
 Lalm IL Allidrett
 Lalm Samfunnshus
 Lendhytta
 Lesjaskog Grendautvalg (Parken Lesjaskog)
 Lia Ungdomslag / Liarende Lidar Vel
 Lom Bygdekvinneleg
 Lom Friviljugsentral
 Lom Husflidslag
 Lom I L
 Lom Jeger- og fiskeforening
 Lom Knipsarlag
 Lom og Bøverdalen Røde Kors
 Lom og Skjåk Brass
 Lom og Skjåk Skyttarlag
 Lom Seniordansgruppe
 Lom Skolekorps
 Lom Spel- og dansarlag
 Lom Trekkspillklubb
 Lomsklangen
 Lykregrenda Vel
 Marlo Grendahus
 Mållaget Ivar Kleiven
 Nasjonalforeningen
 Lom Demensforening
 Naturvernforbundet Ottadalen

Sel Nordheradsprosjektet
 Nuggebadarene's forening
 Ottadalen Hestsportklubb
 Ottadalen Lokallag av Norges Blindforbund
 Ottadalen Revmatikerlag
 Sansehagen, Fredheim omsorgssenter Dombås
 Sjørdalen Kvinnelag
 Skjåk Bygdekvinnelag
 Skjåkcacherne
 Skjåk Hestlag
 Skjåk Husflidlag
 Skjåk IL
 Skjåk IL Gym- og turngruppe
 Skjåk Kyrkjelege fellesråd
 Skjåk Pensjonistforening
 Skjåk Songlag
 Skjåk Spelmannslag
 Skjåk Swing- og gammeldanslag
 Skjåk Turlag
 Stubbom grendalag
 Sveaholen Vel
 Synslia Grendautval
 Sølvsupremenn
 Vågå Bygdekvinnelag
 Vågågata (Gågata i Vågå)
 Vågå Handicaplag
 Vågå Historielag - Ullinsvin Prestgårdshågein
 Vågå Kameraklubb
 Vågå Musikkforening
 Vågå Sangkor
 Vågå Seniordans
 Vågå skytterlag
 Vågå Trekkspillklubb
 Vågå ungdomsskule 9.klasse (skredkurs)
 Øygard Skule Grendalag

Tildeling talentstipend:

Heidrun Isralesen, Lom. Dressurryttar på hest
 Brage Andre Lund, Skjåk. Skyting
 Martine Haugen, Lom. Låtskrivar og muskar
 Edvard Haugen, Skjåk. Ski, skyting og skiskyting
 Ane Marie Berget Hareland, Lesja. Skiskyting
 Oline Vestad, Vågå. Langrenn
 Vemund Olav Aukrust, Lom. Orgel og piano
 Amund Andersen-Gott, Vågå. Fotball
 Marius Øyen, Lom. Fotball
 Stian Barlund Nicolaisen, Lom. Toradar
 Lina Haug Randen, Vågå. Song og musikk
 Iselin Aukrust, Lom. Fele/kveding/song

Lina Brenden, Lom. Fele/femradar/song
 Maria Gustavsen Rakstad, Skjåk.
 Teksturering/multi/3D
 Eilen Skaansar, Lom. Korps
 Kristian Moen, Vågå. Langløp/bakkeløp
 Mari Midtli, Sel. Songar
 Ragnhild Holen, Vågå. Hund/rallylydigheit

Glade talentstipend-vinnarar etter utdeling på Ullinsvin 19. desember.

Kjell Erik og Birgit viser stolt fram totalsummen som banken har gjeve i talentstipend sidan oppstarten i 2017.

Desse samarbeidde vi og hadde sponsoravtaler med i 2022:

Skjåk:

Holemork Kretslag Bygdakinoen
Grotli Skisenter
Skjåk Pistolklubb
Skjåk IL
Fjuken
Fjelleventyret AS - Camp UT
Countryfestivalen i Skjåk
Skjåk spel- og dansarlag Jakupscena
Skjåk Turløyper

Vågå:

Ullinsvin
Vågå Spel- og dansarlag
Vågåfjell Turløyper
Vågå IL
Lalm Samfunnshus
Kalven Seter
Vågå kommune - Aktiv Sommarferie
Lions Club vågå
Vågå Skytterlag
Tessand IL
Stolpejakten Vågå
Besseggen Turisme
Markens Grøde
Lalm IL
Besseggen fjellpark
Liverbirds Ottadalen - romjuls cup
Lemonsjøen Alpinsenter - gratis heiskort 3. klasse
Lemonsjøen Alpinsenter - sponse keycard
Lalm Ishockeyklubb

Lom:

Gjelling-Ljomen
Lom Frivillighetssentral
Norsk Fjellsenter
Visit Jotunheimen
Lom og Skjåk Skyttarlag
Garmo Bygadahu
Visit Jotunheimen
Lom Pensjonistlag
Lom IL
Knut Hamsun laget Diktardagar 2022
Lom Tamrein AS
Lom Dartklubb
Garmo IL

Lesja og Dovre:

Dovre Historielag
Lesja Jeger og Fiskeforening
Dovre Løypelag
Russ_AVIS
Dombås IL
Norges Korforbund Gudbrandsdalen
Lesja IL
Senter for Bygdekultur
Lesja Skytterlag
Nordveggen AS
Lesja Dovre Danseteam
Yuki Karateklubb - sommarleir Markedsdager
Bjørli Gudbrandsdalsmusea
Senter for Bygdekultur
Bjørli Lesja Løypelag
NJK Raumabanen
Pilgrimssenter Dovrefjell
Magne Sveen - bokutgjeving
Dombås IL Fotball
Dombås IL ski og skiskyting

Andre:

Gudbrandsdal Industrinettverk
DNT
Russerevy 2022 i Lom
Regionrådet for Nord-Gudbrandsdalen
DNT Gudbrandsdal
Folkebiblioteka i Nord Gudbrandsdalen - VINTERLES
Hold Innlandet Rent
Folkrekrutt
Lærlingkontoret Gudbrandsdalen - Kokkekamp
Mari Midtli/Astrid Sulheim - CD utgjeving
Terje Kleiven - bokprosjekt
SPLEIS - TV aksjonen 2022
Stiftelsen Norsk Luftambulans
UKM Norddalen
Lærlingkontoret Gudbrandsdalen
Sognefjellet Sommerskisenter
Lærlingkontoret Gudbrandsdalen - UNG i reiselivet
Gudbrandsdal Musikkfest
DNT Oslo & Omegn Sponsorsamarbeid
Ungt Entreprenørskap

Samarbeidet med Den Norske Turistforening Oslo og Omegn. Her frå Sota sæter.

Banken var stolt samarbeidspartnar til Kokkekamp 2022 på Otta videregående skole.

SpareBank 1 Gruppen og banksamarbeidet

Bankane i SpareBank 1-alliansen består av 13 sjølvstendige sparebankar (juridiske eininga. SpareBank 1 Modum fusjonerte med SpareBank 1 Sørøst-Norge og er nå ein del av SpareBank 1 Sørøst-Norge. Totalt arbeider omlag 6 700 tilsette i SpareBank 1-bankane, og noko over 8 900 i heile alliansen.

Om SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskapet til fleire dotterselskap, som alle utviklar og leverer produkt til alliansebankane, som igjen tilbyr desse til kundane i lokalmarkedene sine. Selskapet utviklar og leverer også produkt til LOs forbund og forbundsmedlemmer gjennom fordelsprogrammet LOfavør.

SpareBank 1 Gruppen AS er 100 prosent eigd av SpareBank 1-bankar og Landsorganisasjonen LO med følgjande eigarbrøk:

SpareBank 1 SR-Bank (19,5 %), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 %), SpareBank 1 SMN (19,5 %), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 %), SpareBank 1 Østlandet (12,4 %), og Landsorganisasjonen og fagforbund tilknytt LO (9,6 %).

SpareBank 1 Gruppen AS eig 100 % av aksjane i følgjande dotterselskap:

- SpareBank 1 Forsikring AS (Pensjonsselskapet)
- SpareBank 1 Factoring AS
- SpareBank 1 Spleis AS

I tillegg eig SpareBank 1 Gruppen:

- Kredinor AS (50%)
- Lofavør AS (49 %)
- Fremtind Forsikring AS (65 %)
- SpareBank 1 Utvikling DA (10 %)

Selskap som er direkte eigd av SpareBank 1-bankane

Ti finansselskap utanfor alliansesamarbeidet er også ein del av selskapa til SpareBank 1-alliansen. Dei er direkte eigd av bankane med eigarskapsbrøk/delar som er forskjellig frå bank til bank.

SpareBank 1 Utvikling DA

SpareBank 1 Utvikling DA består av ei rekkje utviklings- og fagmiljø, som leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklings-tenester til eigarbankane. Selskapet bidreg til at felles utvikling og aktivitetar gjev bankane stor-drifts- og kompetansefordelar, og eig og forvaltar dei immaterielle rettane til alliansen under det felles merkevarenamnet «SpareBank 1»

13 regionale og lokale SpareBank 1-bankar er partnarar i alliansen

SpareBank 1
SR-BANK

SpareBank 1
SMN

SpareBank 1
NORD-NORGE

SpareBank 1
ØSTLANDET

SpareBank 1
GUDBRANDSDAL

SpareBank 1
HALLINGDAL VALDRES

SpareBank 1
NORDMØRE

SpareBank 1
RINGERIKE HADELAND

SpareBank 1
LOM OG SKJÅK

SpareBank 1
SØRØST-NORGE

SpareBank 1
SØRE SUNNMØRE

SpareBank 1
HELGELAND

SamSpar-bankane

SpareBank 1
ØSTFOLD-AKERSHUS

SpareBank 1

Samspar

SpareBank 1 Lom og Skjåk har 7,25% eigarskap, og er ein av ni aksjonærar i Samarbeidende Sparebanker AS og SpareBank 1 Samspar AS. Samarbeidende Sparebanker AS tek hand om SamSparbankane sine eigarinteresser i SpareBank 1 Gruppen, medan SpareBank 1 Samspar AS tek hand om aktivitetane til SamSparadministrasjonen og SamSparalliansen. Desse selskapa blir eigd av ni sjølvstendige sparebankar, og er ein allianse i alliansen. SpareBank 1 Søre Sunnmøre vedtok i 2022 å fusjonere med SpareBank 1 SMN,

og vil i løpet av 2023 gå ut av Samspar. Samspar har fellesadministrasjon i Oslo. Bankane eig SpareBank 1 Gruppen gjennom eigarskapet sitt i Samarbeidende Sparebanker AS. Samspar er ein viktig samarbeidsarena for bankane, som legg til rette for og fremjar samarbeid på område som t.d. datavarehus, finansiering, marknad, betalingsformidling, IT, plassering og økonomi. SpareBank 1 Lom og Skjåk har ein indirekte eigardel på 1,41% i SpareBank 1 Gruppen gjennom eigarskapet sitt i Samspar.

EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdalen AS

Banken er deleigar i EiendomsMegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS med 22,65 %. Selskapet er medlem av EiendomsMegler 1, og vi meiner eigarskapet vårt kan gje synergi-effektar. Vi ønskjer å formalisere og forankre eit

enda tettare samarbeid mellom Fjellbanken og EM1 Lillehammer Gudbrandsdal i 2023. Årsresultatet i 2022 vart kr 1 733 038 etter finans og skatt. Omsetninga i 2022 var på 36 333 843, ein liten nedgang frå 2021.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS

SpareBank 1 Lom og Skjåk eig 2,10 % i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS. Dette er ein av dei tre største aktørane i rekneskapsbransjen, med meir enn 500 medarbeidarar fordelt på over

40 kontor i Trøndelag, Møre og Romsdal og Innlandet. Her i området har SpareBank 1 Regnskapshuset kontor i Lom, Skjåk, på Bjorli, Lesja og på Dombås.

SpareBank 1 Lom og Skjåk Næringslivsfond

Formålet til fondet er å styrke næringslivet blant bankkundane våre i marknadsområdet Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Lesja og Dovre.

Utdeling frå fondet kan gjevast i form av tilskot og næringsstipend etter mottekne søknader. Tilskot frå fondet skal nyttast til finansiering av undersøkingar og forsøk med sikte på å koma i gang med ny verksemd, og styrke eksisterande verksemd med finansiering av produktutvikling, konsulenttenester, opplæringstiltak og marknadsføring.

Næringsstipend vart delt ut første gongen i 2019. Næringsstipendet skal vera eit bidrag til nyskaping, utvikling og vekst i næringslivet, med mål om fleire varige arbeidsplassar i heimemarknaden til SpareBank 1 Lom og Skjåk i Norddalen. Stipendet kan delast ut til nyetablerarar og næringsdrivande, eller til samanslutningar der hovudvekta av næringsdrivande er innanfor heimemarknaden.

Nøkkeltal

Tal i tusen kroner	2022	2021	2020	2019	2018
Forvaltningskapital	8.493.906	8.057.200	7.161.180	6.302.030	5.908.603
Overført til Boligkreditt (BK)	2.267.368	1.914.651	1.722.071	1.593.166	1.476.215
Forvaltningskapital inkl. BK	10.761.274	9.971.851	8.883.250	7.895.196	7.384.818
Brutto utlån (til kundar)	7.104.694	6.607.679	6.033.050	5.584.930	5.119.952
Brutto utlån (til kundar) inkl. BK	9.372.062	8.522.330	7.755.121	7.178.095	6.596.167
Innskot frå kundar	6.301.801	6.048.761	5.200.611	4.527.161	4.356.245
Resultat underliggjande drift eks. tap	90.325	43.268	58.461	67.794	56.756
Tap på utlån	15.171	4.307	27.010	4.170	-4.750
Resultat underliggjande drift inkl. tap	75.154	38.961	31.452	63.624	61.506
Utbytte og verdiendring fin. Instrument	3.285	27.932	-1.444	39.728	4.331
Resultatdel TS og FKV	13.420	40.242	42.514		
Resultat før skatt	91.859	107.135	75.522	158.895	92.168
Resultat etter skatt	75.144	95.036	66.201	140.159	74.830
Eigenkapital	1.256.343	1.182.224	1.087.610	970.371	831.668
Rentenetto	1,99 %	1,43 %	1,67 %	2,08 %	1,84 %
Rentenetto inkl. lån overført SB1 Boligkreditt	1,68 %	1,33 %	1,49 %		
Provisjon og gebyr i % av gj. forv.kapital	0,58 %	0,67 %	0,66 %	0,64 %	0,65 %
Driftskostnader i % av gj. forv.kapital	1,44 %	1,51 %	1,43 %	1,57 %	1,47 %
Driftskostnader i % av sum driftsinntekter, eks. verdiendringer	50,59 %	56,65 %	47,87 %	43,88 %	50,60 %
Driftskostnader i % av sum driftsinntekter, eks. finansielle poster	56,86 %	73,21 %	60,39 %	58,72 %	60,04 %
Resultat før andre inntekter og kostnader i % av gj.snitt forvaltningskapital	0,96 %	1,21 %	0,96 %	2,29 %	
Tap i prosent av brutto utlån	0,22 %	0,07 %	0,35 %	0,07 %	-0,09 %
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,92 %	0,84 %	0,73 %	0,59 %	0,54 %
Misleghaldsprosent	0,09 %	0,08 %	0,15 %	0,28 %	0,08 %
Eigenkapitalandel i balanse	14,79 %	14,67 %	15,19 %	15,40 %	14,08 %
Egenkapitalavkastning etter skatt	6,18 %	8,41 %	6,36 %	15,44 %	9,35 %
Egenkapitalavkastning før skatt	7,52 %	9,44 %	6,95 %	17,50 %	11,50 %
Kapitaldekning	22,03 %	21,83 %	22,22 %	22,71 %	20,63 %
Kjernekapitaldekning	22,03 %	21,83 %	22,22 %	22,71 %	19,29 %
Rein kjernekapitaldekning	22,03 %	21,83 %	22,22 %	22,71 %	19,29 %
Rein kjernekapitaldekning, konsolidert	21,38 %	21,54 %	21,81 %	22,07 %	18,80 %
Kjernekapitaldekning konsolidert	21,57 %	21,74 %	22,03 %	22,33 %	19,07 %
Kapitaldekning, konsolidert	21,80 %	21,97 %	22,31 %	22,65 %	20,57 %
Utlånsvekst (eks. tapsavsetningar)	7,52 %	9,52 %	8,02 %	9,08 %	10,32 %
Utlånsvekst inkl. BK	9,97 %	9,89 %	8,04 %	8,82 %	9,36 %
Innskotsvekst	4,18 %	16,31 %	14,88 %	3,92 %	8,68 %
Innskot i % av utlån	89,40 %	91,86 %	86,20 %	81,06 %	85,08 %
Innskot i % av utlån inkl. SB1 Boligkreditt	68,12 %	71,64 %	67,69 %	63,36 %	66,32 %
Endring forvaltningskapital	5,42 %	12,51 %	13,63 %	6,66 %	5,85 %
Brutto utlån næring	46,24 %	43,21 %	44,55 %	43,71 %	41,90 %
Brutto utlån privat	53,76 %	56,79 %	55,45 %	56,29 %	58,10 %
LCR	190 %	181 %	173 %	170 %	158 %
Tal på tilsette	64	62	59	55	54
Tal på årsverk	63	60	58	54	53

Årsmelding frå styret

Generelt

SpareBank 1 Lom og Skjåk vart stifta 27. mai 1873 og opna 2. januar 1874. Bankens opphavslege grunnfond var kr 1 200, og dette var gjeve av Lensmann Staff med kr 800 og frå Lom kommune og Skjåk kommune med kr 400.

SpareBank 1 Alliansen vart etablert i 1996, og SpareBank 1 Lom og Skjåk gjekk inn i alliansen i 1998.

Det er avgjerande at banken er ein kundeorientert, sjølvstendig og robust sparebank med lokal forankring. SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken skal vera ein kostnadseffektiv bank og skal gjennom alliansen med SpareBank 1 Gruppen ta ut dei fordelane samarbeidet gjev på produkt, innkjøp, utvikling og kompetanse. Banken skal gjennom alliansen skaffe, selje og levere finansielle tenester og produkt og ta ut stordriftsfordelar i form av lågare kostnad og/eller høgare kvalitet slik at kundane får den beste rådgjevinga og dei beste tenestene til konkurransedyktige vilkår.

Vi har hovudkontor i Lom og avdelingskontor i Bismo, Vågå, på Dombås og i Oslo.

Eigarstyring og selskapsleiing

Det øvste organet i SpareBank 1 Lom og Skjåk er generalforsamlinga. Generalforsamlinga er samansett av 12 medlemmer og fire varamedlemmer, der ni medlemmer og tre varamedlemmer er valde av og blant kundar i banken. Resten av medlemmene blir valde av og blant dei tilsette. Generalforsamlinga har etablert ein uavhengig valkomité som innstiller på kandidatar til generalforsamling og styre i banken, utanom representantane valde av og blant dei tilsette. Vedtektene i banken vart sist endra 11.03.2021, og vedtektene er offentleggjorde på heimesida til banken.

Forvaltninga av banken høyrer til under styret. Dei fire eksterne medlemmene blir valde av generalforsamlinga. Dei to andre medlemmene blir valde av og blant dei tilsette. Styret skal sørge for ei forsvarleg organisering av banken og har ansvaret for å etablere kontrollsystem

og sikre at verksemda blir driven i samsvar med gjeldande lover, vedtekter og forskrifter. Dei etiske retningslinene i banken er gjennomgått og godkjent i styret. Retningslinene er formidla til dei tilsette, og er tilgjengelege på heimesida til banken.

SpareBank 1 Lom og Skjåk har utarbeidd eigen styreinstruks. Instruksen skal sikre tillit til styret og leiinga og leggje grunnlaget for langsiktig verdiskaping til beste for banken, tilsette og andre interessentar.

Styreinstruksen blir evaluert årleg, og vart sist revidert av styret 26.04.2018, utan vesentlege endringar.

Styret har etablert eit felles risiko- og revisjonsutval og eit godtgjeringsutval. Banken har tilsett eigen fagansvarleg risk og compliance, som rapporterer direkte til styret.

Styret og leiande tilsette er omfatta av den løpande styreansvarsforsikringa. Forsikringa er plassert hjå forsikringsrådgjevarar med solid kredittrating.

Rekneskapen

Framleis drift

Styret i banken stadfestar at alle føresetnadane for vidare drift er til stades, og årsrekneskapen er avlagd under desse føresetnadane. Slik styret ser det, er det etter årsslutt ikkje skjedd noko som krev fleire kommentarar.

Rapportering etter IFRS

Rekneskapen er sett opp etter IFRS med mindre noko anna følgjer av årsrekneskapsforskrifta.

Resultatrekneskapen

Resultatet etter tap og skatt vart i 2022 75,1 mill. kroner før andre inntekter og kostnader. Etter andre inntekter og kostnader er resultatet 75,6 mill. kroner. For samanlikning med tidlegare år viser vi til nøkkeltalsrapporten. Prosenttal er utrekna av gjennomsnittleg forvaltningskapital, dersom ikkje anna er kommentert.

Forslag til disponering av overskot

Styret i SpareBank 1 Lom og Skjåk er nøgde med resultatet for 2022. Resultatet frå den underliggende drifta har vore god, der ei sterk forbetring i rentenettoen har gjeve eit godt bidrag.

Bankstyret meiner vi har eit resultat som sikrar banken eit godt grunnlag for vidare vekst, men understrekar kor viktig det er å prestere gode resultat for å styrke soliditeten og for å kunne halde på sjølvstendet til banken.

Styret gjer framlegg om slik disponering av overskotet til banken:

- Kr 1 500 000 til gåver
- Kr 74 057 814 blir overført til fondet i banken.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er hovudbidraget til det totale dekningsbidraget i banken, og utgjorde 164,7 mill. kroner, ein auke frå året før på 52,4 mill. kroner. Rentenetto utgjør 1,99 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital, tilsvarande førre året var 1,43 %.

Auken i rentenettoen kan forklarast med at utlånsrentene har auka meir enn finansieringskostnaden til banken. Sjølv om det har vore ein markant auke i rentene på ekstern finansiering, klarar vi med god innskotsdekning å halde finansieringskostnadene på eit lågt nivå.

Utbytte

Vi mottok utbytte og andre inntekter av eigenkapitalposisjonar på 12,5 mill. kroner. Samarbeidende Sparebanker AS og SpareBank 1 Samspar AS blir bokført etter eigenkapitalmetoden i balansen. Utbytte vi mottek, blir ført mot verdiendring i selskapet. Sparebank 1 Lom og Skjåk sin resultatdel for desse selskapa i 2022 utgjør 12,3 mill. kroner.

Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester

Gebyr- og provisjonsinntekter vart på 47,8 mill. kroner, som utgjør 0,58 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital. I 2021 var tilsvarande tal 52,6 mill. kroner og 0,67 %. Banken har hatt ein god auke i provisjonar for forsikring, sparing og

betalingsformidling, medan provisjonar frå SpareBank 1 Boligkreditt har gått ned med 7,4 mill. kroner som følgje av auka finansieringskostnader for boligkreditselskapet.

Driftskostnader

Dei samla driftskostnadane, inklusive ordinære avskrivningar, vart på 1,44 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital. I 2021 var driftskostnadene på 1,51 %. Lønn og andre personalkostnader utgjør 0,75 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital, ein reduksjon frå 0,85 % i 2021.

Kostnadsnivået i banken er vurdert som tilfredsstillande. Styret meiner det er viktigare enn nokon gong å ha kostnadseffektiv drift av banken for å oppnå gode økonomiske resultat.

Tap

Resultatførte tap utgjør i sum 15,2 mill. kroner, i tillegg til 0,6 mill. kroner som gjeld tapsavsetningar til lån som blir vurdert til verkeleg verdi på balansen og blir attendeført over andre inntekter og kostnader i resultatet. Banken har konstatert tap på til saman 5,2 mill. kroner i 2022 og ein auke i gruppenedskrivningar på 11,0 mill. kr. Grunna dei usikre økonomiske tidene fann banken det riktig å endre vektene for at «worst-case scenarioet» skal inntreffe, og dette påverka sterkt dei gruppevise tapsavsetningane. Inngang på tidlegare konstaterte tap utgjør ei inntekt på 0,9 mill. kroner, og andre endringar ein netto inntekt på 0,2 mill. kroner. Netto resultatførte tap utgjør 0,18 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital, mot 0,06 % i 2021.

Balansen

Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen utgjer 8 493,9 mill. kroner, ein auke på 5,4 % sidan førre årsskifte. Dette må sjåast i samanheng med overføringane til SpareBank 1 Boligkreditt. Ved utgangen av 2022 hadde overføringane til SpareBank 1 Boligkreditt auka frå førre årsskifte med 352,7 mill. kroner til 2 267,4 mill. kroner. Forvaltningskapitalen inkludert SpareBank 1 Boligkreditt utgjer 10 761,3 mill. kroner, ein auke på 789,4 mill. kroner sidan 2021.

Utlån og garantiar

Utlåna voks med 497,0 mill. kroner til 7 104,7 mill. kroner, når vi ikkje tek omsyn til overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt. Note 7 viser fordeling mellom geografiske område. Brutto utlån auka med 10,0 % frå 2021 til 2022.

Ved utgangen av 2022 utgjer garantiar 109,3 mill. kroner. Note 34 viser garantiar fordelt på garantitypar. Utlån til næringslivet er på 46,2 % av totale utlån (eks. lån i SpareBank 1 Boligkreditt). For 2021 var dette 43,2 %.

Den gjennomsnittlege utlånsrenta rekna av netto utlån var 3,43 %.

Banken er medeigar i bustadkreditselskapet Sparebank 1 Boligkreditt AS (SB1BK). Selskapet vart etablert for å sikre eigarbankane tilgang til funding som er rimelegare enn den fundinga banken sjølv normalt kan oppnå, gjennom utferding av særskilt sikra obligasjonar med svært god rating. For å oppnå denne ratinga må bustadkreditselskapet dokumentere at alle lån oppfyller gjevne kvalitetskrav frå styresmaktene og kredittratingbyråa. Ved å overføre denne typen lån mottar banken provisjonsinntekter frå selskapet, jf. note 8.

Avsetningar til tap

Balansen viser samla tapsavsetningar på 68,4 mill. kroner, ein auke på 11,0 mill. kroner sidan 31.12.2021. For kundar som er vesentleg kredittforringa, har banken gjort ei individuell avsetning. Til saman utgjer dei individuelle avsetningane for engasjement i denne kategorien 39,6 mill. kroner, ein reduksjon på 0,8 mill. kroner i 2022.

Innskot

Innskot frå kundar utgjer 6 301,8 mill. kroner, som er ein auke på 253,0 mill. kr siste året, eller 4,2 %. Dei siste åra har det vore auke kvart år, men med svært varierende prosentdel. Styret er klar over likviditetsrisikoen som ligg i store innskot. Ein del av dei større innskota er etablert med bindingstid. Den gjennomsnittlege innskotsrenta var på 1,07 %, tilsvarande for 2021 var 0,83 %.

Verdipapir

Behaldninga av renteberande verdipapir utgjer 401,7 mill. kroner. Av dette er 153 mill. kroner i pengemarknadsfond. Forvaltninga av renteberande verdipapir som inngår i LCR-berekninga er sett bort til SpareBank 1 Kapitalforvaltning. Vi viser til note 25 for nærmare opplysningar om renteberande verdipapir.

Behaldninga av aksjar, andelar og andre eigenkapitalinstrument utgjer 216,2 mill. kroner. Dette inkluderer strategiske investeringar gjennom alliansesamarbeidet. I tillegg har vi eigardeler i tilknytt selskap og i felleskontrollert verksemd bokført med til saman 176,7 mill. kroner, sjå note 35.

Banken har behaldning av renteswappar på til saman 405 mill. kroner. Desse har ein netto positiv marknadsvardi på 18,0 mill. kroner. For verdivurdering av verdipapir viser vi til notane 22, 23 og 25.

Bokført endring i verdipapira og andre finansielle instrument viser for 2022 ein negativ resultat effekt med 30,2 mill. kroner. Av dette gjeld negativ verdiendring på fastrenteutlån 33,4 mill. kroner og positive verdiendringar og gevinstar på eigenkapitalinstrument 2,2 mill. Verdiendringar på renteswappar gjev ein positiv resultat effekt på 21,0 mill. kroner.

Plasseringar i verdipapir ligg innanfor dei grensene styret har sett. Styret får kvartalsvis rapportar over verdipapirporteføljen, der bokført verdi, marknadsvardi og renterisiko går fram.

Eigenkapital og kapitaldekning

Etter overføring til sparebankfondet utgjør eigenkapitalen nå 1,26 mrd. kroner. Heile eigenkapitalen er frå opptente overskot og gjev ein eigenkapitalandel på 14,79 %, rekna ved utgangen av året, mot 14,67 % ved førre årsskiftet. Rein kjernekapital, kjernekapitaldekning og kapitaldekning utgjør 22,03 %.

SpareBank 1 Lom og Skjåk konsoliderer eigardelar i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Kredittkort AS og SpareBank 1 Finans Midt Norge AS. Etter konsolidering av desse selskapa er rein kjernekapital 21,38 %, kjernekapital 21,57 % og kapitaldekning på 21,80 %.

Funding og likviditet

Bankaktiviteten med finansielle instrument er avgrensa til å gjelde eigne posisjonar. Total eksponering og vurdering av risiko blir jamleg gjennomgått.

Banken si gjeld ved utferding av obligasjonslån var 851,7 mill. kroner ved utgangen av 2022, ein auke på 80,5 mill. kroner sidan utgangen av 2021. Obligasjongjeld som forfell i 2023, utgjør 130 mill. kroner. Gjennomsnittleg vekta løpetid på obligasjonsgjelda er på 2,1 år, jf. note 31.

Innskot målt mot netto utlån utgjør 89,40 % mot 91,86 % ved førre årsskiftet. Rapportert LCR pr. 31.12.2022 er 190 %.

Likviditetsrisikoen til banken er redusert gjennom god spreiding av innlån på ulike marknader, innlånskjelder og løpetider. Styret vurderer likviditetssituasjonen som god, og finansieringsmarknaden som velfungerande.

Revisor

Den eksterne revisoren til banken for regnskapsåret 2022 er PricewaterhouseCoopers AS. Banken har fram til nå ikkje vore pliktig til å ha internrevisor. Etersom forvaltningskapitalen inklusiv overføringar til SpareBank 1 Boligkreditt nå er over 10 mrd., har banken inngått avtale med Ernst & Young AS om å levere internrevisjonstenester frå 2023.

Intern kontroll og risikostyring

Generelt

SpareBank 1 Lom og Skjåk har eit mål om å ha ei balansert risikoeksponering. Samstundes er det viktig for banken å stimulere til aktivitet og nyetablering i primærmarknadsområdet. Styret har vedteke prinsipp for risikostyring gjennom instruksar, retningslinjer og internkontroll. Styret får løpande orientering om utviklinga gjennom periodiske rapporteringar.

Styret meiner at risikostyringa i banken er god, og at banken blir styrt etter reglar som er gjevne i lov, føresegnar og i interne retningslinjer.

Kapitalkrav

I 2022 vurderte Finanstilsynet samla risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov for SpareBank 1 Lom og Skjåk. Dette resulterte i eit fastsett Pilar II-krav på 2,5 %. Vedtaksbrevet er offentleggjort på heimesida til Finanstilsynet.

Desse vurderingane, saman med krava i CRD-IV- regelverket, dannar grunnlag for kor mykje kapital banken må ha for å dekkje den samla risikoen den er eksponert for. Styret meiner at banken er godt kapitalisert. Både rein kjernekapitaldekning og kapitaldekning har i heile 2022 vore godt over minstekravet, inkludert krav til Pilar II, i tillegg til kravet banken har til managementbuffer.

I samsvar med føresegn om risikostyring og internkontroll har banken årleg ein gjennomgang av vesentlege risikoar dei respektive verksemdsområda i banken er eksponert for.

Finansiell informasjon, Pilar III, blir offentleggjort på heimesida til banken.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er knytt til potensialet for tap på utlån eller garantiar til kundar, i tillegg til tap på plassering i verdipapir med mindre solide utferdarar. I tråd med føresegnar frå Finanstilsynet og dei interne retningslinjene gjennomgår banken regelmessig utlånsporteføljen med tanke på identifisering av mogleg tapsutsette engasjement. Banken følgjer utviklinga i utlåns-

porteføljen tett med kvartalsvis oppfølging av nøkkeltal, og følgjer med på at utviklinga av måltal relatert til utlånsporteføljen inngår som del av kvartalsvise risikorapportar til styret.

Styring av kredittrisiko tek utgangspunkt i kredittstrategi vedteken i styret.

Porteføljen for privat- og bedriftsmarknaden har gjennom 2022 hatt sunn vekst. Dei estimerte nivåa for forventa tap, uventa tap og sannsyn for misleghald har hatt ei svak auke i 2022. Det er alltid ein viss risiko i utlånsporteføljen til banken. Vi har ein risiko ved å vera med på utvikling av lokalt næringsliv, og ved at vi har store eigeomsengasjement utanom banken sitt primærmarknadsområde.

Andelen av misleghaldne engasjement er låg ved utgangen av året. Engasjementa i både privatmarknads- og bedriftsmarknadsporteføljen i dei tre høgste risikogrupperne er litt høgare enn ved utgangen av førre året. Med fokus på sunn vekst og tettare oppfølging av utsette engasjement budsjetterer banken med tap i 2023 på 0,12 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital. Styret meiner banken har god kontroll med engasjementa, men vurderer den samla kredittrisikoen som noko høgare enn ved inngangen til året på grunn av den usikre makroøkonomiske situasjonen.

Valutarisiko

Banken er i liten grad direkte eksponert i valuta, men er indirekte eksponert gjennom å stille lånegarantiar for kundar med valutalån overfor SpareBank 1 SMN. Banken si eksponering mot valutalånsгарantiar er samla sett relativt låg. Denne eksponeringa har også vorte redusert mykje dei siste åra.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko er risikoen for tap som skuldast endringar i observerbare marknadsvariablar som renter, valutakursar og verdipapirkursar. Risikoen for endringar i verdipapirprisar som skuldast endringar i generelle kredittprisar, blir også rekna som marknadsrisiko. Marknadsrisiko i SpareBank 1 Lom og Skjåk oppstår

hovudsakleg frå investeringar i obligasjonar, sertifikat og aksjar og som følgje av aktivitet utført for å stø opp under bankdrifta, i første rekkje funding.

Styring av marknadsrisiko tek utgangspunkt i strategi for marknadsrisiko vedteken i styret. Inntektene til banken skal i størst mogleg grad skapast i form av kundemarginar. Da vil banken oppnå størst mogleg stabilitet og tryggleik i innteninga. Risikoaktiviteten knytt til handel i verdipapir vil skje innanfor rammer som er vedtekne til kvar tid, fullmakter og kredittliner til motpartar. Styret vurderer marknadsrisikoen til banken som akseptabel.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikkje klarer å oppfylle forpliktingane sine etter kvart som dei har forfall. Likviditetsrisiko omfattar uføresette endringar eller svingingar i likviditetsbehovet. Døme på dette kan vera vekst i utlån og innskot, endringar i marknadsprisar, eller at kontraktfesta innskot kjem for seint eller ikkje blir noko av. Likviditetsstyringa tek utgangspunkt i likviditetsstrategi vedteken i styret. Strategien blir gjennomgått årleg, og skal sikre at banken har evne til å handtere kritiske situasjonar.

Det er inngått ei samarbeidsavtale i SpareBank 1 Alliansen som forpliktar den einskilde banken til å hjelpe andre bankar i alliansen ved eventuelle finansieringsproblem. I 2022 har denne avtala ikkje medført eksponering.

Likviditetsrisikoen er primært knytt til behovet for ekstern funding på grunn av auke i utlån og/eller reduksjon i innskot. Overføring av bustadlån til SpareBank 1 Boligkreditt har redusert behovet for eigne lån i marknaden, og med det redusert likviditetsrisikoen. Det er dagleg oppfølging og vurdering av likviditeten. Målsetjinga om samansetjing av balanse og forfallsstruktur på obligasjonslån, saman med etablerte trekkrettar, gjer at styret framleis meiner å ha ein kontrollert og låg risiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for tap som følgje av utilstrekkelege eller sviktande interne prosessar eller system, menneskelege feil eller eksterne hendingar.

Styring av operasjonell risiko tek utgangspunkt i Strategi for operasjonell risiko, som blir revidert av styret minst ein gong kvart år. Prosessen for styring av operasjonell risiko skal gjera at operasjonelle hendingar i SpareBank 1 Lom og Skjåk ikkje skal kunne skade den finansielle stillinga til banken i alvorleg grad. Det blir gjennomført risikovurderingar knytt til tenester, system og ved vesentlege endringar i eksisterande produkt og system før implementering ifølgje styrevedteken rutine. Det er fokus på samarbeid i SpareBank 1-alliansen, som skal å sikre god og stabil drift av IT-system. Banken har etablert database for registrering og oppfølging av forbetringstiltak knytt til uønskete hendingar.

Styret meiner at den operasjonelle risikoen til banken er innanfor akseptable grenser.

Strategisk risiko

Måten vi driv banken på, den desentraliserte avgjerdsprosessen og at vi er lett tilgjengelege for kundane, er gode konkurransefortrinn. SpareBank 1 Lom og Skjåk er i mindre grad eksponert for strategisk risiko. Banken tok i 2019 til å leige eit lite kontorlokale i Oslo for å betene fjernkundemarknaden i området. Kontoret vart først bemanna av folk frå avdelingskontora i Nord-Gudbrandsdalen. Ved utgangen av 2022 er det totalt tre tilsette med fast arbeidsstad ved kontoret i Oslo. Investering og risiko er førebels avgrensa, og styret vurderer risiko knytt til etableringa som låg.

Compliancerisiko (risikoen for å ikkje etterleve lover og forskrifter)

Compliancerisiko er risikoen for at banken får bøter, andre strafferettslege sanksjonar, omdømmetap eller økonomisk tap som følgje av manglande etterleving av lover, forskrifter, offentlege pålegg og retningsliner fastsett av styresmaktene. Styret meiner at banken har

tilfredsstillande styring og kontroll med compliancerisikoen, og at eksponeringa banken har for slik risiko er forsvarleg.

Forretningsskikkrisiko («conduct risk»)

Forretningsskikkrisiko er risikoen for offentlege sanksjonar, straffereaksjonar, tap av omdømme eller økonomiske tap som følgje av at forretningsmetodar til banken eller åtferd av dei tilsette i vesentleg grad skader interessene til kundane eller integriteten banken har i marknaden. Regulering av finansbransjen har over tid utvikla seg til i stadig større grad også å omfatte regelverk for å beskytte kundar og forbrukarar. Forretningsskikkrisikoen er derfor nært knytt til compliancerisiko.

Sentrale verkemiddel for å sikre god forretningsskikk omfattar m.a. etiske retningsliner, interne informasjons- og opplæringstiltak, gjennomføring av risikoanalysar, system for handtering av kundeklager og ein hensiktsmessig varslingskanal. Ved etablering eller endring av produkt og tenester skal det gjennomførast naudsynt kvalitetssikring før lansering. Påskjønning- og godtgjeringsordningar skal utformast slik at ønskt åtferd blir sikra og fremma.

Styret meiner at banken har ei forsvarleg eksponering for forretningsskikkrisiko.

ESG-risiko

ESG står for «Environmental, Social and Governance», og kan omsetjast til miljø, sosiale forhold/rettar og selskapsstyring.

ESG blir brukt som metode til å vurdere og rangere selskap etter kor godt dei gjer det med tanke på påverknad av miljøet, sosiale forhold og rettar i og rundt selskapet, og kor god selskapsstyringa er på å ta i vare alle interessentane i og rundt eit selskap. Tanken bak ESG er at risikoen på investeringane kan reduserast og gjera det mogleg å skapa ei meir berekraftig og langsiktig avkastning.

Dette er konsekvenstenking som går ut over «her og nå». Det betyr å inkludere miljøomsyn, sosiale utfordringar og god eigarstyring.

ESG-risiko for banken kan vera:

- (E) Endring i natur-, klima- og/eller miljøforhold som har direkte eller indirekte negativ effekt for banken.
- (S) Manglande etterleving av regulatoriske krav eller forventningar marknaden har til menneskerettar, arbeidstakarrettar og god forretningsskikk.
- (G) Manglande etterleving av regulatoriske krav eller forventning marknaden har når det gjeld styring og kontroll.

Banken er hovudsakleg indirekte eksponert for ESG-risiko via kundane sine. Kunder med høg ESG-risiko kan til dømes gje auka utlånstap på grunn av reduserte panteverdiar, eller på grunn av forringa forretningsmodellar og redusert beteningsevne. Det er i framtida truleg at det i tillegg kjem kapitalkrav knytt til ESG-risiko. SpareBank 1 Alliansen har utarbeidd ei felles løysing for rapportering av ESG-risiko knytt til kredittgjeving av næringslivsengasjement. Denne vart teken i bruk i 2021.

Ein vesentleg del av utlåna til bedriftsmarknaden er knytt til eigedom og landbruk. Banken er dermed spesielt eksponert for den ibuande ESG-risikoen til desse bransjane. Det er likevel avgjerande at banken samarbeider med kundane om å halde ESG-risikoen knytt til kvar kunde på eit akseptabelt nivå.

Temaet er under kontinuerleg oppdatering, og forhåpentlegvis vil dette føre til stor og positiv påverknad overfor kundar og samarbeidspartnarar.

Arbeid mot kvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon

Banken har gjennom sitt arbeid med antikvitvasking som formål å førebyggje og avdekkje transaksjonar med tilknytning til ulike former for økonomisk kriminalitet eller terrorhandlingar.

Vår policy, verksemdspesifikke retningslinjer og rutinar legg tydelege føringar for korleis banken følgjer lovverket.

Alle kundetiltak og aktivitetar for å redusere risiko i verksemda skal vere risikobasert. Dette sikrar at banken brukar ressursane sine så effektivt som mogleg. Ein føresetnad for denne risikobaserte tilnærminga er at det blir gjort ei verksemdsinnretta risikovurdering.

I retningslinjene til banken er det lagt vekt på relevant og kontinuerleg opplæring på antikvitvaskområdet. Det er krav om årlege opplærings- og oppdateringstiltak for alle tilsette i banken med eit særskilt opplegg for kunderådgjevarar på person- og bedriftsmarknaden. Det er også eit krav at styremedlemmene gjennomfører eit tilpassa opplæringsopplegg. Dette har bidrege til å skjerpe fokuset og forbetre kompetansen hjå tilsette når det gjeld antikvitvasking.

Banken ser ein auke i svindelsaker og arbeider systematisk for å redusere risikoen i så måte. Banken er pålagt å rapportere mistenkjelege transaksjonar til Økokrim.

I 2022 har banken auka ressursane i arbeidet mot kvitvasking med eitt ekstra årsverk grunna auka arbeidsmengde på området. Banken har egne dedikerte ressursar som arbeider med antikvitvaskoppgåver. I tillegg har eit medlem av leiargruppa antikvitvaskansvaret i banken.

Arbeidet med elektronisk overvaking av transaksjonar er utkontrahert til felles AKV-eining i SpareBank 1 Utvikling DA, og dette arbeidet blir stadig styrka. Overvaking blir gjennomført kontinuerleg basert på verksemdspesifikke risikovurderingar.

Tiltak skildra ovanfor har gjort at arbeidet er meir profesjonalisert, med skarpere fokus og betre kompetanse hjå tilsette innanfor AKV-området. Ikkje minst gjeld dette arbeidet mot identitetstjuveri, svart økonomi og terrorfinansiering. Arbeidet vil framleis ha høg prioritet i 2023.

Personvern

Banken forvaltar store mengder persondata, og det blir stilt strenge krav til handsaming av kundeinformasjon. Auka digitalisering set også stadig større krav til sikkerheit og vern av enkeltindivid, slik at personvernet blir teke vare på ved utvikling av tenester og produkt.

Personvern i bank handlar om å sikre naudsynt konfidensialitet, integritet og tilgjengelegheit til alle personopplysingar som er eigd, handsama eller forvalta av banken. Banken har policy, retningslinjer og rutinar for behandling av personopplysingar som skal sikre at vi etterlever personvernregelverket.

Banken har utpeikt eit personvernombod som legg til rette for ansvarleg behandling av personopplysingar. Personvernombodet gjev råd til administrerande banksjef om personvern-arbeidet i banken. Alle marknadsføringskampanjar som blir gjennomført i regi av banken, blir også kontrollert av personvernombodet med tanke på etterleving av personvernregelverket. Nye tenester og produkt blir risikovurdert før implementering.

Personvernombodet deltek i risikovurderinga i alle implementeringar der det er behandling av personopplysingar.

Banken sørgjer for at brot på personvernregelverket bli handsama raskt og meldt til Datatilsynet i tråd med personvernforordninga.

Gjennom 2022 har det vore gjennomført fleire opplæringstiltak om GDPR til alle tilsette i banken.

Berekraft

I strategiplanen for perioden 2020–2023 heiter det at SpareBank 1 Lom og Skjåk vil ta eit tydeleg samfunnsansvar. Kundane vil ønskje å velja oss fordi vi er Fjellbanken. Då må vi ha eit aktivt tilhøve til miljø og berekraft i alt vi gjer. Vi har mål for ansvarleg og berekraftig bankdrift og vil forankre ein kultur for berekraftig verksemd både internt i banken og ut mot kundar og samarbeidspartnarar.

Det ligg i kulturen til ein lokal sparebank å finne gode løysingar for ei berekraftig utvikling av lokalsamfunnet den er ein del av. Dette har vore ein naturleg del av historia til banken, og vi ønskjer å delta i og vera ein pådrivar for ei berekraftig utvikling av lokalsamfunnet også i framtida.

SpareBank 1 Lom og Skjåk har i mange år utarbeidd sin eigen klimarekneskap knytt til verksemda vi sjølve driv. Denne rekneskapen er omtala i eit eige kapittel i årsmeldinga. Vi kjøper klimakvotar for å kompensere for klimagassutsleppet vårt.

Vi ser også at vi gjennom den påverknaden vi har gjennom å yte finansiering kan vere ein bidragsytar til å påverke kva haldning kundane våre har til berekraft.

Finansiering

SpareBank 1 Lom og Skjåk har drive berekraftig utvikling av lokalsamfunna våre i snart 150 år. Å yte lån til kundar, både næringsliv og privatkundar, er kjerneverksemda til banken. Gjennom utlånsverksemda vil vi bidra til lokal verdiskaping for at regionen vår skal vera eit attraktivt område for dei som bur og driv næringsverksemd her.

Gjennom å yte finansiering har vi stor kraft til å påverke, og vi kan derfor vere ein pådrivar for omstilling både for næringsliv og personkundar i berekraftig retning.

Det er krav om at ESG-risiko (miljø, sosiale forhold/rettar og selskapsstyring) skal vurderast for låneengasjement over eit visst nivå. SpareBank 1-bankane har utarbeidd og teke i bruk ei felles løysing for rapportering av ESG-faktorar knytt til kredittgjeving. Ei ny og forbeta løysing vil bli implementert i starten av 2023. Ved bruk av denne løysinga vil vi gjera kundane meir medvetne ved å stille relevante spørsmål og å ha dialog om temaet.

Vi har etablert låneproduktet «Fjellbanken Energilån», som gjev kundane gunstige finansieringsvilkår dersom dei ønskjer å gjera

energiparande tiltak i næringsbygg, bustad eller fritidsbustad. Fjellbanken Energilån kan ytast både til privatpersonar og næringskundar.

Sparing og plassering

Kundane våre har store midlar plasserte i ulike fonds- og spareprodukt. Gjennom rådgjeving i banken eller ved bruk av sjølvbeteningsløysinga i nettbanken, kan kunden sjølv få oversikt over berekraftige fond. Dei fonda vi tilbyr er merka med karakter og tilhøyrande berekraft-score i nettbanken. Dette viser på kva måte fondsforvaltarane dokumenterer arbeidet dei gjer med berekraft gjennom ansvarleg eigarskap, samfunnsnyttige investeringar eller eksklusjon av selskap i porteføljen.

Gjennom eigarskapet vårt i SpareBank 1 Forvaltning AS er vi deleigar i ODIN Forvaltning, som er eitt av dei leiande fondsforvaltningsselskapa i landet. ODIN investerer i berekraftige kvalitetsselskap, og består av godt etablerte verksemder som påverkar berekraft på ein positiv måte. ODIN ønskjer å påverke selskapa

dei investerer i først og fremst gjennom aktivt eigarskap ved å påverke dei aktivt til å ta enda meir berekraftige val.

SpareBank 1 Lom og Skjåk investerer også deler av overskotslikviditeten i verdipapirmarknaden. Det aller meste av dette er plassert i investeringar i stat- og statsgaranterte papir, obligasjonar med fortrinnsrett (OMF) og norske og nordiske kommunar. Vi har sett bort deler av forvaltninga av verdipapirporteføljen til SpareBank 1 Kapitalforvaltning. Det var viktig for oss ved val av leverandør av denne tenesta at leverandøren hadde eit aktivt forhold til berekraftsarbeid.

Tilsette

Leiargruppa

Dei fire i leiargruppa til Fjellbanken har ulike kvaliteter, styrkar og kompetanse, og utfyller kvarandre godt. Felles er at dei brenn for utvikling av Fjellbanken, for lokalmiljøet og berekraftig vekst. Saman med dei andre tilsette og mellomleiarane utgjer dei eit lag vi stolt kallar for Fjellbanken.

Unni Strand

Administrerende banksjef

Unni har vore adm. banksjef for Fjellbanken sidan 2016. Ho er utdanna handelsøkonom og har ei rekkje kurs innan organisasjon og leiing og med brei erfaring frå både kommunal og privat verksemd. Ho har hatt ulike leiarstillingar, ma i DNB. Unni er ei aktiv dame også på fritida, med ei rekkje styreverv, og med stor interesse for trening og friluftsliv.

Arne Bjørgen

Leiar Kundretta verksemd

Arne tok til i Fjellbanken hausten 2021 og er den nyaste i leiargruppa. Arne har bedriftsleiing frå BI og har etter 20 år med kunden i fokus, nyttig erfaring og kompetanse. Med sitt samfunnsengasjement, sin sosiale og utadvendte framtoning og si drivkraft, leiar han alle kunderetta funksjonar og er med på vidareutviklinga i Fjellbanken.

Anne Kjæstad Veggum

Leiar Forretningsutvikling, Økonomi og Finans, NK-funksjon

Anne har vore i Fjellbanken sidan 2016 og har vore i leiargruppa sidan 2018. Ho er statsautorisert revisor og tok til i Fjellbanken som RiskController i 2016, etter ni år i EY. Anne er genuint oppteken av å skape berekraftig vekst og gode arbeidsprosessar, samt av kvalitet.

Tone Nygård Engemoen

Leiar HR, utvikling og kommunikasjon

Tone er utdanna yrkespedagog fra OsloMet. Tone starta i Fjellbanken våren 2020 og har meir enn 25 års erfaring med leiing av endringsarbeid og utviklingsarbeid frå både offentleg og privat sektor.

Medarbeidarane våre

Dei viktigaste ressursane i Fjellbanken er engasjerte og dyktige medarbeidarar. Desse er kvar dag med på å skapa resultatet, både for banken og lokalsamfunnet. Vi ser at omstillings- evne og kontinuerleg utvikling er avgjerande for å møte kundane i framtida, og med det også konkurransekrafta til banken. Derfor er oppdatert fagkompetanse og digital kompetanse kombinert med endringsevne vesentleg for dei tilsette i framtida. Tilrettelegging av strukturert kompetanseutvikling er eit viktig tiltak. Samstundes er arbeidsoppgåvene til kvar einskild ein god læringsarena. En stor del av utviklinga og læringa skjer i det daglege. Dette byggjer på ein god læringskultur og medvit om kva og korleis ein lærer. Systematisk kunnskapsdeling er ein viktig del av dette.

Som følgje av nye oppgåver og nye måtar å utføre prosessar på, skal kompetanse utviklast etter kvart som behov oppstår. Verkemidla er både utvikling av tilsette vi alt har og rekruttering av nye medarbeidarar. Det blir ved behov gjort løpande justeringar av banken. Dei siste åra har fleire av dei erfarne leiarane i banken passert 60 år, og tidlegare medlemmer av leiargruppa har gått over i seniorstillingar, samstundes som fleire tilsette har gått inn i leiarstillingar. På denne måten blir verdifull kompetanse verande i banken, noko vi meiner er viktig. Det er gledeleg å sjå at banken har mange engasjerte og dyktige tilsette som ønskjer ansvar og utvikling, og difor gjerne tek på seg leiarverv og fagansvar.

Det er vesentleg for banken å vera ein attraktiv arbeidsplass, noko som også er nedfelt i strategiplanen. Dette er viktig både for å behalde viktig kompetanse og knyte til seg folk med ønskt kompetanse, erfaring og personlege eigenskapar. For å klare dette er det viktig å tenkje framover. Skal regionen lykkast med å trekkje til seg talent, er vi avhengige av å arbeide langsiktig saman, på tvers av næringar og kommunegrensar. Dette ønskjer Fjellbanken å vera ein del av.

Banken hadde gjennom året både nyttilsette og tilsette som gjekk av med pensjon. Ved

utgangen av 2022 har SpareBank 1 Lom og Skjåk 64 fast tilsette ved dei fem kontora. Dette utgjør til saman 63,7 årsverk.

Vi har fått to nye medarbeidarar i 2022. Det er finansrådgjevar Kine Sveum-Stubbs (avd. Oslo) og rådgjevar på kundesenter Bente Skaarud Kvamme. I tillegg er vi heldige som har fått Emma Byre Forberg som lærling i Service og administrasjonsfaget.

I banken er 26 av medarbeidarane autoriserte finansrådgjevarar, 23 autoriserte innan godkjenningsordninga for skadeforsikring, 24 autoriserte innan personforsikring, 26 sertifiserte innan godkjenningsordninga for kreditt og to autoriserte innan skade- og personforsikring næring.

Auka kompetanse vil ytterlegare forsterke kvaliteten i rådgjevinga og dialogen med kundane. Både leiinga og styret i banken set stor pris på innsatsen til dei tilsette i banken.

Utgreiing om likestilling og diskriminering

I tråd med lov om likestilling og diskriminering pliktar banken å arbeide aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering på arbeidsplassen. Diskriminering er det same som usakleg forskjellsbehandling, som vil vera i strid med arbeidsmiljølova. SpareBank 1 Lom og Skjåk skal arbeide målretta for å fremje likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, nedsett funksjonsevne, etnisk avstamming, hudfarge, språk, religion og livssyn. Korkje styret eller administrasjonen er kjent med tilhøve som kan oppfattast som diskriminerande.

Rekruttering

Banken har eit godt omdømme som ein attraktiv arbeidsgjevar, og ønskjer å spegle samfunnet vi er ein del av. Det er eit mål at bae kjønn er representert i balansert grad blant dei tilsette. Det blir lagt vekt på kompetanse og eigenskapar i utvalsprosessar, utan omsyn til kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgåver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsetjing, seksuell orientering, kjønnsidentitet eller kjønnsuttrykk. Tilsetjingar

blir gjort av fire medlemmer i tilsetjingsutvalet, noko som reduserer risikoen for diskriminering i tilsetjingsprosessar.

Styret er tilfreds med fordelinga mellom kvinner og menn i banken, og vil arbeide for å ha god kjønnsfordeling blant dei tilsette og i leiinga også i framtida.

Lønns- og arbeidsvilkår

Kriteria for fastsetjing av lønn er heller ikkje påverka av kjønn, omsorgsoppgåver, etnisitet, religion eller livssyn. Målsetjinga om at det ikkje skal vera lønnskilnad mellom kvinner og menn i banken for medarbeidarar i same type stilling, meiner vi er oppfylt. Det kan vera lønnskilnader mellom stillingar ut ifrå stillingsinnhald og krav til kvalifikasjonar.

Forfremming

Det har dei siste åra vore store utskiftingar på leiar- og mellomleiar nivå i banken. Det er ønskeleg at korkje kjønn, omsorgsoppgåver, etnisitet, religion eller livssyn står i vegen for å få nye oppgåver og ansvar i banken. Dette kjem til syne til dømes ved at fleire fagansvarlege, mellomleiarar og medlemmer i leiargruppa er småbarnsforeldre. Leiargruppa i banken er ved årsslutt 2022 samansett av ein mann og tre kvinner. Styret er samansett av tre menn og tre kvinner.

Utviklingsmoglegheiter

Det er eit mangfald av stillingar og roller i banken, og dette gjer at mange tilsette skifter fagområde og ansvarsnivå i løpet av karrieren sin i banken. For å legge til rette for dette er, det viktig at tilsette får tilgang til relevante kurs og etterutdanning der det er hensiktsmessig. Kriteria for å få tildelt kurs og vidareutdanning er ikkje påverka av kjønn, omsorgsoppgåver, etnisitet, religion eller livssyn.

Tilrettelegging, samt moglegheit for å kombinere arbeid og famieliv

Fleksibel arbeidstid kan nyttast i dei fleste avdelingane, med tilrettelagde ordningar for å kunne kombinere arbeid og famieliv i ulike livsfasar. Banken er fleksibel når det gjeld å innvilge permisjon og deltidsordningar for kvinner og menn som er i ein omsorgssituasjon.

Varsling

Banken har utarbeidd eigen rutine for varsling av kritikkverdige forhold. Dette gjeld alle former for trakassering og anna uønskt oppførsel – som mobbing, seksuell trakassering, diskriminering, kriminelle forhold og forhold der liv og helse er i fare. Varsel som blir motteke, blir kvalitetssikra og vurdert før det blir vidaresendt til varslingsgruppa i banken. For å styrke arbeidet for likestilling og ikkje-diskriminering ytterlegare, vart rammeverket for varsling av kritikkverdige forhold og varslingsplakat revidert i 2021. Det er også inngått avtale med EY for drift av ekstern varslings-teneste ved eventuelle kritikkverdige forhold.

Styret meiner at banken har oppfylt krava til aktivitets- og utgreiingsplikta, omtala i likestillings- og diskrimineringslova.

Arbeidsmiljø

Banken har som mål å vera ein attraktiv og inkluderande arbeidsplass for medarbeidarar i alle aldersgrupper og livsfasar. Banken legg til rette for at balansen mellom arbeid, heim og fritid skal vera god for alle medarbeidarane. Banken ønskjer også å hjelpe dei tilsette med å oppretthalde god helse gjennom å stimulere til fysisk aktivitet.

Banken har eit omfattande og robust rammeverk for organisasjonen, som skal sørge for at arbeidstakarrettane blir oppfylt. Dette gjeld m.a. personal-handbok, HMS-handbok og etiske retningslinjer. Banken har ulike utval for å sikre at desse retningslinjene, prinsippa, prosedyrane og standard-ane blir omsett til handling. Eksempel er tilsetjings-utval, arbeidsmiljøutval, tillitsvalde, verneombod og bedriftshelseteneste. Det blir utført internkontroll i samsvar med forskrift om systematisk arbeid for helse, miljø og tryggleik i verksemder. Banken er medlem av «Falck Norge AS», tidlegare «Aktiv med Helse», og representant frå her deltek etter behov i møte i arbeidsmiljøutvalet. Alle utval har gjennomført møte i 2022. Det har ikkje vore arbeidsuhell knytt til aktiviteten i 2022.

Utgreiing om likestilling mellom kvinner og menn:

	2022	2021
Andel kvinner fordelt på stillingsnivå		
Leiargruppa	75,0 %	75,0 %
Andre leiarar	37,5 %	14,3 %
Andre tilsette	55,8 %	58,8 %
Kvinner i styret	50,0 %	50,0 %
Gjennomsnittleg lønn		
Kvinner	638.187	596.026
Menn	713.464	691.933
Lønna til kvinner som del av lønna til menn		
Leiargruppa	120,6 %	119,0 %
Andre leiarar	95,2 %	67,2 %
Andre tilsette	83,9 %	83,8 %
Uttak av foreldrepermisjon		
DAGSVERK		
Kvinner	262	534
Menn	47	14
Sjukefråvær		
%		
Kvinner	4,7 %	3,1 %
Menn	3,3 %	3,2 %
Fråvær pga. sjuke barn, inkl. legemeldt fråvær og koronafråvær (dagar)		
DAGSVERK		
Kvinner	27	13
Menn	6	14
Del av tilsette i deltid*		
DAGSVERK		
Kvinner	7,8 %	6,5 %
Menn	1,6 %	3,2 %

Banken gjennomfører utviklingssamtaler kvart år, der naturlege tema er arbeidsmiljø og trivsel. Basert på systematisk arbeid gjennom utviklingssamtaler håpar banken å oppretthalde det høge nivået på arbeidet med arbeidstakarrettar og arbeidsmiljø. Banker ser ikkje vesentlege endringar i rammevilkåra for dette arbeidet i nær framtid.

Styret meiner at banken har eit arbeidsmiljø som er godt og positivt, til glede for den einkilde medarbeidar, kunde og bank.

Openheitslova

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggjande menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (openheitslova) trådte i kraft 1. juli 2022. Lova skal sjå til at verksemder har respekt for grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold. Kvar einchild har også rett til å få vite korleis vi som bedrift handterer negative konsekvensar av dette.

Menneskerettar

SpareBank 1 Lom og Skjåk har ikkje utarbeidd eigne retningsliner for tilsette og kundar på dette området. Risikoen for brot på menneskerettane er liten, da banken har forretningsdrift i Noreg, og med det opererer i samsvar med lover, reglar og konvensjonar. I staden for eigne retningsliner meiner banken å vera dekt gjennom etiske reglar, der hovudprinsippa sikrar korleis tilsette og tillitsvalde i banken skal oppføre, og kva for haldningar som skal ligge til grunn for avgjerder i gjevne situasjonar.

Anstendige arbeidsforhold

Anstendig arbeid og økonomisk vekst er eit av fire utvalde berekraftsmål vi har ekstra skarpt fokus på. Dette gjeld direkte i eiga verksemd, gjennom innkjøp av varer og tenester og formidling av tenester og produkt gjennom samarbeidspartnarar og produktselskap.

Aktsemdsvurderingar og lokale innkjøp

Banken har etablert retningsliner for lokale innkjøp som skal sikre at leverandørar og samarbeidspartnarar respekterer grunnleggjande krav til miljø, sosiale forhold og etisk forretningsverksemd. Ut over dette har SpareBank 1 Banksamarbeidet DA på vegner av SpareBank 1-alliansen innarbeidd krav til at alle i alliansen skal halde seg innanfor menneskerettane i innkjøpsrutinane.

Innkjøpsrutinane til SpareBank 1 Gruppen krev at alle innkjøpsavtaler inkluderer eit vedlegg om samfunnsansvar. Det følgjer ei varslingsplikt

frå leverandøren, og leverandøren blir også pålagt plikt til å følgje opp underleverandørar. Brot på vedtak om samfunnsansvar blir sett på som brot på kontrakten og kan gje grunnlag for heving av avtala. Les meir om oppfølging av leverandørar i kapitel om «Berekraft i innkjøp».

Styret meiner at banken handlar i tråd med forventningane i openheitslova.

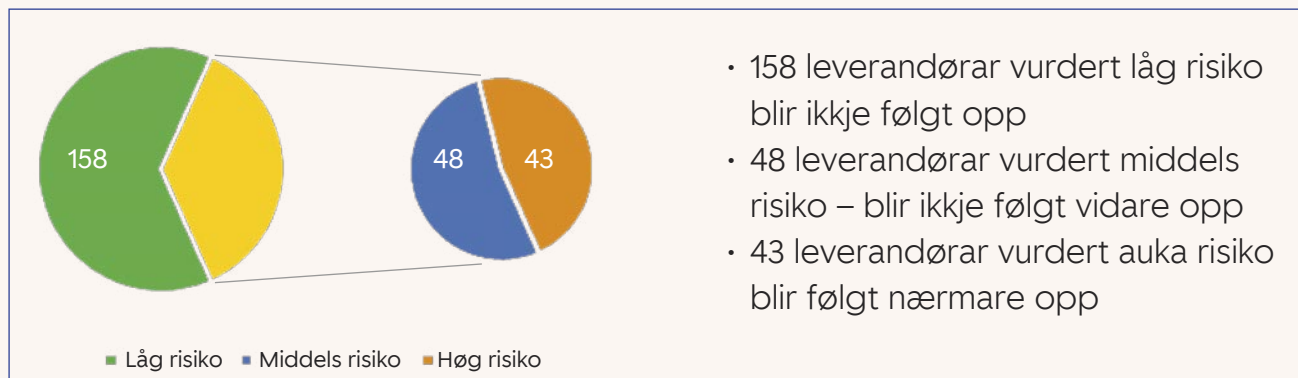
Korrupsjon

Banken har nulltoleranse overfor korrupsjon. Dei etiske retningslinene i banken skal bidra til bevisstgjerung og etterleving av den etiske standarden som blir kravd. Dei etiske retningslinene for tilsette og tillitsvalde inneheld korrupsjonsmotverkande punkt. Dette gjeld gaver, andre fordelar eller koplingar til seg sjølv eller nærstående med tanke på tilsetjingsforhold eller verv. Etske dilemma blir også forankra gjennom AFR-sertifisering av rådgjevarane. Registrerte tilfelle av forsøk på korrupsjon skal rapporterast i ein eigen hendingsdatabase. Det er etablert ein eigen varslingsplakat med rapporteringslinjer i tillegg til omtale av varslung i dei etiske retningslinjene. Det er ikkje registrert brot på retningslinjene knytt til korrupsjon.

Det ytre miljøet

All drift vil på ein eller annan måte påverke det ytre miljøet. SpareBank 1 Lom og Skjåk, Fjellbanken, har i fleire år utarbeidd klimarekneskap for å finne ut kor mykje utslepp av CO2 drifta av fører med seg. Dette er gjort i samarbeid med CEMAsys.com AS. Banken sender opplysningar

249 leverandørar fordelt etter risiko

om papirforbruk, søppel, straumforbruk, reiseverksemd osv., og har fått attende ein rapport som viser kor mange tonn CO₂-ekvivalentar (tCO₂e) drifta av banken fører med seg. Rapporten frå CEMAsys.com AS er i sin heilskap attgjeven ein annan stad i årsmeldinga.

I 2020 vedtok banken strategiplan for 2020–2023. Der skriv vi at vi ønskjer å vera «annleis-banken». Dette betyr m.a. at #fjellbanken skal ta eit tydeleg samfunnsansvar og vera aktiv når det gjeld miljø og berekraft i alt den gjer. #fjellbanken vil forankre ein kultur for berekraftig verksemd, både internt og ut mot kundar og samarbeidspartnarar. Her er banken medveten på at «liv og lære» må hengje saman. Vi vil at #fjellbanken skal vera ein bank du er stolt av å vera kunde i.

Slik vi ser det, er CO₂-utslepp den største negative påverknaden drifta av banken har på det ytre miljøet. 2022 er det 14. året SpareBank 1 Lom og Skjåk får utarbeidd klimarekneskap med hjelp av CEMAsys.com AS (tidlegare CO₂focus). I 2009 var utsleppa på 67,3 tCO₂e

Berekraft i innkjøp

Berekraft i innkjøp handlar om medvettet leverandørane har om si leverandørkjede og arbeidet dei gjer for å redusere negativ påverknad på miljø, sosiale forhold og etisk forretningsverksemd i heile leverandørkjeda si. SpareBank 1 stiller krav til leverandørane om at dei har retningsliner innan berekraft, og at desse skal omsetjast til handling.

Her følgjer eit samandrag av SpareBank 1 Utvikling (SB1U) sitt arbeid med leverandør oppfølging innan berekraft. SB1U sine avtaler med leverandørar av varer og tenester består til dels av selskapet sine egne avtaler og allianseavtaler som bankane/selskapa nyttar. Avdeling for Allianseinnkjøp inngår leverandøravtaler på vegne av alliansen og følgjer opp berekraftsrisiko relatert til desse.

SB1U forventar av sine leverandørar og forretningspartnarar at dei har eit bevisst forhold til berekraftsrisiko i si eiga verksemd og leverandørkjede, samt at dei aktivt og målretta arbeider for å redusere negativ påverknad av klima, miljø og sosiale- og forretningsetiske forhold. Vi stiller krav til leverandørane om at dei har retningsliner innan berekraft, og at desse skal omsetjast til handling.

Risikobasert kartlegging av leverandørar

Allianseinnkjøp sitt arbeid med leverandør oppfølging innan berekraft tok til i 2019 med ein risikobasert kartlegging av 249 eksisterande leverandørar. Denne gjennomgangen viste at 91 leverandørar hadde noko eller auka risiko for negativ påverknad av miljø, sosial- og forretningsetiske forhold. I 2020 vart desse 91 leverandørane nærmare følgt opp, og 43 vart identifisert som aktuelle for ytterlegare oppfølging, sjå diagrammet under.

Administrative innkjøp	IT-relaterte innkjøp	Innkjøpsvolum	
<p>Møbler og inventar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stoler • Platemøbler <p>Kinnarps</p> <p>EFEG</p> <p>HOV DOKKA</p>	<p>IT-hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobiltelefoner • Bærbare datamaskiner • Dataskjermer <p>ELKJOP</p> <p>hp ATGA</p>	<p>IT-systemer</p> <p>nets</p> <p>tieto EVRY</p> <p>mastercard</p>	<p>Konsulenter</p> <p>sopra steria</p> <p>Manpower BEKK</p> <p>Kantega</p>

Oppsummert handlingsplan for 2021–2022.

Oppfølging av leverandører med auka risiko for negativ påverknad

I 2021 laga vi ein handlingsplan for korleis Allianseinnkjøp skulle halde fram med leverandør oppfølging innan berekraft. Tre innkjøps- kategoriar peikte seg ut: Administrative innkjøp, IT-relaterte innkjøp og innkjøpsvolum (dei største leverandørane). I prioriteringa av kategoriane og utveljing av enkeltleverandører innanfor desse, vart følgjande vektlagt:

- Størst risiko for negativ påverknad av miljø, sosiale- og forretningsetiske forhold
- Størst volum i omsetnad
- Kjerneverksemd

- Størst moglegheit for å påverke for å få redusert risiko for negativ påverknad av miljø, sosiale- og forretningsetiske forhold
- SB1U har leverandøravtaler innan dei nemnde innkjøpskategoriane. I den vidare oppfølginga vart det vurdert som føremålstenleg å gå i djupna til dei einskilde leverandørkjedene framfor å ta for seg breidda av porteføljen. Det innebar at 12 einskildleverandører innanfor fylgjande innkjøpsområde vart valde ut og prioritert for oppfølging i 2021/2022:
- Kontormøblar
  - IT-system
  - IT-hardware
  - Konsulent- og bemanningsselskap

Aktivitetsplan for berekraft i innkjøp 2022-2025:

	Mål	Resultat
2022	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med openheitslova - Oppfølging av leverandører med høgare risiko - Styrke oppfølging av nye leverandører 	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med openheitslova *) - Gjennomført djupneundersøking med oppfølging **) - Sett i gang breiddeundersøking **) - Sett i gang tiltak i innkjøpsprosessar før avtalesignering, inkludert innføring av kvalifikasjonskrav, kontraktskrav og evalueringskriterium relatert til berekraft. - Forbetringsarbeid relatert til styringsdokument
2023	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med openheitslova - Ferdigstille breiddeundersøkinga - Gjennomføre fleire djupneundersøkingar med andre høgrisiko leverandører - Styrke oppfølging av nye leverandører - Støtte og rettleie PO'ar og avtaleansvarlege i både innkjøpsprosessar og leverandør-oppfølging 	N/A
2023-2025	<ul style="list-style-type: none"> - Compliant med openheitslova og ev. andre komande reguleringar - Halde fram arbeidet med leverandør oppfølging innan berekraft - Forbetre rutinar og prosessar relatert til berekraft i innkjøp - Samarbeide med andre interne fagmiljø og bankane for ein heilskapleg risikobasert leverandør oppfølging der berekraft blir likestilt med andre risikoområde som til dømes personvern og IT-tryggleik. 	N/A

Openheitslova

Som følgje av at openheitslova trådde i kraft 1. juli 2022 vart fokuset i oppfølginga av dei 12 leverandørane retta mot etterleving av lova og deira arbeid med grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i eigne leverandørkjeder. Oppfølginga vart gjennomført som kombinasjon av skriftlege djupneundersøkingar og 1:1 møte.

For å danne eit overordna bilete av det same hjå resten av leverandørar med høgare risiko, vart det sett i gang ein breiddeundersøkingar mot 36 leverandørar.

Djupneundersøkingar

Leverandørar innan IT-hardware og IT-system fekk først tilsendt undersøkingar i CEMAsys ESG Survey modul. Seinare vart dei følgde opp med 1:1 møter på Teams. Med leverandørar for kontormøblar og konsulent- og bemannings-selskap, vart det gjennomført berre 1:1 møte, da dette hadde vist seg å vere mest effektivt og nyttig.

I forkant av møta fekk leverandørane tilsendt spørsmål som vi venta å få svar på under møta. Ikkje alle leverandørar klarte det, og med fleire

Aktivitetsplan for berekraft i innkjøp 2022-2025:

Utslippkilde	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp tCO2e	Utslippsandel
Transport total				26,6	5,3	24,6 %
DIESEL (NO)	Firmabil	2.564 liters		26,6	5,3	24,6 %
Scope 1 total				9,5	1,9	9,2 %
Elektrisitet, Nordisk miks		464.608 kWh		464,6	12,1	55,6 %
Elektrisitet, Nordisk miks	Kontor Oslo	6.960 kWh		7,0	0,2	0,8 %
Scope 2 total				471,6	12,3	56,4 %
Tenestereiser total					3,8	17,3 %
Fly innanlands	t/r innanlands	8 flight trip			0,5	2,2 %
Hotel nights, Nordic		156 nights			0,7	3,1 %
Km-godtgj.bil(NO)		34.838 km			2,6	12,0 %
Avfall total					0,1	0,3 %
Paper waste, recycled	papir levert miljøstasjon	1.660,0 kg				0,2 %
EE waste, recycled	el. utstyr levert miljøstasjon	15,0 kg				
Plastic waste, incinerated	leverte teppefliser - overslag	10,0 kg				0,1 %
Residual waste, incinerated	gamle pultar levert miljøstasjon	25,0 kg				0,1 %
Residual waste, incinerated	gamle kontorstolar levert miljøstasjon	8,0 kg				
Industrial inert waste, landfill		0,1 kg				
Innkjøpte varer og tenester total					0,3	1,4 %
Paper, recycled	Innkjøp av papir	400,0 kg			0,3	1,4 %
Scope 3 total		-			4,1	19,0 %
Total				198	21,7	100 %
KJ				1.793.530.314		

Marknadsbaserte utslepp i rapporteringsåret::

Kategori	Enhet	2022
Elektrisitet marknadsbasert	tCO2e	125,4
Scope 2 marknadsbasert	tCO2e	125,4
Total marknadsbasert	tCO2e	134,9

vart det gjennomført oppfølgingsmøte.
Spørsmåla handla om:

- Mål og strategi for berekraftsarbeidet
- Prosessar for leverandør oppfølging
- Praktisk handling overfor sine leverandørar, inkludert ev. funn av faktisk risiko
- Arbeidet med openheitslova

Funn ved første kontakt:

- Alle leverandørane hadde mål og strategi på plass
  - Dei fleste hadde prosessar for leverandør oppfølging
  - Færre la fram handlingsplanar/funn av faktisk risiko på lett tilgjengeleg måte
  - Dei fleste arbeidde med openheitslova, mens nokre var lite eller heilt ukjende med lova
- Resultat etter oppfølging:
- Stor forbedring i arbeidet med openheitslova for fleire leverandørar
  - Fleire styrka si praktiske leverandør oppfølging
  - Fleire leverandørar melde at oppfølginga gav dei kunnskap og motivasjon til å arbeide med berekraft

Breiddeundersøkinga

Breiddeundersøkinga vart gjennomført CEMAsys ESG Survey modul, der 36 leverandørar måtte svara på spørsmål om dei har strategi og mål for berekraftsarbeid i selskapet, retningslinjer for sine leverandørar og arbeidet med openheitslova. Vi fekk svar frå 18 leverandørar, resten vil bli følgt opp i 2023. Svara frå breiddeundersøkinga viser at dei fleste har strategi og mål for berekraftsarbeid i selskapet, og nokre færre har prosess for leverandør oppfølging. Vel halvparten av leverandørane som svarte, har utført eller starta arbeidet med akksamvurderingar.

Energi- og klimarekneskap 2022

Formålet med energi- og klimarekneskapen er å vise oversikt over klimagassutslepp (GHG-utslepp) i organisasjonen som ein del av ein overordna klimastrategi. Ein klimarekneskap er eit viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere energiforbruk og tilhøyrande GHG-utslepp. Denne årlege rapporten gjer organisasjonen i stand til å måle nøkkeltal og dermed evaluere seg sjølv over tid.

Rapporten omfattar Sparebank 1 Lom og Skjåk, inkludert alle kontor og filialar.

Informasjonen som er nytta i eit klimarekneskap, kjem både frå eksterne og interne kjelder, og blir omrekna til tonn CO₂-ekvivalentar. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utvikla av "The Greenhouse Gas Protocol Initiative" – GHG-protokollen. Dette er den mest brukte metoden verda over for å måle utslepp av klimagassar. ISO standard 14064-1 er basert på denne.

Klimarekneskap

SpareBank 1 Lom og Skjåk hadde i 2022 et totalt klimagassutslepp på 21,7 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette var ei auke på 0,8 tCO₂e, eller 4,3 %, samanlikna med 2021.

Klimagassutsleppa i 2022 hadde følgjande fordeling:

Scope 1: 24,6 % (5,3 tCO₂e)
Scope 2: 56,4 % (12,3 tCO₂e)
Scope 3: 19 % (4,1 tCO₂e)

Åra før var utsleppa:

- 20,8 tCO₂e i 2021
- 24,3 tCO₂e i 2020
- 46,5 tCO₂e i 2019
- 35,8 tCO₂e i 2018
- 38,0 tCO₂e i 2017
- 46,2 tCO₂e i 2016

Scope 1

Transport: Faktisk forbruk av fossilt brensel til køyring (eigd, leigd, leasa). Bruk av diesel (NO) stod i 2022 for et utslepp tilsvarande 5,3 tCO₂e. Det er ein auke på 179,7 % frå året før, og kjem av bruken av firmabilar. Vi hadde venta ein stor auke her, da 2022 er første normalåret etter pandemien og reiseverksemda har normalisert seg. Likevel ser vi at det er ein reduksjon frå 6,7 tCO₂e sidan 2019, som var siste normalåret før pandemien. Det er gledeleg. Banken vil uansett prøve og få ned utsleppa til transport ytterlegare ved at offentleg kommunikasjon blir nytta i større grad. Digitale møte blir nå nytta når dette er føremålstenleg, og det er gode grunnar til i alle fall ikkje å redusere bruken av digitale møte.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i egne eller leigde lokale/bygg. Tabellen viser klimagassutslepp frå elektrisitet utrekna med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk Miks. Utsleppa frå elektrisitet er redusert med 17,3 % samanlikna med 2021. Forbruket ligg på et litt lågare nivå samanlikna med året før, men utsleppsfaktoren for Nordisk Miks er redusert med 16 %, og bidreg til reduserte utslepp for elektrisitet i 2022. Elektrisitet med ein marknadsbasert faktor er presentert under tabellane i denne rapporten. SpareBank 1 Lom og Skjåk har ikkje kjøpt opphavsgaranti for elektrisitetsforbruket i 2022, og det marknadsbaserte utsleppet er derfor 125,4 tCO₂e i 2022. Praksisen med å presentere utsleppa frå elektrisitets-

forbruk med to ulike utsleppsfaktorar, er forklart under Scope 2 i Metodikk.

Tabellen nedanfor viser det faktiske forbruket av straum på alle kontora til SpareBank 1 Lom og Skjåk samt firmaleilegheita banken har i Tvedestrand:

- 471.568 kWh i 2022
- 473.391 kWh i 2021
- 443.245 kWh i 2020
- 794.541 kWh i 2019 (ein rapporteringsfeil, men banken valde likevel å kjøpe klimakvote for heile det rapporterte forbruket)
- 494.292 kWh i 2018
- 486.970 kWh i 2017
- 467.373 kWh i 2016

Årlege klimagassutslepp:

Kategori	2020	2021	2022	% endring frå førre år
Transport total	3,5	1,9	5,3	179,7 %
DIESEL (NO) Firmabil	3,5	1,9	5,3	179,7 %
Scope 1 total	3,5	1,9	5,3	179,7 %
Elektrisitet total	18,2	14,8	12,3	-17,3 %
Elektrisitet Nordisk miks	18,2	14,8	12,1	-18,5 %
Elektrisitet Nordisk miks Kontor i Oslo			0,2	100,0 %
Scope 2 total	18,2	14,8	12,3	-17,3 %
Tenestereiser total	1,1	3,6	3,8	3,8 %
Km-godtgj.bil(NO)	0,3	1,7	2,6	56,8 %
Hotel nights, Nordic	0,8	1,5	0,7	-55,0 %
Fly innanlands		0,5	0,5	0,0 %
Avfall total	1,5	0,1	0,1	7,5 %
Paper waste, recycled papir levert miljøstasjon	1,5			-100,0 %
Innkjøpte varer og tenester total	0,4			
Paper, recycled Innkjøp papir		0,4	0,3	-29,2 %
Scope 3 total	2,6	4,1	4,1	0,5 %
Total	24,3	20,9	21,7	4,3 %
Prosentvis endring		-14,2 %	4,3 %	
Kategori	2020	2021	2022	
Elektrisitet marknadsbasert		116,6	111,5	125,4
Scope 2 marknadsbasert		116,6	111,5	125,4
Total marknadsbasert		122,7	117,5	134,9
Prosentvis endring		100,0 %	-4,3 %	14,8 %

Det er ynskjeleg å få ned straumforbruket og dette blir med jamne mellomrom teke opp på interne møte. Mellom anna blir all gammal ljusarmatur i lokala som banken nyttar i Lom, over nokre år skifta ut. Dette er med på å redusere straumforbruket samstundes som ljostilhøva for tilsette blir betre.

Scope 3

Forretningsreiser: Målt i talet på reiser per region og hotellovernattingar. Det er rapportert inn 8 innanlands flyreiser og 156 hotellovernattingar i Noreg i 2022. Dette tilsvarar eit utslepp på 1,2 tCO₂e, som er ein nedgang frå 2 tCO₂e frå 2021.

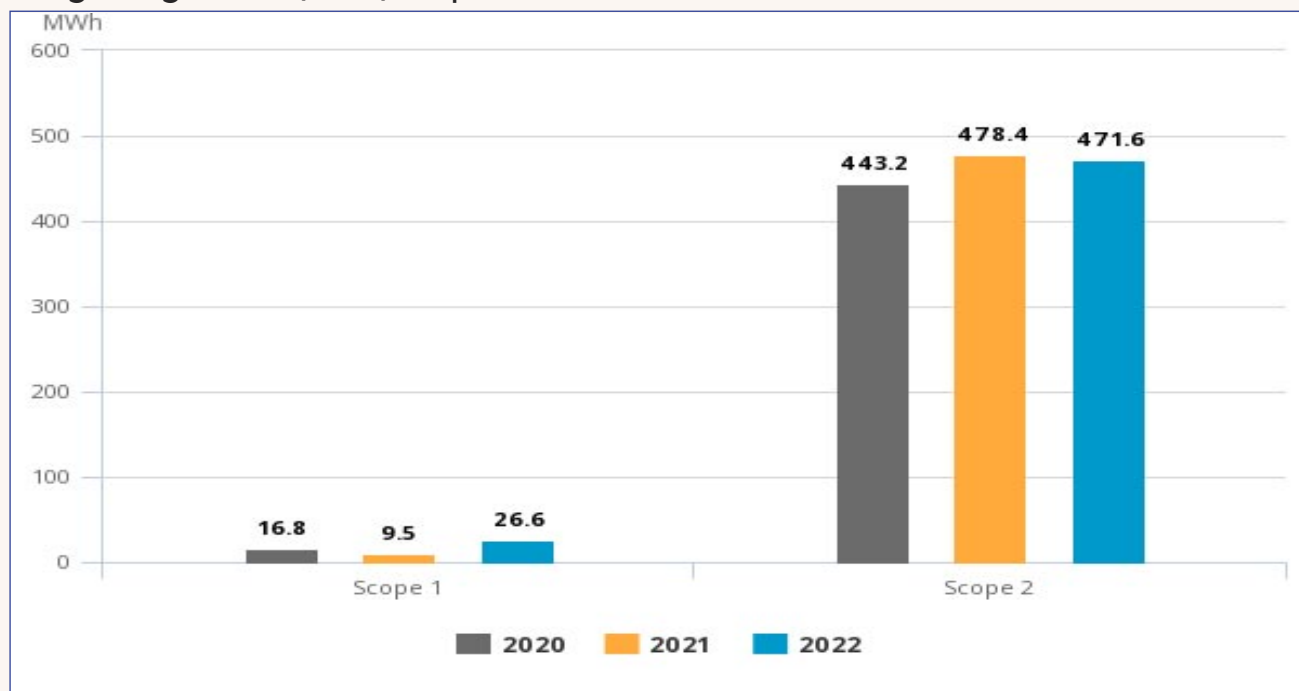
Km-godtgjering: I 2022 vart det gjeve km-godtgjering for 34 838 km. Dette gav eit utslepp på 2,6 tCO₂e, og var ein auke på 56,8 % samanlikna med året før og viser at 2022 var eit normalår

Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfraksjonar og behandlingsmetode (resirkulert, energiattvunne, deponert). Avfall stod for eit utslepp på 0,1 tCO₂e i 2022, og ligg på same nivå som året før. Innkjøpte varer og tenester: Innkjøpte varer og tenester bestod i 2022 av 400 kg kontorpapir. Dette utgjorde 0,3 tCO₂e, og er ein reduksjon på 29,2% i forhold til året før.

Metodikk og kjelder

GHG-protokollen er utvikla av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført i samsvar med «A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition», ein av fire rekneskapsstandardar under GHG-protokollen. Standarden omfattar følgjande klimagassar, som

Årleg energiforbruk(MWh) Scope 1:

Årlege nøkkeltal og klimaindikatorar:

Navn	2020	2021	2022	% endring fra forrige år
Scope 1 + 2 utslepp (tCO ₂ e)	21,7	16,7	17,6	-22,9 %
Totale utslepp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)	24,3	20,9	21,7	-14,2 %
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)	460,0	487,9	498,2	2,1 %
Sum energiforbruk per lokasjon (MWh)	443,2	478,4	471,6	-1,4 %

blir omrekna til CO2-ekvivalenter: CO2, CH4 (metan), N2O (lystgass), SF6, NF3, HFK og PFK gassar.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll-aspektet, som definerer kva som skal inngå klimarekneskapen i ein organisasjon, og fordeling mellom dei ulike scopa. Metoden skil mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Dersom operasjonell kontrollmetoden er nytta, blir utsleppskjelder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikkje nødvendigvis eig, inkludert. Ein rapporterer dermed heller ikkje over utsleppskjelder ein eig, men ikkje har kontroll over (f.eks. det er leigetakar som rapporterer straumforbruket iscope 2, ikkje utleigar).

Klimarekneskapen er inndelt i tre nivå (scopes) som inneheld både direkte og indirekte utsleppskjelder.

Scope 1: Obligatorisk rapportering inkluderer alle utsleppskjelder knytt til driftsmiddel der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for

stasjonær bruk eller transportbehov (eigde, 36 leigde eller leasa køyretøy, oljekjelar etc.). Vidare blir også eventuelle direkte prosess-utslepp (av dei seks klimagassane) inkludert.

Scope 2: Obligatorisk rapportering av indirekte utslepp knytt til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjeld t.d. for bygg som er leigd og ikkje nødvendigvis eigd. Utsleppsfaktorane som blir nytta i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmiksar frå International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekkjer produksjonen i Sverige, Finland, Noreg og Danmark og reflekterer det felles nordiske marknadsområdet (Nord Pool Spot). Når det gjeld utslippsfaktorar på fjernvarme, nyttar vi enten faktisk produksjonsmiks basert på innhenta informasjon frå den einskilde produsent, eller gjennomsnittsmiksar basert på IEA statistikk (sjå kjeldetilvising).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for utrekning av utslepp frå elektrisitetsforbruk publisert. Her vart det opna for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk. I praksis betyr det at verksemdar som rapporterer sine klimagassutslepp skal synleggjera både reelle klimagassutslepp som stammar frå produksjonen av elektrisitet, og marknadsbaserte utslepp knytt til kjøp av opphavsgaranti. Målet med denne endringa er på den eine sida å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den andre sida å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opphavsgaranti (marknad). Da blir det sett ljøs på effekten av alle tiltak som ei verksemd kan gjennomføre knytt til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslepp knytt til elektrisitetsproduksjon innanfor et spesifikt område. Innanfor dette området er det ulike energiprodusentar som nyttar ein miks av energiberarar, der dei fossile energiberarane (kol, gass, olje) medfører direkte utslepp av klimagassar. Desse klimagassane blir reflektert gjennom utsleppsfaktoren og blir med det fordelt til kvar einskild forbrukar.

SpareBank 1
Lom og Skjåk

KLIMAKOMPENSERT VIRKSOMHET

KLIMASERTIFIKAT 2023

CEMAsys' Klimaserifikat™ er herved utstedt som et bevis på kjøp av klimakvoter for frivillig kompensasjon for egne klimagassutslipp. Klimakvotene har blitt utstedt i tråd med de relevante standardene sine protokoller og kan spores i registeret med sitt unike serienummer. Dette forhindrer dobbelttelling og at de kan selges flere ganger.

Selskap	SpareBank 1 Lom og Skjåk
Kvotene dekker	Klimakompensert virksomhet 2023
Volum (tonn CO2e)	20
Type	VER (Verified Emission Reduction)
Utsteder	Gold Standard Foundation
Prosjektnavn	GS 7582 - Solar power project in India
Prosjektreferanse	https://registry.goldstandard.org/projects/details/1972

Klimakvotene er permanent slettet fra markedet slik at de ikke kan benyttes igjen.
For mer informasjon, se prosjektbeskrivelsen.

Oslø, 26 januar 2023

Kjetil Selmer-Olsen

CEMAsys.com

Marknadsbasert perspektiv: Utrekninga av utsleppsfaktor er basert på om verksemda vel å kjøpe opphavsgaranti eller ikkje. Ved kjøp av opphavsgaranti dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet berre kjem frå fornybare kjelder, som gjev ein utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh. Elektrisitet som ikkje er knytt til opphavsgarantiar, får ein utsleppsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opphavsgarantiane for fornybar andel er seld. Dette blir kalla residual miks, og er normalt signifikant høgare enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3:

Frivillig rapportering av indirekte utslepp knytt til innkjøpte varer eller tenester. Dette er utslepp som indirekte kan knytast til aktivitetar i organisasjonen, men som går føre seg utanfor deira kontroll (av det indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/ transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoff etc.

Generelt bør ein klimarekneskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukast som grunnlag for avgjerder for leiinga i verksemda. For å få til dette, er det viktig å inkludere dei element som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mogleg å gjera noko med.

Framtida

SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken legg vekt på vekst i forvaltningskapitalen. Målet er sunn vekst, på høgde med, eller over den generelle bankmarknaden. Vi skal prestere gode nøkkeltal, og gjennom dette sikre banken sitt sjølvstende i framtida. Gjennom vår strategiplan for perioden 2023–2025, har vi lagt eit godt

grunnlag for det viktige arbeidet med å vidareutvikle banken i tida framover.

God resultatutvikling er òg viktig for å møte dei strengare regulatoriske krava til bankane. Styresmaktene sine krav om styrking av soliditeten, større likviditetsbuffer og auka kapitaldekning inneber at banken må søkje å bli enda meir kostnadseffektiv og ha ein framleis sunn utlånsvekst. Det er viktig at veksten i utlån ikkje påfører banken tap, og at vi har god kvalitet i kundeporteføljen.

Banken skal også i 2023 vera lønnsam og bidra til verdiskaping for tilsette, kundar og lokalsamfunn, trass i ein usikker verdssituasjon og økonomisk utvikling både i inneverande år og lenger fram i tid.

Vår visjon er «lokalbanken din – der du er», og denne visjonen skal vi etterleva.

Takk til forretningskontaktar, tillitsvalde og tilsette

Styret takkar forretningskontaktar, tillitsvalde og dei tilsette for godt samarbeid i 2022. SpareBank 1 Lom og Skjåk Fjellbanken har lagt bak seg nok eit godt år, og dette er eit resultat av eit godt lagarbeid og ein særleg god innsats av kvar enkelt av dei tilsette i banken. Eit solid og dyktig Fjellbanklag med stort engasjement og god kompetanse dannar eit godt grunnlag for ei god utvikling i tida framover.

I 2023 har SpareBank 1 Lom og Skjåk 150-års jubileum, og dette skal vi markere med ulike arrangement gjennom jubileumsåret!

Lom, 31.12.2022/23.02.2023
Elektronisk signert

Hans Ivar Kolden
Styreleiar

Iselin Vistekleiven
Nestleiar i styret

Anna Avdem

Simen Kvamme Repp

Sigbjørn Oppheim

Hjørdis Sletten

Unni Strand
Adm. Banksjef

Resultat

Tall i hele tusen	Note	2022	2021
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak		7.985	1.376
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder		220.908	154.068
Øvrige renteinntekter		17.376	5.443
Sum renteinntekter og lignende inntekter		246.269	160.886
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		55.775	35.283
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer		20.930	10.171
Øvrige rentekostnader		4.818	3.125
Sum rentekostnader og lignende kostnader		81.523	48.579
Netto renteinntekter		164.746	112.307
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	16	47.752	52.614
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	16	3.447	3.728
Utbytte og andre inntekter av egenkapitaltransaksjoner	17,35	25.938	47.230
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	17	-9.233	20.945
Andre driftsinntekter		338	332
Sum andre driftsinntekter		61.348	117.392
Lønn og andre personalkostnader	18,2	62.218	66.816
Andre driftskostnader	19,36	51.950	45.426
Avskrivninger	28,29	5.485	5.801
Gevinst/tap		-589	215
Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	4	119.063	118.257
Kreditttap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader	10	14.092	4.145
Kreditttap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat	10	1.079	162
Sum kreditttap på utlån, garantier og rentebærende verdipapir	4	15.171	4.307
Resultat før skatt og andre inntekter og kostnader	4	91.859	107.135
Skatt på resultat før andre inntekter og kostnader	21	16.715	12.100
Resultat etter skatt før andre inntekter og kostnader		75.144	95.036
Tap OCI reversering trinn 1 PM virkelig verddivurdering	10	552	590
Skatteeffekt	21	-138	-148
Sum andre inntekter og kostnader		414	443
Totalresultat for regnskapsperioden		75.558	95.478

Balanse

Tall i hele tusen	Note	31.12.2022	31.12.2021
Konter og kontantekvivalenter	15,22,24	11.245	10.790
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansiseringsforetak	11,12,15,22,24	621.027	605.990
Netto utlån til og fordringer på kunder	4,7,9,10,11,12,15,22,23,24	6.983.240	6.528.843
Rentebærende verdipapirer	11,12,15,22,23,25	401.704	477.194
Finansielle derivater	11,15,22,23,26	17.977	934
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	22,23,27	216.158	202.240
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomheter	35	176.746	169.807
Eierinteresser i konsernselskaper	35	20	20
Varige driftsmidler	28,29	43.606	49.651
Andre eiendeler	30	22.183	11.730
SUM EIENDELER		8.493.906	8.057.200
Innskudd og andre innlån fra kunder	4,7,14,15,22,24	6.301.801	6.048.761
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14,15,22,24,31	851.716	771.246
Finansielle derivater	11,22,23,26	0	4.479
Annen gjeld	29,32	60.564	37.348
Avsetninger	10,33	23.481	13.141
SUM GJELD		7.237.563	6.874.976
Sparebankens fond	5	1.244.426	1.170.368
Gavefond	5	11.917	11.856
SUM EGENKAPITAL		1.256.343	1.182.224
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		8.493.906	8.057.200
Garantier	7,34	109.349	110.607
Ubenyttede kreditter	7	408.677	470.310
Lånetilsagn		162.510	92.548

Lom, 31.12.2022/23.02.2023
Elektronisk signert

Hans Ivar Kolden
Styreleiar

Simen Kvamme Repp

Iselin Vistekleiven
Nestleiar i styret

Sigbjørn Oppheim

Anna Avdem

Hjørdis Sletten

Unni Strand
Adm. Banksjef

Kontantstrøm

Tall i hele tusen	2022	2021
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	-501.373	-582.026
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	238.284	157.714
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	253.040	848.150
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-59.900	-37.911
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	7.985	1.376
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	75.772	-284.472
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	0	1.797
Netto provisjonsinnbetalinger	44.305	48.886
Utbetalinger til drift	-97.716	-101.158
Betalt skatt	-11.272	-6.476
Utbetalte gaver	-1.184	-865
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-52.059	45.015
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-186	-11.772
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	3.241	0
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-29.500	-24.057
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	254	15.112
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	36.510	47.402
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	10.319	26.685
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	80.470	-60.563
Utbetaling av leieforpliktelse	-2.307	-2.522
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-20.930	-10.171
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	57.232	-73.256
A + B + C Netto endring likvider i perioden	15.492	-1.555
Likviditetsbeholdning 1.1	616.780	618.335
Likviditetsbeholdning 31.12	632.272	616.780
Likviditetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Sentralbanken	57.204	56.373
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	575.068	560.407
Likviditetsbeholdning	632.272	616.780

Egenkapital

Tall i hele tusen	Sparebankens fond	Gavefond	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2020	1.085.390	2.220	1.087.610
Periodens resultat	95.036		95.036
Overført til gavefond	10.500	10.500	
Utdelt fra gavefond		-865	-865
Andre inntekter og kostnader			
Endring i virkelig verdi utlån PM	443		443
Sum andre inntekter og kostnader	443		443
Totalresultat	95.478		95.478
Egenkapital 31.12.2021	1.170.368	11.856	1.182.224
Periodens resultat	75.144		75.144
Overført til gavefond	1.500	1.500	
Utdelt fra gavefond		-1.439	-1.439
Andre inntekter og kostnader			
Endring i virkelig verdi utlån PM	414		414
Sum andre inntekter og kostnader	414		414
Totalresultat	75.558		75.558
Egenkapital 31.12.2022	1.244.426	11.917	1.256.343

Tverrådalskyrkja. Foto: Svein Garmo

Noter

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

SpareBank 1 Lom og Skjåk har forretningsadresse Sognefjellsvegen 4, 2686 Lom. Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregisteret er 937 888 015. Banken opererer i Norge og reguleres av norsk rett.

Banken har ett datterselskap; Verdigjenvinning Lom og Skjåk AS. Det er ikke utarbeidet bankregnskap inkludert datterselskapet ettersom de økonomiske størrelsene i Verdigjenvinning Lom og Skjåk ikke er av en slik størrelse at de vil påvirke bankens resultater eller balanse i vesentlig grad. Bankens virksomhet er vurdert som en samlet virksomhet, dvs. ett segment.

Presentasjonsvalutaen er norske kroner som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i tusen kroner med mindre noe annet er angitt.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlaget for utarbeidelse av årsregnskapet

Regnskapet for SpareBank 1 Lom og Skjåk er satt opp etter Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak (årsregnskapsforskriften). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4 2.ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

IFRS standarder og fortolkninger som er vedtatt, men ikke trådt i kraft i 2022

Nye og endrede regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering.

Det er ingen nye IFRS eller IFRIC-fortolkninger som er vedtatt, men som ikke er trådt i kraft, og som forventes å ha en vesentlig påvirkning på bankens regnskap.

Implementerte regnskapsstandarder

Det har ikke trått i kraft nye IFRS eller IFRIC-fortolkninger som har betydning for bankens regnskap i 2022.

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy. Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkredittselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI. Vi viser for øvrig til note 8.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkedskunder, er det derfor konkludert med at lån til personmarkedet med pant i bolig, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. For lån til bedriftsmarkedet, og lån til personmarkedet uten pant i bolig, og som ikke er fastrenteutlån videreføres tidligere praksis med måling til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Lom og Skjåk valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Nedskrivningsmodell

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet. Banken har benyttet unntaket om lav kredittrisiko for balansepostene «Kontanter og fordringer på sentralbanker» og «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner».

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapestimaterne blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og implisitt LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Banken har videre definert at eiendeler knyttet til kunder som kommer på watchlist skal inngå i trinn 2 og at det som hovedregel har vært en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 %. Videre vil en betaling som er minst 30 dager forsinket indikere vesentlig økning i kredittrisiko, uavhengighet av nivået på PD.

Følgende kriterier må derved være oppfylt for at det skal ha skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 % siden innvilgelse,
- eller, minst 30 dagers forsinket betaling

I utgangspunktet flyttes ikke eiendeler fra «Trinn 2» til «Trinn 1». Dersom et engasjement skal flyttes fra «Trinn 2» til «Trinn 1» må det være objektive bevis for at kredittrisikoen ikke er økt, og eiendelen vurderes å være vesentlig.

Renteinntekter knyttet til utlån i trinn1 og trinn 2 blir beregnet etter den effektive-rentemetoden på den brutto balanseførte verdien.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler kredittforringet, det vil si at de har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når et utlån er i mislighold.

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer, og hvor misligholdt beløp overstiger kr 1000.

Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor banken er kjent med at annen objektiv hendelse vil medføre redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Kredittforringende eiendeler i trinn 3, omtalt som tapsutsatte engasjementer, består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjementer.

Disse lånene er presentert netto i selskapets balanse og renteinntekter på utlån i trinn 3 blir beregnet basert på netto balanseført verdi.

Konstaterte tap

Konstatering av tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den. Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Et engasjement migrerer til ett lavere trinn når vilkårene for den opprinnelige migreringen ikke lenger er tilstede.

Covid-19

For å ta høyde for forventet Covid-19 effekt som ennå ikke har kommet til syne, har banken siden mars 2020 identifisert utsatte næringer og overstyrt samtlige engasjement i disse næringene fra trinn 1 til trinn 2.

«Defaultvekting» ble opprettholdt, med 80/10/10 (%) for henholdsvis normal-, worst- og best-scenario. Fra 3. kvartal 2022 har tapsutvalget vedtatt å ikke lenger opprettholde flytting fra kategori 1 til 2 på disse utsatte bransjene.

Scenarier

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenariovekting på porteføljenivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenarier. Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig om underbygger justering. Vektingen til SpareBank 1 Lom og Skjåk har i hele 2021 og fram til og med 3. kvartal i 2022 vært satt til 80/10/10. Med bakgrunn i økt inflasjon har Norges bank satt opp rentene flere ganger i løpet av 2022. Det er også ventet ytterligere renteøkninger i 2023. I tillegg til økt inflasjon og renter opplever mange også økte energipriser og drivstoffpriser bl.a som en følge av situasjonen i Ukraina. Tapsutvalget følger med i situasjonen, og bestemte å endre scenariovektingen til 70/20/10 fra 4. kvartal 2022.

Scenario 1: «Base case». Det scenarioet man tror mest på, avviker ikke vesentlig fra dagens situasjon. Banken har gjort fremadskuende prognoser basert på historiske data. Bankens PD-modell er lagt til grunn for beregnet sannsynlighet for mislighold, mens for LGD er historiske data lagt til grunn. Historiske data er hentet fra 2012 til og med 2021, der banken har regnskapsført betydelige tap i enkelte år.

Scenario 2: «Worst case». Økonomiske utsikter er dårligere enn scenario 1 (gitt at man faktisk ikke er i og står overfor en fortsatt alvorlig lavkonjunktur). PD og LGD i worst case er beregnet med bankens historiske data tilbake til og med 2012. Banken har lagt de 2 årene med størst tap til grunn for beregning av PD og LGD i worst case.

Scenario 3: «Best case». Økonomiske utsikter som er bedre enn scenario 1. PD og LGD i best case er beregnet med bankens historiske data tilbake til og med 2012. Banken har lagt de 2 årene med lavest tap til grunn for beregning av PD og LGD i best case, hvor år med netto innteksførte tap ikke er tatt med i beregningen for PD og LGD i best case.

Det vises til note 3 om kritiske estimater, samt note 10 om tap.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifikasjon

Når de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel blir reforhandlet eller på annen måte endret, og reforhandlingen eller endringen ikke fører til fraregning av den finansielle eiendelen, beregnes den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi på nytt og det innregnes en endringsgevinst eller et endringstap i resultatet. Den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi beregnes på nytt som nåverdien av de reforhandlede eller endrede kontraktsregulerte kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eventuelle påløpte kostnader eller honorarer justerer den endrede finansielle eiendelens balanseførte verdi og nedskrives over den endrede finansielle eiendelens gjenværende levetid.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen

Datterselskap og konsolidering

SpareBank 1 Lom og Skjåk har ett datterselskap; Verdigjenvinning Lom og Skjåk AS. Det blir ikke utarbeidet bankregnskap inkludert datterselskapet ettersom de økonomiske størrelsene i Verdigjenvinning Lom og Skjåk ikke er av en slik størrelse at de vil påvirke bankens resultater eller balanse i vesentlig grad.

I regnskapet er selskapet innregnet til laveste verdis prinsipp.

Tilknyttet selskap

Et tilknyttet selskap er definert som foretak der investor har betydelig innflytelse, men som ikke er et datterselskap eller felleskontrollert virksomhet. Betydelig innflytelse anses normalt å foreligge når investor direkte eller indirekte har 20% av stemmeberettiget kapital i et selskap.

SpareBank 1 Lom og Skjåk eier 50% av aksjene i Midtgard AS og 23% av aksjene i Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS. Bankens eiendeler i disse selskapene blir regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felles-kontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

SpareBank 1 Lom og Skjåk eier 7,25 % av Samarbeidende Sparebanker AS, 7,25% av SpareBank 1 Samspar AS og 3,20% av Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Styringsstrukturen disse selskapene er også avtaleregulert mellom eierne som tilfredsstillende felleskontrollert virksomhet. SpareBank 1 Lom og Skjåk klassifiserer sin deltakelse i disse selskapene som investering i felleskontrollert foretak og blir bokført etter egenkapitalmetoden

Derivater og investeringer i egenkapital-instrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter/tilknyttede selskaper

Alle derivater blir målt til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Lom og Skjåk regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegangsinnges til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	20-50 år
Maskiner og IT-utstyr	3-7 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	3-10 år.

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjene «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak» og «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er presentert i regnskapslinjen «Øvrige renteinntekter». Urealisert verdiendring steg 1 tap vises under andre inntekter og kostnader. Renteinntekter beregnes på brutto beløp i trinn 1 og trinn 2 og på netto beløp (amortisert kost) i trinn 3.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektivrentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rente-bærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet

Avgift til Bankenes Sikringsfond gjelder innbetaling til innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet. Avgiften ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. En uttreden fra ordningen medfører etter en forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfondsavgiften periodiseres som øvrige rentekostnader gjennom året.

Provisjonsinntekter og –kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Selskapets skattesats for regnskapsåret 2022 er 25%.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i bankens regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes første gang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente.

Utstedte finansielle garantier

Finansielle garantier er kontrakter som medfører at banken må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene, klassifiseres som utstedte finansielle garantier. Ved førstegangsinnregning av utstedte finansielle garantier balanseføres garantiene til mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av størrelsen på tapsavsetningen og beløpet som ble regnskapsført ved førstegangsinnregning med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i resultatregnskapet. Ved utstedelse av finansielle garantier balanseføres vederlaget for garantien under «Avsetninger» i balansen. Inntekter fra utstedte finansielle garantier og kostnader knyttet til kjøpte finansielle garantier amortiseres over durasjonen til instrumentet og presenteres som «Provisjonsinntekter» eller «Provisjonskostnader». Endring i forventet kredittap inngår i linjen «Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat» i resultatregnskapet.

Ubenyttede kreditter/Lånetilsagn

Forventede kredittap beregnes for ubenyttede kreditter/lånetilsagn og presenteres som «Avsetninger» i balansen. Endringer i avsetningen til forventet tap presenteres på linjen «Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat» i resultatet. For instrumenter som har både en trukket del og en ubenyttet ramme blir forventede kredittap fordelt pro rata mellom avsetning til tap på utlån og avsetninger i balansen basert på den relative andelen av eksponeringen.

Usikre forpliktelser

Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Leieavtaler

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer banken om kontrakten inneholder en leieavtale. Kontraktene inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte om et vederlag.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og leieforpliktelsen for en leieavtale dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder) eller den underliggende eiendelen har lav verdi. Banken har benyttet seg av dette unntaket. For disse leieavtalene blir kostnaden innregnet lineært over leieperioden.

For øvrige leieavtaler innregner banken på iverksettelsestidspunktet en bruksrett og en leieforpliktelse.

Leieforpliktelsen måles ved førstegangsinnregning til nåverdien av leiebetalinger som ikke er betalt på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Diskonteringsrenten som blir benyttet er foretaket/konsernets marginale lånerente. Ved etterfølgende målinger måles leasingforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden.

Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leasingforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksretten inngår i linjen «Varige driftsmidler» mens leieforpliktelsen inngår i linjen «Annen gjeld».

Pensjoner

SpareBank 1 Lom og Skjåk har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at banken ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Banken har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Avtalefestet førtidspensjon

Fra 1.1.2011 er det innført nye regler for AFP i privat sektor. Ny AFP-ordning skal finansieres med premier fra alle arbeidsgiverne med en prosentandel av lønn. Dette i motsetning til gammel ordning hvor den enkelte bank betalte en egenandel på 60-100 % ved AFP-uttak for bankens ansatte.

Ny AFP-ordning er ansett å være en ytelsesbasert ordning. Administrator har pr i dag ikke beregnet forventet over- eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn behandles ny AFP-ordning som en innskuddsordning. Årspremien er bokført som en kostnad i resultatregnskapet.

Segmentrapportering

SpareBank 1 Lom og Skjåk har Privatmarked (privatkunder og mindre bedriftsengasjementer) og Bedriftsmarked (BM, større engasjementer) som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer en sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat. Bankens segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist.

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direktemetoden.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Ved utarbeidelse av bankregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Banken utarbeider estimater og gjør antakelser knyttet til fremtiden.

De regnskapsestimater som følger av dette vil pr. definisjon sjelden være fullt i samsvar med de endelige utfall. Beregning av nedskrivninger på utlån er til en viss grad basert på skjønn. De viktigste forutsetningene for nedskrivninger på utlån er beskrevet i note 2 og 10.

Kredittap på utlån og garantier

Bedriftsmarkedsporføljen gjennomgås kvartalsvis. Gjennomgangen omfatter endringer i kundenes kontantstrømmer, og ny informasjon om sikkerhetene stilt for utlån og garantier. Alle lån til privatpersoner som har vært misligholdt i mer enn 30 dager gjennomgås hvert kvartal. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1 – 3 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Virkelig verdi egenkapitalinteresser

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verddivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen.

For eiendeler som ikke handles i aktivt marked baseres på beste estimat, f.eks. diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike estimat vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verddivurdere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

Virkelig verdi rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer blir vurdert til virkelig verdi over resultatregnskapet, der vi får innhentet markedspriser fra meglerhus for beregning av virkelig verdi.

Virkelig verdi fastrenteutlån

Fastrentelån blir vurdert til virkelig verdi over resultatregnskapet. Det eksisterer ikke et velfungerende marked for kjøp og salg av fastrentelån. Verdien av fastrenteutlånene estimeres ved å diskontere kontantstrømmene med en diskonteringsfaktor som skal ta hensyn til tilsvarende fastrente i markedet.

Virkelig verdi derivater

Derivater blir verdsatt til virkelig verdi basert på observerbare data innhentet fra aktive markedsaktører.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

Inndeling i segmenteringen som beskrevet under, er knyttet til den måten banken blir styrt og fulgt opp internt. På balanseposter blir det segmentert kun på innskudd og utlån. Resten av balansen er klassifisert under Øvrig virksomhet.

Privatmarked (PM) inneholder alle privatkunder for hele banken. Bedriftsmarked (BM) inneholder alle, både små og store, bedriftsengasjement.

Segmentet PM er definert som de kundene som har statistiske kjennetegn for privatpersoner. BM-segmentet inneholder således alle kundene med statistiske kjennetegn for bedrifter, personlig næringsdrivende, aksjeselskap osv.

RESULTAT	31.12.2022			Totalt
	Privatmarked	Bedriftsmarked	Øvrig virksomhet	
Netto renteinntekter og provisjon BK	73.838	94.349	4.794	172.982
Netto andre provisjonsinntekter	7.427	3.780	24.862	36.069
Netto andre inntekter			17.043	17.043
Driftskostnader			-119.063	-119.063
Resultat før tap	81.265	98.129	-72.364	107.030
Kredittap på utlån og garantier	1.889	13.282		15.171
Resultat før skatt	79.376	84.847	-72.364	91.859

BALANSE	31.12.2022			Totalt
	Privatmarked	Bedriftsmarked	Øvrig virksomhet	
Brutto utlån til kunder	3.780.629	3.324.065		7.104.694
Nedskrivning utlån	-6.890	-58.717		-65.607
Verdiendring utover tapsnedskrivning	-11.351	-44.497		-55.848
Netto utlån til kunder	3.762.388	3.220.851		6.983.240
Øvrige eiendeler			1.510.666	1.510.666
Sum eiendeler pr segment	3.762.388	3.220.851	1.510.666	8.493.906
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.056.877	2.244.925		6.301.801
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	31	2.808		2.839
Annen gjeld og egenkapital			2.189.266	2.189.266
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4.056.908	2.247.733	2.189.266	8.493.906

RESULTAT	31.12.2021			Totalt
	Privatmarked	Bedriftsmarked	Øvrig virksomhet	
Netto renteinntekter og provisjon BK	49.530	66.731	11.655	127.915
Netto andre provisjonsinntekter	6.940	3.572	22.766	33.278
Netto andre inntekter			68.506	68.506
Driftskostnader			118.257	118.257
Resultat før tap	56.470	70.302	-15.330	111.442
Kredittap på utlån og garantier	116	4191		4.307
Resultat før skatt	56.798	65.668	-15.330	107.135

BALANSE	31.12.2021			Totalt
	Privatmarked	Bedriftsmarked	Øvrig virksomhet	
Brutto utlån til kunder	3 560 992	3 046 687		6 607 679
Nedskrivning utlån	-4.213	-51.498		-55 711
Verdiendring utover tapsnedskrivning	-7.903	-15.222		-23.125
Netto utlån til kunder	3.724.219	2.804.624		6.528.843
Øvrige eiendeler			1.528.357	1.528.357
Sum eiendeler pr segment	3.724.219	2.804.624	1.528.357	8.057.200
Innskudd fra og gjeld til kunder	4.057.061	1.991.700		6.048.761
Avsetning garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn	26	1.734		1.760
Annen gjeld og egenkapital			2.006.679	2.006.679
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4.057.087	1.993.434	2.006.679	8.057.200

NOTE 5 KAPITALDEKNING

Pr 31.12.22 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk buffer 2,0 %. Kravene er ren kjernekapitaldekning på 12,0 %, kjernekapitaldekning på 13,5 % og kapitaldekning på 15,5 % for å dekke minste- og bufferkravene. Finanstilsynet har pålagt SpareBank 1 Lom og Skjåk å ha kapital utover minstekrav og bufferkrav (Pilar 2) tilsvarende 2,5 % av beregningsgrunnlaget som risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i minstekravet i Pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekkes av ren kjernekapital. SpareBank1 Lom og Skjåk benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Forholdsmessig konsolidering skal gjøres med eierandeler i foretak i samarbeidende grupper. SpareBank 1 Lom og Skjåk foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt Norge AS. Pilar 2-kravet gjelder på konsolidert nivå.

	31.12.2022	31.12.2021
Grunnlag kapitaldekning		
Sparebankens fond	1.244.426	1.170.368
Gavefond	11.917	11.856
Sum egenkapital	1.256.343	1.182.224
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser		
Fradrag ansvarlig kapital i andre fin.inst.		
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskap i finansiell sektor	-219.712	-210.133
Andre fradrag i ren kjernekapital	-1.294	-5.874
Sum ren kjernekapital	1.035.337	966.217
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskap i finansiell sektor		
Sum kjernekapital	1.035.337	966.217
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Ansvarlig lån		
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskap i finansiell sektor		
Netto ansvarlig kapital	1.035.337	966.217
Risikovekta beregningsgrunnlag		
Kreditt-, motparts- og forringelserisiko	4.330.975	4.088.413
Operasjonell risiko	348.283	332.799
Svekket kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko)	20.826	5.173
Sum beregningsgrunnlag	4.700.084	4.426.385
Ren kjernekapitaldekning	22,03 %	21,83 %
Kjernekapitaldekning	22,03 %	21,83 %
Kapitaldekning	22,03 %	21,83 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	12,18 %	11,99 %
Forholdsmessig konsolidering eierforetak i samarbeidende grupper	31.12.2022	31.12.2021
Ren kjernekapital	1.179.453	1.085.137
Kjernekapital	1.190.313	1.094.797
Ansvarlig kapital	1.203.059	1.106.401
Beregningsgrunnlag	5.517.836	5.036.669
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	21,38 %	21,54 %
Kjernekapitaldekning	21,57 %	21,74 %
Ansvarlig kapitaldekning	21,80 %	21,97 %
Uvektet kjernekapital	10,40 %	10,53 %

Beregningsgrunnlag for kreditt-, motparts, -og forringelsesrisiko	31.12.2022	31.12.2021
Myndigheter	15.198	12.611
Institusjoner	135.617	113.245
Foretak	924.580	841.889
Massemarkedsengasjementer	1.113.300	913.706
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.480.947	1.574.417
Forfalte engasjementer	152.036	170.244
Høyrisikoengasjement	186.643	169.779
Obligasjoner med fortrinnsrett	16.415	17.404
Andeler i verdipapirfond	38.694	48.906
Egenkapitalposisjoner	191.042	156.685
Øvrige engasjementer	76.504	69.526
Beregningsgrunnlag for kredittrisiko	4.330.975	4.088.413
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko*	348.283	332.799
Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet hos motpart	20.826	5.173

* Beregningsgrunnlaget er gjennomsnittlig inntekt siste 3 år

NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING

Overordnet ansvar og kontroll

Kjernevirksomheten i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Banken arbeider med å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende praksis. SpareBank 1 Lom og Skjåk har de siste årene investert betydelige ressurser på å videreutvikle og ta i bruk risikostyringssystemer og prosesser i tråd med beste praksis for sammenlignbare banker i Norge.

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 Lom og Skjåk skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring.
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen.
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi.
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter.
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad.

Banken har etablert en struktur som på en systematisk måte identifiserer, vurderer, kommuniserer og håndterer risiko gjennom hele banken, og det foretas en løpende overvåking. Risikostyring tar utgangspunkt i fastsatt visjon, strategi og mål, samt de rammer for risikoeksponering som er fastsatt av styret. Beredskaps- og kontinuitetsplaner skal sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige, uforutsette hendelser. SpareBank 1 Lom og Skjåk eksponeres for ulike risikoer. Bankens vesentligste risikoer omtales under.

Risikoidentifikasjon og risikoanalyse

Prosesen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i bankens strategiske mål bilde, er fremoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. For de områder hvor effekten av de etablerte kontroll- og styringstiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende, implementeres det forbedringstiltak. Rapportering og oppfølging: Bankens overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom kvartalsvise risiko- og compliance rapporter til styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av risikostyring/compliance.

Organisering og organisasjonskultur

Banken jobber kontinuerlig med å bygge og videreutvikle en sunn og god risikokultur. Fokus på gode holdninger, adferd og arbeidspraksis, systematisk arbeid med å identifisere og vurdere risiko og etablere og evaluere tiltak samt rapportering av hendelser bidrar til en sunn og god risikokultur.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Kreditstrategien fastsettes årlig av styret. Bankens kredittstrategi fokuserer på risikosensitive måltall og rammer, som er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer bankens risikoprofil på kredittområdet. Kredittrisiko er kapitalbehovsvurdert med utgangspunkt i SpareBank 1-alliansens modell for beregning av misligholdssannsynlighet (PD), forventet tap (EL), tap gitt mislighold (LGD) og uventet tap (UL).

Banken bruker aktivt risikoklassifiseringssystem, og et porteføljestylingssystem for å styre utlånsporteføljen i tråd med rammer, retningslinjer og rutiner og fullmakter. Dette setter klare krav til kredittbehandlingsprosessen og risikovurderingene. De ovennevnte risikostyringssystemene dekker både kunder i bedrifts- og personmarkedsområdet. Risikomodellene som ligger til grunn for risikostyringssystemene tar utgangspunkt i statistiske beregninger. Modellene valideres minst årlig og er under kontinuerlig videreutvikling og testing. Modellene baserer seg på tre hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): Kundene blir klassifisert i risikoklasse ut fra sannsynligheten for at kunden skal misligholde sine forpliktelser i løpet av en 12 måneders periode. Sannsynligheten for mislighold beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall, samt ikke finansielle kriterier som atferd og alder.

For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser (A – I). I tillegg benyttes 2 risikoklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.

2. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): Dette er en beregnet størrelse over hvor stor den forventede eksponeringen er hvis en kunde går i mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garantier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt.

3. Tap ved mislighold (LGD): Dette er en vurdering av hvor mye banken vil tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til de sikkerhetene kundene har avgitt, og de kostnadene banken har ved å drive inn misligholdte engasjement. Disse størrelsene fastsettes på bakgrunn av erfaringer over tid. Det benyttes syv klasser (1 – 7) for klassifisering etter tapsgrad ved mislighold.

De tre overnevnte komponentene danner også grunnlaget for bankens porteføljeklassifisering og statistisk baserte beregninger av forventet tap og behovet for risikojustert kapital. Porteføljeklassifiseringen har som formål å gi informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittrisikoen i totalporteføljen, og porteføljen er derfor delt inn i fem risikogrupper – henholdsvis laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko. Inndelingen i risikogrupper foretas på grunnlag av statistisk beregning av hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold (PD) og tap ved mislighold (LGD).

Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå.

Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedspriser som renter. Risikoen for endringer i generelle kredittpriser blir også regnet som markedsrisiko.

Markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften som funding og rentehandel.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene gjennomgås og fornyes på årlig basis. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Bankens markedsrisikoeksponering er lav.

Valutarisiko

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Bankens balanseposter i utenlandsk valuta utgjøres av kassebeholdningen. Dette er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Sett i forhold til bankens størrelse er denne beholdningen ubetydelig og følgelig blir bankens valutarisiko marginal.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at banken ikke klarer å finansiere økninger i eiendelene, og innfri sine forpliktelser etter hvert som finansieringsbehovet øker.

Styring av bankens finansieringsstruktur tar utgangspunkt i en overordnet likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler bankens risikoprofil. Som en del av likviditetsstrategien inngår beredskapsplan for håndtering av likviditets situasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Bankens økonomi/finansavdeling har ansvaret for likviditetsstyringen og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien, mens Risikostyring/Compliance overvåker og rapporterer utnyttelsen av rammer i henhold til likviditetsstrategien. Likviditetsrisikoen reduseres gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. For å redusere likviditetsrisikoen ytterligere, holdes en reserve i form av kommitterte trekkrettigheter.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko i SpareBank1 Lom og Skjåk defineres som risikoen for tap, som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. SpareBank 1 Lom og Skjåk har et mål om lav operasjonell risiko og lave operasjonelle tap. Styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre effektiv og vellykket drift og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Alle hendelser registreres i en hendelsesdatabase slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der det er hensiktsmessig. Risikostyring/Compliance har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Banken benytter basismetoden ved beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

Compliance

Compliancerisiko er risikoen for at SpareBank 1 Lom og Skjåk pådrar seg økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av uredelig opptreden, brudd på god forretningsskikk eller manglende etterlevelse av gjeldende regelverk. Bankens skal preges av gode prosesser og god kultur for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk. Nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i det interne rammeverket.

Klimarisiko

Klimarisiko kan defineres som risikoen for økonomiske tap og/eller finansiell ustabilitet som følge av klimaendringer og samfunnets respons på dem. Klimarisiko kan deles inn i tre typer:

1. Fysisk risiko: Kostnader knyttet til fysisk skade som følge av klimaendringer.
2. Overgangsrisiko: Økonomisk risiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn.
3. Ansvarsrisiko: Erstatningskrav knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger som på en eller annen måte kan knyttes til klimapolitikk eller klimaendringer.

Banken har gjort tiltak for å integrere klimarisiko i kredittprosessen for næringslivskunder. Risikoen skal vurderes på lik linje med andre typer risikoer. Banken benytter en egen ESG-modul for å klassifisere klima- og øvrig ESG-risiko i bankens næringslivsportefølje. Banken vil arbeide videre med å styrke kompetansen på klimarisiko, og integrere dette i sine prosesser framover.

NOTE 7 INNSKUDD OG UTLÅN

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jfr. note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement.

Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssansynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssansynligheten benyttes deretter til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene reskåres månedlig i bankens porteføljesystem.

Banken beregner misligholdssansynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelses-tidspunktet. Misligholdssansynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssansynligheten benyttes som grunnlag for risikoklassifisering av kunden. Kundene re-scores månedlig i bankens porteføljestyringssystem. Engasjementsoppfølging gjøres ut i fra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er beregnet for de neste 12 måneder. Beregning av nedskrivninger på gruppenivå er knyttet til vekst i utlånsvolum, konjunktursituasjon og porteføljesammensetning næring.

Kredittkvaliteten måles og håndteres ved et kredittratingssystem utviklet for og med interne retningslinjer for SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 Lom og Skjåk fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Den konservative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

Innskudd		Utlån		
31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	
518.312	443.404	Dovre	550.588	508.013
413.816	393.983	Lesja	682.956	656.946
1.183.607	1.135.461	Lom	815.251	697.977
795.589	833.102	Oslo og omegn*	1.597.291	1.546.835
1.094.217	1.071.808	Skjåk	676.237	664.311
1.063.689	969.238	Vågå	845.801	760.974
1.232.573	1.201.765	Øvrig	1.936.570	1.772.623
6.301.801	6.048.761	Sum innskudd / brutto utlån	7.104.694	6.607.679
Innskudd		Utlån		
31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	
-	-	Borettslag	15.081	16.070
218.995	166.216	Bygg og anlegg	130.933	79.283
182.674	179.520	Eiendom	1.274.899	1.114.998
787.270	717.354	Finansiell og offentlig sektor	166.838	143.387
92.230	109.999	Industri	54.151	49.625
313.881	280.783	Primærnæringer	1.261.562	1.123.566
139.805	134.264	Tjenesteytende næring	125.757	56.137
39.702	31.887	Transport og kommunikasjon	18.014	36.014
308.311	326.698	Varehandel, hotell og restaurant	226.151	229.240
162.058	44.978	Øvrige næringer	50.681	7.659
2.244.925	1.991.700	Sum næring	3.324.065	2.855.979
4.056.877	4.057.061	Lønnstagerer o.l.	3.780.629	3.751.700
6.301.802	6.048.761	Sum innskudd / brutto utlån	7.104.694	6.607.679
		Nedskrivninger for tap på utlån	65.607	55.711
		Verdiendringer	55.848	23.125
		Sum netto utlån	6.983.240	6.528.843
		Sum brutto utlån	7.104.694	6.607.679
		Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	2.267.368	1.914.651
		Sum brutto utlån inkl. overført til kredittforetak	9.372.062	8.522.330

*Oslo og omegn er definert som kommunene Oslo, Nordre Follo, Bærum, Asker, Lørenskog, Lillestrøm og Ullensaker.

Brutto utlån fordelt på fordringstype	31.12.2022	31.12.2021
Kasse-/drifts- og brukskreditter	352.924	330.738
Byggelån	223.617	143.365
Nedbetalingslån	6.528.153	6.133.576
Brutto utlån	7.104.694	6.607.679

NOTE 8 OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK

SpareBank 1 Lom og Skjåk har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med selskapet forestår SpareBank 1 Lom og Skjåk forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. SpareBank 1 Lom og Skjåk mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene.

SpareBank 1 Lom og Skjåk har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. SpareBank 1 Lom og Skjåk innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. SpareBank 1 Lom og Skjåk sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av SpareBank 1 Lom og Skjåk, samtidig som SpareBank 1 Lom og Skjåk sin rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom SpareBank 1 Lom og Skjåk ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan SpareBank 1 Lom og Skjåk ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Eierandel i kredittforetak fremgår av note 27.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Lom og Skjåk har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Lom og Skjåk forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Lom og Skjåk mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene SpareBank 1 Lom og Skjåk har solgt og kostnadene i selskapet.

Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 2,267 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret, mot 1,915 mrd pr 31.12.21.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management-buffer på 0,4 %.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe

obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

NOTE 9 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVET UTLÅN

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall. Mislighold innenfor tidsrommet 0-3 dager er holdt utenfor. Hele utlånsengasjementet er inkludert når deler av engasjementet er forfalt.

Utlån til og fordringer på kunder	2022					2021				
	Under 30 dager	30 - 60 dager	61- 90 dager	Over 90 dager	Total	Under 30 dager	30 - 60 dager	61- 90 dager	Over 90 dager	Total
Personmarked	8.827	-	-	5.060	13.887	2.833	1	-	3.313	6.147
Bedriftsmarked	13.368	-	-	1.641	15.009	6.430	3.969	0	464	10.863
Sum	22.195	-	-	6.701	28.897	9.262	3.970	0	3.777	17.010

NOTE 10 TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER

Tap på utlån og garantier	31.12.2021	Endring tapsavsetning	31.12.2022
Avsetning til tap etter amortisert kost	48.193	8.163	56.356
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	9.277	2.812	12.089
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	57.470	10.975	68.445
Presentert som:			
Avsetning til tap på utlån	55.711	9.896	65.607
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1.760	1.079	2.839
Balanse	57.470	10.975	68.445

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemningsposter inkluderer:

–Bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.

–Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.

–Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.

–Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

	Total balanseført tapsavsetning							
	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	6.091	10.993	40.387	57.470	4.450	12.938	42.094	59.482
Avsetning til tap overført til Trinn 1	3.002	-3.001	-1	0	2.411	-2.061	-349	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-676	676	0	0	-450	692	-242	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-3	-458	461	0	-50	-1.745	1.795	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	5.200	1.677	473	7.349	4.687	1.325	1.992	8.005
Økning i måling av tap	1.474	11.633	2.943	16.050	327	3.563	5.420	9.309
Reduksjon i måling av tap	-4.058	-814	-4.586	-9.458	-3.584	-697	-3.051	-7.331
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.847	-978	-93	-2.919	-1.700	-2.999	-5.727	-10.426
Endring som skyldes konstaterte tap	-14	-22	-13	-48	0	-22	-1.545	-1.568
Balanse UB	9.170	19.705	39.571	68.445	6.091	10.993	40.387	57.470
herav lån til privatmarked	0	2.605	4.285	6.890	931	1.822	1.459	4.213
herav lån til bedriftsmarked	6.880	16.556	35.281	58.717	3.934	8.636	38.928	51.498
herav ubenyttet, garantier og tilsagn	2.290	545	4	2.839	1.225	535	0	1.760

	Tapsavsetning på brutto utlån							
	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	4.866	10.458	40.387	55.711	3.700	12.474	41.710	57.884
Avsetning til tap overført til Trinn 1	2.602	-2.601	-1	0	2.191	-1.841	-349	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-485	485	0	0	-416	596	-180	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-3	-453	455	0	-50	-1.724	1.774	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	3.752	1.673	473	5.898	3.989	1.315	1.992	7.297
Økning i måling av tap	1.464	11.426	3.100	15.990	140	3.243	5.407	8.791
Reduksjon i måling av tap	-3.604	-836	-4.741	-9.181	-3.204	-658	-3.002	-6.864
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.699	-971	-93	-2.763	-1.484	-2.926	-5.420	-9.830
Endring som skyldes konstaterte tap	-14	-22	-13	-48	0	-22	-1.545	-1.567
Balanse UB	6.880	19.160	39.566	65.607	4.866	10.458	40.387	55.711
01.01. Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,08 %	1,97 %	22,81 %	0,84 %	0,07 %	2,01 %	36,11 %	0,96 %
31.12. Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,11 %	2,88 %	22,77 %	0,92 %	0,08 %	1,97 %	22,81 %	0,84 %

Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	0	4.604	4.673	9.277	0	5.304	3.185	8.488
Avsetning til tap overført til Trinn 1	1.172	-1.171	-1	0	691	-501	-190	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-141	141	0	0	-50	50	0	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-3	-361	364	0	0	-531	531	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.062	1.300	82	2.444	1.322	2.452	1.903	5.677
Økning i måling av tap	435	2.917	542	3.893	-448	-359	1.996	1.189
Reduksjon i måling av tap	-1.242	-627	-247	-2.116	-1.055	-372	-842	-2.270
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-689	-683	-28	-1.401	-460	-1.438	-1.710	-3.609
Endring som skyldes konstaterede tap	0	0	-9	-9	0	0	-200	-200
Balanse UB	593	6.121	5.374	12.089	0	4.604	4.673	9.277
Tapsavsetning justert til virkelig verdi over OCI	2.620			2.620	2.067			2.067

Brutto utlån til virkelig verdi

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	4.669.014	302.865	99.442	5.071.320	3.631.157	260.624	81.372	3.973.153
Avsetning til tap overført til Trinn 1	86.853	-86.646	-208	0	60.142	-59.647	-495	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-163.365	163.365	0	0	-69.511	69.511	0	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-6.491	-9.132	15.623	0	0	-14.205	14.205	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.840.243	76.432	433	1.917.108	2.383.109	130.239	8.646	2.521.993
Økning i måling av tap	33.028	1.284	209	34.521	18.203	4.830	-495	22.538
Reduksjon i måling av tap	-190.846	-13.103	-739	-204.687	-129.105	-7.115	-1.230	-137.449
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.484.258	-59.065	-3.153	-1.546.475	-1.224.982	-81.372	-2.562	-1.308.916
Endring som skyldes konstaterede tap	0	0	-1.190	-1.190	0	0	0	0
Balanse UB	4.784.178	376.001	110.416	5.270.596	4.669.014	302.865	99.442	5.071.320

Kreditrisiko utlån til virkelig verdi

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	2.443.411	21.366	0	2.525.552	2.489.976	24.122	62.248	2.576.346
Lav	1.506.795	20.278	0	1.527.074	1.311.847	17.319	0	1.329.166
Middels	768.213	179.639	0	947.852	780.303	141.283	0	921.586
Høy	54.942	70.380	0	125.322	76.714	38.165	0	114.880
Svært høy	10.817	84.338	0	95.155	10.173	81.976	0	92.149
Misligholdt og nedskrevne	0	0	110.416	110.416	0	0	37.194	37.194
Balanse UB	4.784.178	376.001	110.416	5.270.596	4.669.014	302.865	99.442	5.071.320

Tapsavsetning på utlån til amortisert kost

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	4.866	5.854	35.714	46.433	3.700	7.171	38.525	49.396
Avsetning til tap overført til Trinn 1	1.430	-1.430	0	0	1.499	-1.340	-159	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-344	344	0	0	-366	546	-180	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	0	-92	92	0	-50	-1.193	1.243	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2.691	373	391	3.454	2.667	-1.137	90	1.619
Økning i måling av tap	1.030	8.508	2.559	12.097	589	3.601	3.411	7.602
Reduksjon i måling av tap	-2.362	-209	-4.494	-7.064	-2.149	-285	-2.160	-4.594
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1.010	-287	-65	-1.363	-1.024	-1.488	-3.710	-6.222
Endring som skyldes konstaterte tap	-14	-22	-4	-39	0	-22	-1.345	-1.367
Balanse UB	6.287	13.039	34.192	53.518	4.866	5.854	35.714	46.433

Brutto utlån til amortisert kost

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	1.245.729	213.042	77.587	1.536.359	1.664.573	345.142	34.146	2.043.861
Avsetning til tap overført til Trinn 1	76.606	-70.078	-6.528	0	59.413	-58.938	-475	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-86.448	86.448	0	0	-81.437	82.973	-1.536	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	0	-1.515	1.515	0	-3.159	-55.398	58.558	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	571.078	19.498	3.295	593.872	205.871	-33.839	4.392	176.424
Økning i måling av tap	123.275	34.197	2.158	159.630	40.702	8.839	725	50.265
Reduksjon i måling av tap	-75.254	-12.258	-9.884	-97.396	-104.009	-16.638	-6.238	-126.884
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-331.035	-21.016	-3.825	-355.876	-536.224	-58.943	-5.815	-600.983
Endring som skyldes konstaterte tap	-1.612	-654	-224	-2.491	0	-155	-6.169	-6.324
Balanse UB	1.522.340	247.664	64.094	1.834.098	1.245.729	213.042	77.587	1.536.359

Kreditrisiko utlån til amortisert kost

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	434.794	112	0	434.906	275.855	5.610	0	218.097
Lav	163.571	2.072	0	165.642	182.042	3.694	0	185.736
Middels	679.883	8.334	0	688.217	627.510	31.638	0	659.148
Høy	151.887	70.871	0	222.757	83.669	36.895	0	120.563
Svært høy	89.163	170.049	0	259.213	76.653	135.206	0	211.859
Misligholdt og nedskrevne	0	0	63.363	63.363	0	0	77.587	140.955
Balanse UB	1.519.297	251.437	63.363	1.834.098	1.245.729	213.042	77.587	1.536.359

Tapsavsetning på ubenyttet kreditt, lånetilsagn og garantier

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	1.225	535	0	1.760	750	464	384	1.598
Avsetning til tap overført til Trinn 1	400	-400	0	0	220	-220	0	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-190	190	0	0	-34	96	-62	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	0	-5	5	0	0	-21	21	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1.447	4	0	1.451	698	10	0	708
Økning i måling av tap	220	311	158	689	244	376	31	651
Reduksjon i måling av tap	-665	-82	-159	-906	-437	-97	-67	-600
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-147	-8	0	-155	-216	-72	-307	-595
Endring som skyldes konstaterede tap	0	0	0	0	0	-1	0	-1
Balanse UB	2.290	545	4	2.839	1.225	535	0	1.760

Totalt ikke balanseførte poster (ubenyttet kreditt, lånetilsagn og garantier)

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse IB	775.586	24.833	2.482	802.901	547.730	25.688	2.283	575.701
Avsetning til tap overført til Trinn 1	17.281	-17.261	-20	0	11.310	-11.310	0	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-42.106	42.106	0	0	-10.829	11.094	-265	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	0	-30	30	0	-432	-810	1.242	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	125.391	698	0	126.090	231.827	417	343	232.588
Endring som skyldes konstaterede tap	52.130	6.673	411	59.213	0	0	0	0
Endringer i modell/risikoparametre	-207.069	-29.048	-610	-236.727	0	0	0	0
Valuta og andre bevegelser	-69.751	-1.189	-1	-70.941	0	0	0	0
Balanse UB	651.463	26.782	2.291	680.536	775.586	24.833	2.482	802.901

Kreditrisiko ikke balanseførte poster (ubenyttet kreditt, lånetilsagn og garantier)

	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	236.399	2.669	306	239.374	255.161	-2.724	671	253.108
Lav	44.493	2.382	0	46.875	24.827	2.305	0	27.132
Middels	122.959	5.069	0	128.028	229.214	4.812	0	234.026
Høy	17.659	7.604	0	25.263	32.573	18.752	0	51.325
Svært høy	67.443	9.057	0	76.500	12.087	1.688	0	13.775
Misligholdt og nedskrevne	0	0	1.985	1.985	0	0	1.811	1.811
Tilsagn, ikke fordelt pr risikogruppe	162.510	0	0	162.510	221.724	0	0	221.724
Balanse UB	651.463	26.782	2.291	680.536	775.586	24.833	2.482	802.901

Misligholdte engasjementer over 90 dager:

	2022	2021
Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager:	2.493	5.386
Trinn 3 nedskrivning	1.962	1.293

Netto misligholdte engasjementer over 90 dager

	2022	2021
Netto misligholdte engasjementer over 90 dager	531	4.093
Avsetningsgrad	78,71 %	24,01 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,04 %	0,08 %
Sum misligholdte engasjementer uten tapsavsetning:	-	3.972

Øvrige tapsutsatte engasjement

	2022	2021
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement	155.869	191.803
Trinn 3 nedskrivning	37.604	39.094

Netto tapsutsatte engasjementer

	2022	2021
Netto tapsutsatte engasjementer	118.265	152.709
Avsetningsgrad	24,13 %	20,38 %
Brutto tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	2,19 %	2,90 %
Øvrige tapsutsatte engasjementer uten tapsavsetning:	1.845	250

Tapsutsatte engasjementer uten tapsavsetning består av individuelt vurderte engasjementer der verdien av sikkerhetsstillelsen er større enn eller på nivå med bankens eksponering pr. 31.12.

Periodens tap på utlån og garantier	2022	2021
Endring i IFRS nedskrivning	10.975	-302
Konstaterte, tidl ikke skrevet ned	1.508	6.884
Konstaterte, tidl. nedskrevet	3.730	147
Inngang tidl .konstaterte tap	-858	-1.344
Korrigeringer	-183	-1.078
Sum kostnadsførte tap	15.171	4.307

Utestående kontraktsmessige beløp av finansielle eiendeler som er konstatert tapt og som fortsatt følges opp utgjør kr 8.678.735,- pr 31.desember 2022 mot 7.281.596,- pr 31. desember 2021.

Forbearance

Banken har identifisert og merket kunder betalingslettelser. Pr 31. desember 2022 er 9 kunder merket med betalingslettelser, mot 13 kunder pr 31. desember 2021:

Volum pr. 31.12	31.12.2022				31.12.2021			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum volum	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Sum volum
PM	1.480	7.715	7.065	16.261		5.828	6.164	11.992
BM	0	0	123.531	123.531			94.714	94.714
Lån med betalingslettelser	1.480	7.715	130.596	139.792	0	5.828	100.878	106.706

Covid-19

For å ta høyde for forventet Covid-19 effekt som ennå ikke har kommet til syne identifiserte banken i mars 2020 utsatte næringer og overstyrte samtlige engasjement i disse næringene fra trinn 1 til trinn 2. Disse bransjene omfattet i all hovedsak BM-kundene med innvilget avdragsutsettelse. Avdragsutsettelsene var pr 31.12.21 er i stor grad avsluttet, og engasjementene har blitt nedbetalt etter ordinær plan. Fra og med 3. kvartal 2022 er det ikke lengre foretatt egen avsetning grunnet Covid-19.

Sensitivitetsanalyse Tapsmodell

Modellen beregner nedskrivning på engasjementer for tre ulike scenarier hvor sannsynligheten for at det enkelte scenariet inntreffer vektet. Basisscenario for IFRS 9-beregningene bygger i hovedsak på referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank og inneholder forventninger om makroøkonomiske faktorer som arbeidsledighet, BNP-vekst, rentenivå, boligpriser mv. Med bakgrunn i økt inflasjon har Norges bank satt opp rentene flere ganger i løpet av 2022. Det er også ventet ytterligere renteøkninger i 2023. I tillegg til økt inflasjon og renter opplever mange også økte energipriser og drivstoffpriser bl.a som en følge av situasjonen i Ukraina. Med bakgrunn i dette er scenariovekten endret fra 80/10/10 til 70/20/10 fra 4. kvartal 2022. Dette ga en effekt på kr. 7.660.424 i økte tapsavsetninger. Tabellene under viser totale tapsavsetninger før amortiseringer og tilbakeføring av avsetninger til boliglån i trinn 1.

Tapsavsetning ved anvendt vektning	Vekt	Selskaper og andre enheter med organisasjonsnummer	Privatpersoner og enkeltpersonforetak	Total
Scenario 1 (Base case)	70 %	46.492.308	9.981.559	39.531.707
Scenario 2 (Worst case)	20 %	98.402.156	34.675.944	26.615.620
Scenario 3 (Best Case)	10 %	41.020.118	5.532.353	4.655.247
Sum	100 %	56.327.059	14.475.515	70.802.574

Tapsavsetning ved økt worst case	Vekt	Selskaper og andre enheter med organisasjonsnummer	Privatpersoner og enkeltpersonforetak	Total
Scenario 1 (Base case)	60 %	46.492.308	9.981.559	33.884.320
Scenario 2 (Worst case)	30 %	98.402.156	34.675.944	39.923.430
Scenario 3 (Best Case)	10 %	41.020.118	5.532.353	4.655.247
Sum	100 %	61.518.043	16.944.954	78.462.997

Tapsavsetning ved økt best case	Vekt	Selskaper og andre enheter med organisasjonsnummer	Privatpersoner og enkeltpersonforetak	Total
Scenario 1 (Base case)	60 %	46.492.308	9.981.559	33.884.320
Scenario 2 (Worst case)	20 %	98.402.156	34.675.944	26.615.620
Scenario 3 (Best Case)	20 %	41.020.118	5.532.353	9.310.494
Sum	100 %	55.779.840	14.030.595	69.810.434

Sikkerhetstillelser knyttet til kredittforringede engasjementer

	2022				2021			
	Brutto beløp	Taps-avsetninger	Netto verdi	Realisasjons-verdi av sikkerhet	Brutto beløp	Taps-avsetninger	Netto verdi	Realisasjons-verdi av sikkerhet
Primærmeringer	34.533	5.519	29.014	25.333	30.260	4.583	25.676	23.052
Bygg og anlegg	0	0	0	0	272	45	227	191
Varehandel, hotell og restaurant	10.910	2.228	8.682	8.136	12.012	2.942	9.070	9.019
Eiendom	110.913	29.434	81.479	79.462	127.096	31.337	95.759	91.927
Finansiell og offentlig sektor	834	0	834	53	0	0	0	0
Personmarked	16.581	2.386	14.194	10.555	9.871	1.480	8.391	8.306
Totalt	173.770	39.566	134.204	123.539	179.511	40.387	139.124	132.496

Eksponeeringsfordelt LTV for lån til privatpersoner med pant i bolig

LTV (%)	2022		2021	
	Volum	Andel av volum (%)	Volum	Andel av volum (%)
0-60	3.567.090	90,0 %	3.546.218	82,0 %
60-70	198.172	5,0 %	188.045	7,9 %
70-80	107.013	2,7 %	97.940	5,5 %
80-90	38.049	1,0 %	36.826	2,3 %
90-100	16.250	0,4 %	14.887	0,8 %
>100	26.951	0,7 %	33.691	1,5 %
Sum	3.953.525	100 %	3.917.607	100 %

NOTE 11 MAKS KREDITTRISIKOEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSER

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko.

Oppgjørskrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko. Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Kredittrisikoeksponering	31.12.2022	31.12.2021
Eiendeler på balansen		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	621.027	605.990
Brutto utlån til og fordringer på kunder	7.104.694	6.607.679
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	401.704	477.194
Finansielle derivater	17.977	934
Sum eiendeler på balansen	8.145.401	7.691.797
Forpliktelser på balansen		
Finansielle derivater	0	4.479
Sum forpliktelser på balansen	0	4.479
Forpliktelser ikke balanseført		
Betingede forpliktelser	109.349	110.607
Ubenyttede kreditter	408.677	470.310
Lånetilsagn	162.510	92.548
Sum finansielle garantistillelser	680.536	673.465
Sum kredittrisikoeksponering	8.825.937	8.369.741

NOTE 12 KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Kreditteksponering mot norske finansinstitusjoner er vurdert med lav risiko. Kreditteksponering mot obligasjoner i boligkredittsintitusjoner (OMF) og fond som investerer i tilsvarende er vurdert til svært lav risiko. Øvrige obligasjoner er vurdert til lav risiko.

Kredittkvaliteten på utlån og fordringer på kunder er basert på en modell utarbeidet av SpareBank 1-alliansen.

Tabellene nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Risikogruppe fastsettes basert på kundens misligholdssannsynlighet (ni risikoklasser) og sikkerhetsklasse på underliggende pant (syv klasser). Disse vektes i en matrise og gir en samlet risikogruppe i 6 trinn, fra lavest risiko til misligholdt. Risikogruppe gir slik informasjon om engasjementets samlede risiko.

	Utlån til kredittinstitusjoner		Brutto utlån PM		Brutto utlån BM		Obligasjoner og rentefond	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Svært lav			2.045.840	2.200.583	713.140	461.747	243.465	321.731
Lav	621.027	605.990	1.072.862	935.923	581.637	552.070	158.239	155.463
Middels			548.900	532.854	1.250.572	1.153.541		
Høy			53.272	36.370	271.729	205.781		
Svært høy			44.861	36.606	363.518	295.015		
Mislighold og nedskrevet			14.895	9.364	143.467	187.825		
Sum	621.027	605.990	3.780.629	3.751.700	3.324.065	2.855.979	401.704	477.194

NOTE 13 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid. Den totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- basisrisiko
- administrativ renterisiko
- rentekurverisiko
- spreadrisiko

Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plasseringer og innlån gjennom rentebinding, samt ved bruk av rentederivater. Effekt av rentederivat blir vist som utenombalansepost.

Basisrisiko er den verdiendring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med 2 prosentpoeng. Bankens måler renterisiko som resultateffekten ved parallelt skift i rentekurven.

Basisrisiko (mill. kr)	2022	2021
Likvide eiendeler	0,0	0
Utlån til og fordringer på kunder	-11,0	-10,8
Fastrenteutlån	-55,4	-39,6
Obligasjoner og sertifikater	-1,5	-1,5
Øvrige eiendeler	-1,9	-1,9
Sum eiendeler	-69,8	-53,8
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	14,6	15,1
Fastrenteinnskudd	1,5	0,1
Obligasjonslån	1,6	1,8
Øvrig gjeld	0,1	0
Sum gjeld og egenkapital	17,8	17
Utenombalanseposter - rentederivater	50,0	40,5
Total renterisiko etter utenombalanseposter	-1,9	3,7

Rentekurverisiko (mill. kr)	2022	2021
0 - 3 mndr	1,0	2,7
3 - 12 mndr	1,4	-0,2
12 - 36 mndr	-0,2	4,1
36 - 60 mndr	-1,8	-3,6
over 60 mndr	-2,3	0,6
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	-1,9	3,7

NOTE 14 LIKVIDITETSRISIKO / GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

Pr 31.12.2022	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1-3 år	4-5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrøm knyttet til forpliktelser							
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	5.154.126	1.054.268	93.407				6.301.801
Renter på innskudd til kunder		44	441				485
Husleie		938	2.449	9.612	6.408	12.034	31.441
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			130.000	535.000	180.000		845.000
Renter på gjeld ved utstedelse av verdipapirer		8.520	25.170	41.438	2.990		78.118
Renter på derivater							
Sum kontantstrøm forpliktelser	5.154.126	1.063.770	251.467	586.050	189.398	12.034	7.256.845
Pr 31.12.2021							
Kontantstrøm knyttet til forpliktelser							
Innskudd fra og gjeld til kunder (bindingsprofil)	5.129.650	912.083	7.008				6.048.741
Renter på innskudd til kunder	1	3	16				20
Husleie		820	1.934	7.178	4.575	10.640	25.137
Avdrag gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			125.000	495.000	150.000		770.000
Renter på gjeld ved utstedelse av verdipapirer		2.887	7.901	13.344	1.815		25.948
Renter på derivater		891	2.672	6.076	1.818	10.727	22.184
Sum kontantstrøm forpliktelser	5.129.650	916.684	144.532	521.588	158.208	21.367	6.892.030

NOTE 15 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet «uten løpetid».

Post i balansen	Uten løpetid	Inntil 1 mnd	1 mnd til 3 mnd	3 mnd til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	57.204	0	0	0	0	0	57.204
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	575.068	0	0		0	0	575.068
Utlån og fordringer på kunder	534.082	1261	9.778	122.303	296.678	6.019.138	6.983.240
Obligasjoner, sertifikater, rentefond, derivat	0	153.228	282	16.009	185.887	64.274	419.680
Øvrige eiendeler	440.995	5.356	0	0	12.363		458.714
Sum eiendeler	1.607.349	159.845	10.060	138.312	494.928	6.083.412	8.493.906
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	5.153.639	1.148.162	0	0	0	6.301.801
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	130.702	721.014	0	851.716
Øvrig gjeld	2.839	-6	5.045	76.168	0	0	84.046
Ansvarlig lån	0	0	0	0	0	0	0
Egenkapital	0	0	0	0	0	1.256.343	1.256.343
Sum gjeld og egenkapital	2.839	5.153.633	1.153.207	206.870	721.014	1.256.343	8.493.906
Poster utenom balansen:							
Ikke-balanseførte finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0
Netto likviditetseksponering	1.604.510	-4.993.788	-1.143.147	-68.558	-226.086	4.827.069	0

NOTE 16 NETTO PROVISJONSINNTEKTER

	2022	2021
Provisjon finansiering	2.075	1.955
Provisjon kredittforetak	8.236	15.608
Inntekter betalingsformidling	16.321	13.382
Provisjon forsikring	12.874	10.173
Provisjon SpareBank 1 Kreditt	2.723	2.206
Provisjon Sparing	3.057	5.876
Garantiprovisjon	1.812	1.793
Øvrige provisjoner	655	1.620
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	47.752	52.614
Kostnader betalingsformidling	3.070	3.159
Øvrige provisjonskostnader	377	569
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3.447	3.728
Netto provisjonsinntekter	44.305	48.886

NOTE 17 NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP PÅ VALUTA OG FINANSIELLE INSTRUMENTER

	2022	2021
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	12.518	6.988
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	13.420	40.242
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	25.938	47.230
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre EK-instrumenter	2.182	15.548
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	1025	22
Verdiendring fastrenteutlån	-33.437	-6.974
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	20.997	12.348
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	-9.233	20.945

NOTE 18 PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

	2022	2021
Lønn	43.812	40.792
Arbeidsgiveravgift	6.070	5.590
Finansskatt	2.305	2.164
Pensjoner (note 21)	4.404	12.271
Arbeidsgiveravgift av pensjon	606	1.691
Finansskatt av pensjon	239	622
Andre ytelser	4.782	3.686
Sum personalkostnader	62.218	66.816
Ansatte	2022	2021
Gjennomsnittlig årsverk	63	61
Antall ansatte pr. 31.12:	64	62

På grunn av god budsjettoppnåelse i 2022 vedtok styret å utbetale overskuddsdeling til alle ansatte med kr 28 000 pr årsverk. Rentesubsidiering utlån til ansatte utgjør kr. 140 656,- for 2022. For 2021 utgjorde det kr. 120 655,-. Ingen tillitsvalgte har i kraft av sine verv rentesubsidiering på utlån.

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret:

Godtgjørelse til administrerende banksjef

Administrerende banksjefs lønn og øvrige økonomiske ytelser fastsettes årlig av styret i tråd med Retningslinjer for godtgjørelser i SpareBank1 Lom og Skjåk. Fastsettelsen gjøres utfra en totalvurdering basert på oppnådde resultater, individuelle prestasjoner samt lønnsutviklingen i sammenlignbare stillinger.

- Administrerende banksjef har ikke variabel godtgjørelse basert på resultat eller prestasjoner.
- Administrerende banksjef har samme pensjonsordning som øvrige ledende ansatte.
- Administrerende banksjef har ingen avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.
- Administrerende banksjef har godtgjørelser utover lønn etter samme satser som for øvrige ansatte.

Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte

Administrerende banksjef fastsetter lønn og andre godtgjørelser til øvrige ledende ansatte. Med øvrige ledende ansatte menes, i denne sammenheng, ledere på nivå 2. Bankens retningslinjer for godtgjørelse legges til grunn.

Godtgjørelsen fastsettes ut fra en totalvurdering basert på oppnådde resultater, individuelle prestasjoner samt vilkår i markedet for de ulike områdene.

- Ledende ansatte har ikke variabel godtgjørelse basert på resultat eller prestasjoner.
- Ledende ansatte har samme pensjonsordning som øvrige ansatte.
- Ledende ansatte har ingen avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.
- Ledende ansatte har godtgjørelser utover lønn etter samme satser som for øvrige ansatte.

Ytelser til ledende ansatte i 2022

Tittel	Navn	Ordinær lønn	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnader	Lån	Garantier og kausjoner
Adm. banksjef	Unni Strand	1.493	53	216	827	
Leder forretningsutvikling, økonomi og finans	Anne Kjæstad Veggum	910	57	110	1.500	
Leder HR, utvikling og kommunikasjon	Tone Nygård Engemoen	910	58	110	0	
Leder kunderetta virksomhet	Arne Bjørgen	910	46	107	4.678	
Sum		4.223	213	542	7.005	0

Vilkår for lån til ledende ansatte avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for alle ansatte. Representanter i selskapsorganer har lån til ordinære vilkår.

Ledergruppa har ikke rettigheter utover ordinær pensjon tilsvarende øvrige ansatte ref omtale under regnskapsprinsipper (note 2 og note 20). Ansettelsesavtale med adm. banksjef medfører ingen øvrige forpliktelser for banken ved fratreden.

Ytelser til styret i 2022

Tittel	Navn	Honorar	Andre godtgjørelser	Lån	Garantier og kausjoner
Styreleder	Hans Ivar Kolden	165	3	2.088	
Nestleder t.o.m mars	Jo Trygve Lyngved	21		1.013	
Nestleder f.o.m mars	Iselin Vistekleiven	83		1.891	
Styrets medlemmer:					
	Anna Avdem	75	1	-	
F.o.m mars	Simen Kvamme Repp	56		3.853	
Ansattes representant:					
	Sigbjørn Oppheim	75		1.235	
	Hjørdis Sletten	25		1.600	
Varamedlemmer:		32			
Sum		532	5	11.680	0

Lånevilkår til styreleder er på de forskjellige lånene 4,85 % med restløpetid på 3 år og 5 mnd, 4,85 % med en restløpetid på 9 år, 11 mnd, 4,85 % med en restløpetid på 7 år og 8 mnd og fastrentelån til 1,49 % med en restløpetid på 15 år og 11 mnd. Vilkår for lån til styreleder og øvrige styremedlemmer avviker ikke fra de generelle bestemmelsene som gjelder for kunder.

Ansattes representant i styret mottar også ordinær lønn, opptjener pensjonsrettigheter og mottar øvrig godtgjørelse som ikke er inkludert i tabellen over.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styre-/møtehonorer samt kjøregodtgjørelse.

Ytelser til generalforsamlingen i 2022

	Navn	Honorar	Andre godtgjørelser	Lån	Garantier og kausjoner
Leder	Anna Krogstad	21	0	1.654	
Øvrige medlemmer	Samlede ytelser	28	0	18.548	160
Sum		48	0	20.202	160

4 medlemmer av valgkomiteen har mottatt til sammen kr. 35.500 i honorar.

NOTE 19 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2022	2021
Driftskostnader faste eiendommer	1.170	908
Eiendomskostnader leide bygg	3.286	2.795
Leiekostnader	51	34
Reise og representasjon	1.168	539
Kontorrekvisita, porto, telefon	2.008	1.691
IKT	7.875	7.639
Markedsføring	5.733	6.455
Kjøp og vedlikehold maskiner og utstyr	1.368	1.228
Fremmedtjenester	5.099	4.372
Øvrige driftskostnader	5.972	4.517
Felleskostnader SpareBank 1	18.220	15.248
Andre driftskostnader	51.950	45.426

Banken har en leieavtale med AS Midtgard om leie av bankens lokale i Lom. Ny leieavtale gjelder fra 01. januar 2019 og løper i 15 år. Banken har som leietager rett til å forlenge leietiden og da har begge parter rett til å reforhandle vilkårene. Bankbygningen i Lom er i sin helhet brukt til egen virksomhet, og det er ingen avtale om overtakelse av anleggsmiddelet. Den årlige leien utgjorde 1 092 mill. kr i 2022. Arealet er 881 kvm.

Lokalen i Vågå er på 281,9 kvm. Leieavtalen løpet i 15 år fra 20.01.2014, og kan forlenges med 2x5 år. Det er 3 måneders oppsigelse. Leien for 2022 til utleier Vågå kommune utgjorde 0,780 mill. kr. På Dombås leier banken lokale av Dombås Eiendomsutvikling AS. Det ble inngått ny leieavtale den 25.11.2021 som skulle gjelde fra den dato ombygging ble ferdig og samlokalisering med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN tok til. Nye lokaler ble tatt i bruk 01.07.2022. Avtalen gjelder fram til 31.03.2032 og fornyes automatisk for perioder på 5 år av gangen dersom ingen av partene senest 12 måneder før utløpet av den aktuelle leieperioden, regnet fra dato til dato, skriftlig har varslet den andre parten om at leieforholdet ikke ønskes fornyet. Banken leier 589,8 kvm inkl. fellesareal på 98,3 kvm. Leien for 2022 utgjorde 1 018 mill. kr.

Banken inngikk leieavtale med Evolve Bjørvika AS den 13.04.21 og den gjelder fra 15.08.2021. Avtalen har en bindingstid på 12 måneder. Etter at bindingstiden går ut, kan avtalen sies opp med 3 måneders oppsigelse. Arealet utgjør ca 25 kvm. Den 13.09.2022 inngikk banken leieavtale med Braathen Eiendom Flyt AS om leie av lokale i Dronning Eufemias gate 8 i Bjørvika og lokalene ble tatt i bruk 01.11.2022. Arealet utgjør om lag 20 kvm. Avtalen med Evolve Bjørvika løper likevel ut 2022. Leien for 2022 til Evolve Bjørvika utgjorde 0,489 mill kr. Til Braaten Eiendom Flyt AS utgjorde leien for 2002 0,273 mill kr. inkl depositum på kr. 0,137 mill kr.

Bankbygget i Skjåk er i sin helhet eiet av banken og er benyttet til egen virksomhet.

Honorarer til bankens eksterne revisor	2022	2021
Lovpålagt revisjon	639	481
Skatterådgivning	66	
Andre attestasjonstjenester	57	25
Andre tjenester	75	79
Merverdiavgift	209	146
Sum godtgjørelser til revisor (inkl. mva)	1.046	731

NOTE 20 PENSJONER

Banken har med virkning fra 31.12.2016 avviklet sin tidligere ytelsesbaserte pensjonsordning (YTP), og alle ansatte er fra angitte tidspunkt omfattet av den samme innskuddsbaserte ordning gjennom Sparebank 1 Livsforsikring AS. YTP-ordningen ble lukket 31.12.2006 slik at alle ansatte som ble ansatt etter 01.07.2007 har vært tilknyttet innskuddsbasert ordning gjennom Sparebank 1 Livsforsikring AS hele tiden. For den innskuddsbaserte ordningen vil årets pensjonskostnad tilsvare årets påløpte premie.

	2022	2021
Medlemmer i innskuddsbasert pensjonsordning	65	65
	2022	2021
Pensjonskostnad innskuddsbasert ordning	4.012	3.724
Pensjonskostnad betalt av innskuddsfond*	0	0
Kostnadsført pensjonskostnad innskuddsbasert ordning	4.012	3.724
Kostnad knyttet til ny AFP ordning	770	719
Endring usikker ordning	0	-172
Engangsutbetaling pensjon tidligere banksjef	0	8.000
Sum pensjonskostnad	4.782	12.271
Arbeidsgiveravgift pensjonskostnad innskudd	508	472
Arbeidsgiveravgift ny AFP ordning	98	91
Arbeidsgiveravgift engangsutbetaling pensjon	0	1.128
Sum arbeidsgiveravgift av pensjon	606	1.691
Finansskatt pensjonskostnad innskudd	201	186
Finansskatt ny AFP ordning	38	36
Finansskatt engangsutbetaling pensjon	0	400
Sum finansskatt av pensjon	239	622
Sum pensjonskostnad inkl aga og finansskatt	5.627	14.584

NOTE 21 SKATT

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Dette innebærer at skattereduserende midlertidige forskjeller som forventes å reversere langt frem i tid, ikke kan utlignes mot skatteøkende forskjeller som forventes å reversere før.

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel på balansedagen.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel

Midlertidige forskjeller som inngår i grunnlaget for utsatt skatt/skattefordel	2022	2021
Driftsmidler	-2.638	-2.146
Renteswap	17.619	-3.378
Fastrentelån	-49.889	-16.453
Obligasjoner	-1.470	-340
Netto midlertidige forskjeller	-36.379	-22.317
Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-36.379	-22.428
Utsatt skattefordel/utsatt skatt	-9.287	-5.607
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	92.411	107.725
Permanente forskjeller	-24.562	-58.848
Grunnlag for årets skattekostnad	67.849	48.877
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt/skattefordel	14.721	-3.353
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	82.570	45.524
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	82.570	45.524
Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt (25% av grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet)	20.642	11.381
For mye, for lite avsatt i fjor	-109	28
Sum betalbar skatt	20.533	11.409
Endring i utsatt skatt/skattefordel	-3.680	838
Skattekostnad (25% av grunnlag for årets skattekostnad)	16.854	12.248
Skattekostnad i ordinært resultat	16.716	12.100
Skattekostnad i utvidet resultat	138	148
Avstemming av årets skattekostnad		
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	92.411	107.725
Beregnet skatt 25%	23.103	26.931
Skattekostnad i resultatregnskapet	16.853	12.247
Differanse	-6.250	-14.684
Differansen består av følgende:		
25% av permanente forskjeller	-6.140	-14.712
Andre forskjeller	-109	28
Sum forklart differanse	-6.250	-14.684
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnaden	20.642	11.381
Betalbar skatt i balansen	20.642	11.381

Formueskatt blir etter IFRS-regelverket klassifisert som en avgift og ikke som en skattekostnad. Formueskatten for 2022 er kostnadsført med 1.800.000 kroner og klassifisert som andre driftskostnader. Ilignet formuesskatt for 2021 utgjorde 1.570.259 kroner hvorav 1.750.000 kroner ble kostnadsført som andre driftskostnader i 2021.

NOTE 22 KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Total
Konter og kontantekvivalenter			11.245	11.245
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			621.027	621.027
Netto utlån til kunder	471.155	4.732.270	1.779.815	6.983.240
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende	401.704			401.704
Finansielle derivater	17.977			17.977
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	216.158			216.158
Sum finansielle instrumenter eiendeler	1.106.993	4.732.270	2.412.083	8.251.350
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Innskudd fra og gjeld til kunder			6.301.801	6.301.801
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			851.716	851.716
Finansielle derivater				0
Sum finansielle instrumenter gjeld	0	0	7.153.517	7.153.517

NOTE 23 VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Følgende tabell presenterer bankens eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi.

Nivå 1: Verdssettelse etter priser i aktivt marked

Nivå 2: Verdssettelse etter observerbare markedsdata

Nivå 3: Verdssettelse etter annet enn observerbare markedsdata

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi	2022				2021			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler (hele tusen kroner)								
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
Derivater		17.977		17.977		934		934
Obligasjoner og sertifikater		248.475		248.475		246.503		246.503
Rentefond		153.228		153.228		230.690		230.690
Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	18.359		197.799	216.158	22.786		179.454	202.240
Fastrentelån			471.155	471.155			317.417	317.417
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI								
Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		4.732.270		4.732.270		4.721.986		4.721.986
Sum eiendeler	18.359	5.151.951	668.954	5.839.264	22.786	5.200.114	496.871	5.719.771
Forpliktelser (hele tusen kroner)								
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet								
Derivater						4.479		4.479
Sum forpliktelser						4.479		4.479
Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31.12.2022:								
Inngående balanse				317.417				496.871
Investeringer i perioden							16.087	16.087
Omklassifisering							-4.097	-4.097
Salg i perioden (til bokført verdi)								0
Netto volumendring i perioden				187.175				187.175
Gevinst eller tap ført i resultatet				-33.437			6.355	-27.081
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat								
Overført til nivå 3								
Utgående balanse				471.155			197.799	668.954

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på bankens egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Tabellen ovenfor presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3.

Egenkapitalinteresser vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet. Egenkapitalinteresser vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs. Markedsverdiene vil i hovedsak være basert på verdivurderinger eller siste kjente omsetning av aksjen.

For egenkapitalinteresser som ikke handles i aktivt marked baseres på beste estimat, f.eks. diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser, sist brukt emisjonskurs eller andre beregningsmetoder. Slike estimat vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. For egenkapitalinteresser som ikke lar seg verdivurdere anses kostpris som beste estimat på virkelig verdi såfremt ikke annet tilsier lavere verdi.

Rentebærende verdipapirer blir vurdert til virkelig verdi over resultatregnskapet, der vi får innhentet markedspriser fra meglerhus for beregning av virkelig verdi.

Fastrentelån blir vurdert til virkelig verdi over resultatregnskapet. Det eksisterer ikke et velfungerende marked for kjøp og salg av fastrentelån. Verdien av fastrenteutlånene estimeres ved å diskontere kontantstrømmene med en diskonteringsfaktor som skal ta hensyn til tilsvarende fastrente i markedet.

Derivater består av renteswapper. Derivater blir verdsatt til virkelig verdi basert på observerbare data innhentet fra aktive markedsaktører.

NOTE 24 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL AMORTISERT KOST ELLER KOSTPRIS

Eiendeler	Nivå*	2022		2021	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Kontanter og kontantekvivalenter	1	11.245	11.245	10.790	10.790
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3	621.027	621.027	605.990	605.990
Netto utlån til kunder	3	1.780.311	1.833.332	1.489.441	1.535.875
Sum finansielle instrumenter eiendeler		2.412.582	2.465.604	2.106.221	2.152.655
Innskudd fra og gjeld til kunder	3	6.301.801	6.301.801	6.048.761	6.048.761
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1	851.716	846.817	771.246	769.780
Sum finansielle instrumenter gjeld		7.153.517	7.148.618	6.820.007	6.818.541

*se note 23 for beskrivelse av nivå

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

Utlån

Fastrente utlån er etter IFRS bokført til neddiskontert nåverdi av kontantstrøm, og bokført verdi er derav lik virkelig verdi. Utlån med flytende rente er bokført til amortisert kost. Utlån er videre korrigert for nedskrivninger i trinn 2 og trinn 3 samt tillagt påløpte renter. Dette anses som beste tilnærming til virkelig verdi.

Innskudd

For innskudd med kort rentebinding er bokført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån med flytende renter er bokført i balansen til amortisert kost. I balansen er påløpte rentekostnader på gjeld bokført til amortisert kost klassifisert sammen med obligasjonsgjelden. Obligasjonslån ved flytende rente er i oppstillingen ovenfor vurdert til virkelig verdi fastsatt av uavhengig part.

NOTE 25 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG RENTEFOND FORDELT PÅ UTSTEDERSEKTOR

	31.12.2022	31.12.2021
Sertifikater		
Obligasjoner	248.475	246.504
Rentefond	153.214	230.690
Sum obligasjoner og sertifikater	401.690	477.194

Obligasjoner	Pålydende	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Obligasjoner utstedt av staten	19.000	20.280	19.806	19.806
Obligasjoner utstedt av fylkeskommuner og kommuner	76.000	76.021	75.776	75.776
Obligasjoner utstedt av finansielle foretak *	147.000	148.000	147.359	147.359
Obligasjoner utstedt av andre	4.756	4.756	4.645	4.645
Påløpte renter			889	889
Sum obligasjoner	246.756	249.057	248.475	248.475
Rentefond	150.000	150.000	153.214	153.214
Sum rentebærende verdipapirer	473.756	476.577	476.925	401.690

NOTE 26 FINANSIELLE DERIVATER

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved årets slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kredittrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater. Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2022			31.12.2021		
(Hele tusen kroner)	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
Reiteinstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Renteswapper fastrente utlån	405.000	17.977	0	275.000	934	4.479
Sum reiteinstrumenter	405.000	17.977	0	275.000	934	4.479

Netto oppgjør finansielle instrumenter

Pr. 31.12.2022	Brutto balanseførte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er presentert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
Eiendeler						
Derivater	17.977		17.977		17.370	607
Sum eiendeler	17.977		17.977		17.370	607
Forpliktelser						
Derivater						
Sum forpliktelser	0		0		0	0

Pr. 31.12.2021	Brutto balanseførte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er presentert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
Eiendeler						
Derivater	934		934			
Sum eiendeler	934		934			
Forpliktelser						
Derivater	4.479		4.479		4.151	328
Sum forpliktelser	4.479		4.479		4.151	328

NOTE 27 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER

Aksjer er målt til virkelig verdi over resultat iht. IFRS 9 (med unntak av datterselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet). Aksjer som ikke kan måles pålitelig vurderes til kostpris som tilnærming til virkelig verdi etter IAS 39.46

	31.12.2022	31.12.2021
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler		
Til virkelig verdi over resultat		
Aksjefond	8.048	10.779
Børsnoterte	10.311	12.007
Unoterte	197.799	179.454
Sum aksjer, egenkapitalbevis og andeler	216.158	202.240

Selskaps navn	Org.nr	Vår beholdning antall	Eierandel i %	Anskaffelses kost	Markeds verdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper						
SpareBank 1 SMN	91507300	31.000	*	3.013	3.949	3.949
SpareBank 1 Østlandet	91507050	31.000	*	3.000	3.757	3.757
SpareBank 1 SRBank	91502002	21.580	*	1.976	2.605	2.605
Aksjefond						
Odin Aksje B		29.512		4.000	5.601	5.601
Odin Eiendom		4.643		1.000	896	896
Odin Small Cap B		10.908		1.000	1.551	1.551
Unoterte selskaper						
Sparebank1 Boligkreditt AS	988738387	703.651	*	105.579	105.548	105.548
Eiendomskreditt AS	979391285	10.938	*	1.119	1.151	1.151
SpareBank 1 Kreditt AS	975966453	28.379	*	9.293	10.103	10.103
SpareBank 1 SMN Finans AS	938521549	2.415	2,30 %	25.857	25.857	25.857
SpareBank 1 Betaling AS	919116749	187.881	*	5.804	13.546	13.546
SpareBank 1 Markets AS	992999101	22.551	*	4.502	7.555	7.555
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	936285066	5	2,10 %	15.126	15.126	15.126
SpareBank 1 Forvaltning AS	925239690	38.231	1,01 %	13.075	14.490	14.490
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	917143501	220	1,10 %	1.777	2.112	2.112
Varde investeringslaug AS**	929371909	200.000	16,00 %	981	981	981
Aksjer ikke spesifisert				661	1.331	1.331
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter				197.762	216.158	216.158

*bankens eierandeler i disse selskapene er ubetydelige (under 1%).

**banken har forpliktet seg til å tegne aksjer i selskapet for inntil 10 millioner kroner suksessivt etter hvert som selskapets styre vedtar dette.

Beholdningsendringer	2022	2021
Inngående balanse	202.240	169.262
Tilgang	16.087	28.554
Avgang	0	3.233
Kapitalnedskrivning	-4.097	
Verdiendring ført over resultat	1.928	7.657
Utgående balanse	216.158	202.240

NOTE 28 VARIGE DRIFTSMIDLER

	2022	2021
Eierbenyttet eiendom	20.051	23.963
Andre varige driftsmidler	7.734	9.791
Bruksretteiendel	15.821	15.897
Sum varige driftsmidler	43.606	49.651

	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger og andre faste eiendommer	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2022	27.790	43.096	70.886
Tilgang i 2022	362	120	482
Avgang i 2022	2.486	3.323	5.809
Anskaffelseskost 31.12.2022	25.665	39.894	65.559
Samlede ordinære avskrivninger	17.931	19.843	37.774
Bokført verdi 31.12.2022	7.734	20.051	27.785
Ordinære avskrivninger 2022	2.043	1.488	3.531
IFRS16 avskrivninger leieavtaler bygg			1.983
Totale avskrivninger 2022			5.513

Eiendommer	Kommune	Eiendomstype	Totalt areal m2	Herav eksternt utleid m2	Balanseført verdi
Sparebank 1 Lom og Skjåk	Lom	Forretnings- og kontorbygg	398		7.795
Sparebank 1 Lom og Skjåk	Skjåk	Forretnings- og kontorbygg	698		9.018
Vågå	Vågå	Forretnings- og kontorbygg	282		1.449
Dombås	Dovre	Forretnings- og kontorbygg	492	117	0
Leilighet Spania - solgt i 2022		Feriested	110		0
Gjevingpynten	Tvedestrand	Feriested	112		1.789
Sum			2.092	117	20.051

Eiendommer i Vågå og på Dombås er leide lokaler. Balanseførte verdier er påkostninger leide lokaler.

NOTE 29 LEIEAVTALER

Basert på leieavtalene som var inngått per 31. desember 2020 gav implementering av IFRS 16 en «rett til bruk» eiendel og leieforpliktelse som ble balanseført fra 1. januar 2021 på 18,2 millioner kroner.

Leieavtalene som omfattes over er leie av lokaler i Lom, Vågå, Dombås og Oslo. Utover dette har banken kun mindre leieavtaler som kommer inn under unntaket for lav verdi.

Som marginal lånerente er benyttet antatt lånerente for næringseiendom (kontorlokaler) i Vågå, Dombås, Oslo og Lom i et intervall på 4,21 % – 5,95 %.

Balanse	31.12.2022	31.12.2021
Bruksrett	15.821	15.897
Forpliktelse	16.612	16.320
Resultat	31.12.2022	2021
Avskrivninger leieavtaler	1.983	2.425
Rentekostnader	693	497
Kostnader IFRS 16	2.676	2.922
Endring driftskostnader	-2.307	-2.522
Endring i resultat før skatt	369	400

NOTE 30 ANDRE EIENDELER

	2022	2021
Utsatt skattefordel	9.287	5.607
Provisjon Boligkreditt	18	1.048
Forskuddsbetalt leie	1.477	1.625
Andre eiendeler	11.401	3.450
Sum	22.183	11.730

NOTE 31 GJELD VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

	31.12.2021	Emittert	Forfalt/innløst	Andre endringer	31.12.2022
Obligasjonsgjeld, nom. Verdi	770.000	250.000	-175.000		845.000
Verdijusteringer	-220			2.037	1.817
Påløpte renter	1.466			3.432	4.899
Sum obligasjonsgjeld	771.246	250.000	-175.000	5.470	851.716
Rentekostnad på utstedte verdipapirer					20.930

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	31.12.2022	31.12.2021
2022		125.000
2023	120.000	255.000
2024	270.000	140.000
2025	265.000	75.000
2026	180.000	75.000
Sum obligasjonsgjeld, pålydende verdi	845.000	770.000
Gjennomsnittlig rente for året	2,59 %	1,30 %

Finansielle forpliktelser som følge av finansieringsaktiviteter	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Leieforpliktelse
Balanse 31.12.2021	771.246	16.320
Emitterte	250.000	
Forfalt/innløst/nedbetalt	-175.000	-2.307
Utbetaling av renter	-17.498	
Sum endring i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	57.502	-2.307
Rentekostnader	20.930	693
Verdijusteringer/andre endringer	2.037	1.906
Sum ikke-kontante endringer	22.967	2.599
Balanse 31.12.2022	851.716	16.612

NOTE 32 ANNEN GJELD

	2022	2021
Arbeidsgiveravgift/finansskatt	2.989	2.721
Skyldig lønn	6.514	6.465
Skattetrekk	2.069	1.933
Leverandørgjeld	5.429	3.487
Merverdiavgift	-13	14
Leieforpliktelser	19.688	16.320
Annen gjeld	23.888	6.409
Sum	60.564	37.348

NOTE 33 AVSETNINGER

	2022	2021
Forpliktelser ved skatt	20.642	11.381
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter	2.839	1.760
Sum avsetninger	23.481	13.141

NOTE 34 GARANTIANSVAR

Garantier	2022	2021
Betalingsgarantier	16.757	17.569
Kontraktsgarantier	52.319	40.060
Lånegarantier	31.127	46.426
Andre garantier	9.146	6.553
Sum garantier	109.349	110.608

NOTE 35 INVESTERINGER I EIERINTERESSER

Balanseført verdi i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	2022	2021
Pr.01.01.	169.827	175.172
Tilgang	13.414	1.275
Avgang		6.447
Omklassifisering	4.097	
Resultatandel	13.420	40.242
Utbetalt utbytte	23.991	40.415
Balanseført verdi 31.12.	176.766	169.827

Inntekter fra investeringer i TS og FKV

Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker AS	12.358	39.240
Resultatandel fra AS Midtgard	285	224
Resultatandel fra Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS	369	777
Resultatandel SpareBank 1 Samspar AS	-65	
Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker DA	472	
Sum	13.420	40.242

Hovedtall for datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Årsresultat
Samarbeidende Sparebanker AS	2.297.378	1.400	2.295.978	336.774
SpareBank 1 Samspar AS	101.796	75.458	26.338	-890
Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA	143.191	409	142.782	2.270
AS Midtgard	8.314	3.285	5.029	570
Eiendomsmegler 1 Lillehammer og Gudbrandsdal AS	12.562	8.571	3.991	1.733
Verdigjenvinning Lom og Skjåk AS	71	2	73	-5

NOTE 36 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper som fremgår av note 35.

Lån	Datterselskaper		TS, FKV og andre nærstående parter	
	2022	2021	2022	2021
Lån pr 1.1.	0	0	3.023	3.404
Tilbakebetaling	0	0	381	381
Utestående lån pr 31.12.	0	0	2.642	3.023
Innskudd				
Innskudd pr 1.1	44	44	2.736	1.301
Netto endring	-13		-301	1.435
Innskudd pr 31.12.	31	44	2.435	2.736
Renteinntekter			193	187
Leie av lokaler			1.092	1.071
Driftskostnader			18.220	15.476
Rentekostnader			15	9

NOTE 37 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Styret eller bankens ledelse er ikke kjent med hendelser etter 31. desember 2022 som er egnet til å påvirke det fremlagte årsregnskapet.

Erklæring frå styret

Erklæring fra styrets medlemmer og adm. banksjef

Avgitt i samsvar med lov om verdipapirhandel § 5-5 2. ledd pkt. 3.

Styret og adm. banksjef har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for SpareBank 1 Lom og Skjåk for kalenderåret 2022 og pr. 31. desember 2022.

Etter styrets og adm. banksjefs beste overbevisning er årsregnskapet for 2022 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat pr. 31. desember 2022.

Etter styrets og adm. banksjefs beste overbevisning gir årsberetningen en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Lom, 23.02.2023
Elektronisk signert

Hans Ivar Kolden
Styreleiar

Iselin Vistekleiven
Nestleiar i styret

Anna Avdem

Simen Kvamme
Repp

Sigbjørn Oppheim

Hjørdis Sletten

Unni Strand
Adm. Banksjef

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 Lom og Skjåk

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 Lom og Skjåk som består av balanse per 31. desember 2022, resultat, egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for SpareBank 1 Lom og Skjåk sammenhengende i 3 år fra valget på generalforsamlingen den 11. mars 2020 for regnskapsåret 2020.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten i banken har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. *Verdien av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2022.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellene som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kreditttap innebærer bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type engasjement,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn,
- ulike parametere som sannsynlighet for mislighold, tap ved mislighold og tapsscenarioer.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn. Vi har særlig fokusert på:

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger, vurderte og gjennomgikk vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

For utlån hvor det ikke forelå objektive indikasjoner på verdifall, ble nedskrivningsbeløp beregnet for grupper av utlån basert på et modellverk. Vi testet modellverket og tok stilling til relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger som var benyttet i beregningen.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og testet:

- kalkulasjoner og metode som ble benyttet,
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle,
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som ble benyttet i modellen.

Vår testing av kalkulasjoner og metoden som ble benyttet er basert på rapporter fra revisorer hos leverandør av modellen som er benyttet. Vi vurderte revisorenes objektivitet og kompetanse og foretok ytterligere testing som vi fant nødvendig. Vår gjennomgang ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Vårt arbeid omfatter tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale kjerne IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av- og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemene ble utført i tråd med forutningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til

- ledelsens prosess for identifikasjon av utlån med objektive indikasjoner på verdifall,
- de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån som har objektive indikasjoner på verdifall.

Note 2, note 3, note 6, og note 10 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9.

systemene. For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygger at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet spesielt om modellen klassifiserte utlån i riktig trinn, herunder om lån hadde hatt en vesentlig økning i kredittrisiko. Vi vurderte videre rimeligheten av tapsavsetningene i trinn 1 og 2 ved å sammenligne nivået med andre banker.

Vi testet et utvalg av individuelle utlånsengasjement basert på ulike kriterier og vurderte om det forelå objektive bevis for verdifall. Selskapets prosesser omfattet at realisasjonsverdien ble beregnet ved bruk av eksterne og interne vurderinger. For å ta stilling til realisasjonsverdien gjennomgikk vi de eksterne verdivurderingene som forelå ved vurdering av utlånene. For vurderinger som var gjort internt, intervjuet vi kredittmedarbeidere og ledelsen og utfordret relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger og metoden som var benyttet i beregningen av nedskrivningsbeløpet. I disse intervjuene utfordret vi også kredittmedarbeidere og ledelsen på om klimarisiko har vesentlig betydning for sikkerhetsverdiene. Videre testet vi om utlån med individuelle tapsavsetninger var riktig klassifisert i modellen og vurderte rimeligheten av de totale tapsavsetningene. Resultatet av vår testing viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av avsetningsbeløpene.

Vi har lest de relevante notene og fant at informasjonen der var tilstrekkelig og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Oslo, 23. februar 2023
PricewaterhouseCoopers AS

Erik Andersen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Generalforsamling og tillitsvalde pr. 31.12.2022

Generalforsamling:

Anna Krogstad, Skjåk, leiar
Nils Olav Fosstuen, Lom, nestleiar
Thorleif Fjeld, Lom
Live Visdal, Vågå
Tove Johanne Stamstad, Lom
Lars Kåre Mork, Skjåk
Guri Ruste, Dovre
Kristin Skotte, Lesja
Peder Sperstad, Lom
Mona Aabakken, vald av og blant dei tilsette
Iren Nystuen, vald av og blant dei tilsette
Rune Torkveen, vald av og blant dei tilsette

Varamedlemmer, generalforsamling:

Knut Granum, Skjåk
Bjørn Andreas Ovesen, Lom
Morten Kielland, Skjåk
Yvonne Nyhus-Bakke, vald av og blant dei tilsette

Styret:

Hans Ivar Kolden, leiar
Iselin Vistekleiven, nestleiar
Simen Kvamme Repp
Anna Avdem
Sigbjørn Oppheim, vald av og blant dei tilsette
Hjørdis Sletten, vald av og blant dei tilsette

Varamedlemmer, styret:

Tordis Brandsar
Marius Andreassen
Terje Olstad, vald av og blant dei tilsette
Wenche Ritha Vilhelmsen, vald av og blant dei tilsette

Valkomite:

Lars Ove Bergseng, leiar
Lars Kåre Mork
Inga Gudrun Hyrve

Varamedlemmer, valkomite:

Anne Wangen
Arne Kvamme
Anne Marie Haave Kolstad

#fjellbanken

LOM:
Sognefjellsvegen 4
2686 Lom

SKJÅK:
Skjåkvegen 1208
2690 Skjåk

VÅGÅ:
Moavegen 20 B
2680 Vågå

DOMBÅS:
Sentralplassen 5 A
Coop Senter
2660 Dombås

OSLO:
Dronning Eufemias Gate 8
0191 Oslo

Telefon: 61 21 90 00
www.fjellbanken.no
bankpost@fjellbanken.no
Org. nr.: 937 888 015

Utforming og oppsett: Visus, Lom.
Trykk: Østfold Trykkeri.

Miljømerka 2041-0796 trykksak.